

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerkljem, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Dobrodo-
ba« v Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojškim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zasluženi Evropi.

Plačnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 600 lir - Leto XLI. št. 209 (12.241)

Trst, petek, 20. septembra 1984

TRST
Ul. Montecchi 6 PP 559

OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P.P. 132
66001 KOPER

7096 AA

60100200

Zemlja se je stresla s strahotno jakostjo 8,5 stopnje Richterjeve lestvice Stotine žrtev in ogromna škoda katastrofalnega potresa v Mehiki

CIUDAD MEXICO — Mehiko je včeraj prizadel katastrofalni potres, katerega dejanske razsežnosti niso še znane, tudi zato, ker so telefonske in telegrafске ter druge zveze z državo prekinjene. Po skopih vesteh, ki prihajajo v ZDA, in sodeč po prizorih, ki jih iz glavnega mehiškega mesta

oddaja edina delujoča televizijska mreža »Canal 13«, je v naravni katastrofi izgubilo življenje na stotine, če že ne na tisoče ljudi. O številu ranjenih ni težko domnevati, da je izredno visoko, kakor je tudi ogromna gmotna škoda.

Potresni sunek so po vsej državi,

pa tudi v sosednjih ZDA ter Gvatemali, Salvadoru in drugod, zaznali ob 7.18 po krajevnem, to je ob 15.18 po našem času. Jakost sunka je bila strahotna. Dosegla je 8,5 stopnje Richterjeve lestvice, ki jih šteje vsega 9. Epicenter potresa je bil kakih 400 kilometrov jugozahodno od Ciudad Mexica, v bližini Rta Mongrove v zvezni mehiški državi Michoacan na pacifiški obali.

Republiški predsednik Miguel de La Madrid je proglasil izredno stanje v Ciudad Mexicu. Mesto leži na področju, ki je posebno občutljivo za potresna valovanja, ki jih tu redno zaznajo po večkrat na leto. Glavno mehiško mesto pa je eno najbolj obljubljenih na svetu, saj šteje skupno s predmestji več kot 15 milijonov prebivalcev. Kot je povedal tajnik mehiškega veleposlaništva v Buenos Airesu Luis Ramirez, je potres porušil menda 50 odstotkov starih zgradb v Ciudad Mexicu, drugi viri pa poročajo, da je poškodoval vsaj tretjino stavb z več kot štirimi nadstropji. Razvedelo se je tudi, da so morali evakuirati več bolnišnic, tako da so se pojavile hude težave pri nujenju zdravniške pomoči ranjencem. V najbolj prizadetih predelih je organiza-

cija pomoči prevzela vojska. Mestni promet, od avtobusov do podzemne železnice, je prekinjen ali pa se odvija z velikimi težavami in zastoji. Letalska družba »Aeromexico« je objavila, da so zaprta letališča v Guadalajaraju, Tepicu, Nayaritu, Ixtapi in Acapulcu, medtem ko so v večernih urah odprli letališče pri glavnem mestu.

Še bolj skope so vesti, ki prihajajo iz drugih predelov Mehike. Žal pa ne more biti nobenega dvoma, da je potres hudo razdeljal zlasti zahodni del države. Tako je neki radioamater sporočil iz Ciudad Guzmana, da je najmanj 25 ljudi umrlo pod ruševinami peke tamkajšnje cerkve. Potres jih je presenetil med mašo. Vendar je to le drobec tragedije, ki je prav gotovo prizadela tudi večja mesta, kot je Acapulco, o katerem sumijo, da je bil strašno razdejan. Medtem je že stekla mednarodna pomoč. Iz ZDA so že odpeljali prve pošiljke hrane, zdravil in opreme. kmalu pa bodo to storile tudi druge države.

Na sliki: Ruševine v Ciudad Mexicu, kakor jih je pokazala mehiška televizijska mreža »Canal 13«, ki za razliko od drugih ni prekinila oddaj.

N
bo ta
namesto Longa

RIM — Medtem ko je predsednik vlade na poti proti Somali (Craxi se je včeraj ustavil na kratko izmenjavo mnenj z državnimi voditelji v Kairu in Kartumu) se politično življenje odvija v pospešenem ritmu kar zadeva trenutno najbolj pereča problema: pripravo finančnega zakona za leto 1986 in notranjo krizo socialdemokratske stranke. Pri zadnjem vse kaže, da je prišlo do odločilnega preokreta z Longovim odstopom in bližnjim imenovanjem ministra za javna dela Nicolazzija za novega tajnika PSDI.

Longo se je včeraj odločil zapustiti vodstvo PSDI, potem ko je ugotovil, da nima več večine v stranki, ker so ga zapustili vsi vidnejši voditelji, od Puletija do Romite in Vizzinija, ki so se že opredelili za prevzem tajništva po Nicolazziju. Ta se je sinoči osebno sestal z Longom, bržkone da bi pripravila čim manj boleč prehod »oblasti«. Prihodnji teden bo torej seja državnega vodstva PSDI, ki bo sklicalo CK stranke, na katerem bo Nicolazzi po vsem videzu izvoljen za novega tajnika.

Ob včerajšnji obnovitvi ženevskih pogajanj ZDA - SZ REAGANOVA TRMA GLEDE NAČRTA SDI MOČNA OVIRA NA POTI K SPORAZUMU

NEW YORK — Večina ameriških komentatorjev ocenjuje, da bo izjava predsednika Reagana na torkovi tiskovni konferenci v Beli hiši, da »ni pripravljen odstopiti od razvoja tako imenovanega vesoljskega orožja v zameno za bistveno zmanjšanje sovjetskega, jedrskega ponteciala« povzročila zastoj že na samem začetku tretjega kroga ženevskih pogajanj med obema velikima silama.

Kljub temu, da predsednik Reagan s tem orožjem v bližnji prihodnosti ni pripravljen trgovati, pa večina komentatorjev meni, da Reagan ni izključil možnosti, da bi se bil o njem vendarle pripravljeno pogovarjati, ko bo končana raziskovalna faza v razvoju vesoljskega orožja. Čeprav je predsednik Reagan izjavil, da »je prostore za pogajanja v Ženevi veliko« in, da je voditelju ameriških pogajalcev v Ženevi Maxu Kampelmanu dal doslej največja javna pooblastila, tudi v ameriškem kongresu prevladuje prepričanje, da je v tem trenutku bistven napredek v Ženevi skoraj nemogoč. Zelo vprašljivo je namreč ali bo Sovjetska zveza v trenutku, ko so ZDA izvedle tudi prvi preizkus novega protisatelitskega orožja in ko je predsednik Reagan znova zavrnil kakršnokoli možnost za razpravo strateški obrambni pobudi, oziroma o pripravi na »vojno zvezd«, kot jo po domače imenujejo, pripravljena dati na mizo predloge »o radikalnem zmanjšanju svojih jedrskih potencialov«, ki jih je sovjetski voditelj Mihail Gorbačov napovedal med nedavnim

srečanjem s člani delegacije ameriškega kongresa, ki so bili na obisku v Moskvi.

Nekateri neimenovani člani ameriške administracije izjavljajo, da je predsednik Reagan na tiskovni konferenci v Beli hiši tako kategorično zavrnil vsako možnost za trgovanje z vesoljskim orožjem zato, da bi zavrnil nadaljnje pritiske s strani nekaterih vplivnih članov kongresa, ki so od njega v zadnjih dneh vse bolj glasno zahtevali, naj na pogajanjih v Ženevi pokaže bolj prožno stališče.

Paul Warnke, ki je bil v času Carterjeve administracije glavni ameriški pogajalec na pogovorih s Sovjetsko zvezo, je na primer izjavil, da je »Reagan zapečatil pogovore v Ženevi, pod pogojem, da misli ostati na sedanjem stališču«. Tudi predsednik komiteja za oborožene sile v predstavnem domu Les Aspin meni, da bo v Ženevi zelo težko karkoli doseči, če misli vztrajati pri izrečenih besedah. »Toda kdo ve, kaj je v resnici zadal«, je izjavil ta sicer običajno dobro obveščen član predsedniškega doma.

Kljub izredno trdemu in nepopustljivemu stališču nekateri tukajšnji poznavalci vendarle dopuščajo tudi možnost, da so sedanje kategorične Reaganove izjave le taktika, s katero naj bi »omehčal« Sovjetsko zvezo, vendar pa večina poudarja, da se doslej še ni zgodilo, da bi

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Na pogovorih ob dnevu F-JK v Zagrebu Poudarek na tradicionalnih dobrih sosedskih odnosih

ZAGREB — V okviru jesenskega mednarodnega velesajma je bil včeraj dan Furlanije - Julijske krajine. Delegacija naše dežele, ki jo je vodil odbornik Paolo Solimbergo in v kateri je bil tudi predsednik tržaške trgovinske zbornice Giorgio Tombesi, se je sestala z delegacijo Gospodarske zbornice Hrvatske, ki jo je vodil podpredsednik Jure Gotovac. V teku pogovorov so se zlasti podčrtali tradicionalno prijateljstvo in odlične odnose v sodelovanju med Furlanijo - Julijsko krajino in SR Hrvatsko ter dodali, da so prav ti odnosi omogočili premostitev nekaterih zastojev v bližnji preteklosti.

Odbornik Solimbergo je s svoje strani podčrtal pripravljenost dežele Furlanije - Julijske krajine, da poseže s svojimi predstavniki pri organizaciji Evropske gospodarske skupnosti, da bi Jugoslaviji odobrili posebno posojilo za zgraditev nekaterih prometnih infrastruktur, ki bi neposredno in kar se da učinkovito povezovala Trst in Gorico z Ljubljano in Zagrebom.

Gre za načrt, ki mu pripisujejo največji pomen, saj je bodoči razvoj sodelovanja med Jugoslavijo in Italijo in še zlasti med sosednjimi deželami Furlanijo - Julijsko krajino po eni strani ter Slovenijo in Hrvatsko po drugi strani odvisen od posodobljenja cestnih povezav.

V teku včerajšnjih pogovorov so tudi poudarili, da je neobhodno potrebno vzpostaviti konkretne odnose sodelovanja med italijanskimi in jugoslovanskimi severnojadranskimi pristanišči in posebej med Trstom, Koprom in Reko.

Ob koncu so na včerajšnjem srečanju med delegacijo Furlanije - Julijske krajine in Gospodarske zbornice Hrvatske govorili še o pobudah, ki bi jih kazalo sprožiti za poživitev tržaškega in goriškega avtonomnega računa, ki sta v prvih osmih mesecih letošnjega leta zabeležila več kot 30-odstotni padec v primerjavi z istim obdobjem leta 1984.

ENNIO OPASSI

Senat odobril ublažitev davka na odpravnine vseh uslužbencev

RIM — Senatna komisija za finance in zaklad je dokončno odobrila zakonski osmutek, ki predvideva 20- do 25-odstotno znižanje davka na odpravnine in uvaža 12,50-odstotni davček na življenjske zavarovalnine. Ukrep začne veljati dan po objavi zakona v Uradnem vestniku republike.

Ublažitev davčnega pritiska na odpravnine zadeva vse uslužbence tako zasebnih kot javnih podjetij in ustanov, in to z retroaktivno veljavnostjo od 1. januarja 1980, kar so z amandmajem dosegli komunisti. Finančno ministrstvo bo v roku 60 dni po objavi zakona v Uradnem vestniku izdalo dekret o natisnjenju posebnih obrazcev, s katerimi bodo zainteresirani v roku 90 dni po izdani dekreta lahko zaprosili finančne intendance za povračilo odvečno vplačanih davčnih zneskov.

Novi davek na odpravnino dobimo tako, da od odpravnine (brez socialnih dajatev) odštejemo po 500.000 lir za vsako leto delovnega razmerja. Če znaša odpravnina npr. 20 milijonov lir za 15 let dela, se njen obdavčljivi znesek zniža na 12,25 milijona, kar delimo s 15 in dobijemo vsoto množimo z 12: rezultat tega izračuna je podvržen novemu davčnemu količniku.

Obdavčitev življenjskih zavarovalnin v razmerju 12,50 odstotka bo zadrževala razliko med vplačanimi premijami in rento.

Novi predpisi težijo po eni strani k temu, da bi država ljudem, ki so odslužili, omogočila ohranitev dostojne življenjske ravni, po drugi strani pa spodbujajo družine k varčevanju oziroma naložbam prihrankov.

ORMS prevzela odgovornost za atentat na Café de Paris

RIM — Revolucionarna organizacija muslimanskih socialistov (ORMS) je včeraj prevzela odgovornost za ponedeljkov atentat na »Café de Paris« v Ulici Veneto v Rimu, v katerem je bilo 39 ljudi ranjenih. Odgovornost je prevzela s pisnim sporočilom, ki ga je prejelo dopisništvo francoske tiskovne agencije »France presse« v Bejrutu. V njem je rečeno, da je ORMS s ponedeljkovim atentatom nameravala prizadeti »enega izmed skupnih ameriško - britanskih informacijskih centrov, katerih dejavnost nadzorujejo sionistične tajne službe«. Sporočilo nadalje pravi, da je atentat izvedla »skupina mučenca Abi Zer Al - Gafarija«, da so se atentatorji nepoškodovani vrnili v svojo bazo, poleg tega pa vabi turiste, zlasti arabske, da naj ne potujejo v Italijo, Španijo in Veliko Britanijo.

ORMS je že podpisala vrsto terorističnih dejanj, med drugim ugrabitev britanskega časnika Colleta v Bejrutu. Zdi se, da jo sestavljajo Palestinci v sporu z OLP. Verodostojnost njenega prevzema odgovornosti za ponedeljkov atentat je vsekakor za preiskovalce vprašljiva. Sodnik Sica, ki vodi preiskavo, je včeraj potrdil aretacijo Palestinca Ahmeda Sereja.

POGOVOR S PREDSEDNIKOM
ZNANSTVENORAZISKOVALNEGA CENTRA

Anzellotti: Zadnjo besedo
o lokaciji sinhrotrona
bodo imeli tehniki

NA 4. STRANI

Roparji že drugič v 3 mesecih
oropali nabrežinsko banko

NA 5. STRANI

● Reaganova

NADALJEVANJE S 1. STRANI

se veliki sili le nekaj mesecev pred napovedanim srečanjem na vrhu šli kakšno psihološko vojno.

Predstavniki Štate Departementa v zvezi s tem trdijo, da je razvijanje novega vesoljskega orožja povsem v skladu s sporazumom med obema velikima silama iz 1972. leta, in da to ne more biti razlog za zastoj na ženevskih pogajanjih. Reaganova administracija vztraja pri stališču, da je s sporazumi SALT prepovedano samo preizkušanje in nameščanje teh orožij, nikakor pa ne njihovo razvijanje. S to formulacijo naj bi Reaganova administracija vendarle pustila malo »priprta« vrata za morebiten kasnejši dogovor o tem orožju.

Vendar pa večina tukajšnjih komentatorjev poudarja, da v sedanjih fazah od pogovorov v Ženevi ni pričakovati veliko. V kakšno smer se bodo zasukali tako pogovori v Ženevi, kot tudi priprave na napovedano novembrsko srečanje Reagan - Gorbacov bo bolj jasno naslednji teden, ko se bo sovjetski zunanji minister Edvard Ševardnadze, ki bo vodil sovjetsko delegacijo na zasedanju generalne skupščine OZN, sestel s predsednikom Reaganom.

Vtis pa je, da je sedanja taktika predsednika Reagana usmerjena na to, da bi SZ pripravil do popuščanja.

UROŠ LIPUŠEK

Pogovor s poslancem Rossettijem ob povratku delegacije EGS iz Beograda

Evropski parlamentarci za vsestransko izboljšanje odnosov EGS - Jugoslavija

TRST — Na začetku tega tedna se je delegacija evropskega parlamenta mudila na večdnevem obisku pri skupščini SFR Jugoslavije v Beogradu. Podpredsednik delegacije EGS je bil tržaški komunistični evropski poslanec Giorgio Rossetti. Izkoristili smo njegov kratki postanek v Trstu, preden odide v Bruselj, da smo mu postavili nekaj vprašanj glede tega pomembnega obiska.

— Posl. Rossetti, kakšne vtise odnaša vaša delegacija iz Beograda? Kako ocenjujete srečanja s predstavniki jugoslovanske skupščine in vlade?

— Moja ocena, kakor sicer tudi ocena ostalih članov naše delegacije, je zelo pozitivna. Utrdili smo prijateljske stike, ki jih je z jugoslovanskimi partnerji navezala prejšnja delegacija evropskega parlamenta. Napravili pa smo tudi nekaj pomembnih korakov naprej v smeri medsebojnega spoznavanja in razumevanja problemov, s katerimi se ubadamo eni in drugi, okrepili pa smo tudi voljo do učinkovitega reševanja skupnih odprtih vprašanj. Poudariti moram zelo ugoden vtis, ki so ga na vso našo delegacijo napravile nekatere osebnosti jugoslovanskega političnega vrha. Gre za lju-

di izrednega državnika, ki so dokazali, da znajo na stvari gledati iz širokega zornega kota, tudi onkraj današnje delikatne jugoslovanske situacije.

— Katera vprašanja ste obravnavali?

— Velik del naših pogovorov, bodisi s predstavniki skupščine kot z zveznimi ministri Zemljaričem, Dizdarevičem in Kovačevićem, je bil namenjen spoznavanju jugoslovanskega gospodarskega stanja, ocenam učinkov sporazuma med Jugoslavijo in EGS iz leta 1980, kakor seveda tudi perspektivam trgovinskega in finančnega protokola, ki ju moramo obnoviti. Z obeh strani smo ugodno ocenili učinke sporazuma. Naši sobesedniki pa so izrazili razočaranje nad dosedanjimi predlogi EGS za obnovo protokola. Jugoslavija bi hotela povečati svoj izvoz v EGS, da bi zmanjšala trgovinski primanjkljaj. Poleg tega računa na večjo razpoložljivost evropske investicijske banke BEI, kakor tudi na našo podporo pri večletni reprogramaciji svojega dolga z evropskimi bankami. V zvezi z zadnjo točko smo izrazili popolno razumevanje, poudariti pa je treba, da nekatere vlade evropske deseterice zavzemajo, žal, odločno ne-

ugodna stališča, pri čemer podcenjujejo vlogo Jugoslavije in delikatnost njenega položaja.

— Kaj nameravate storiti ob povratku v Bruselj?

— V evropskem parlamentu se bomo zavzeli za to, da evropski ministrski svet preveri svoja stališča do Jugoslavije, tudi kar zadeva posojila BEI. Morali pa bomo poglobiti celotno problematiko odnosov med EGS in Jugoslavijo, o čemer namravamo v okviru zunanjetrgovinske komisije evropskega parlamenta pripraviti razčlenjeno poročilo. Vsekakor se omejitve ne smejo omejit na trgovinske izmenjave, temveč se morajo razviti v sodelovanje na industrijskem, prevoznem, raziskovalnem in tehnološkem področju.

— Je bil govor še o čem?

— Da. Med drugim o prometnih povezavah med Trstom, Gorico in Ljubljano in o obmejnem gospodarskem sodelovanju. Nekateri kolegi so iznesli vprašanje človekovih pravic v Jugoslaviji. Dobili so obširen in razčlenjen odgovor, ki je ostal brez replik.

Pogovor zapisal MARTIN BRECELJ

Branilci pridejo na vrsto v petek, 27. septembra

Proces proti argentinskim generalom: tožilec predlagal 5 dosmrtnih obsodb

BUENOS AIRES — »Nikdar več!« je vzkliknil večeraj javni tožilec Julio Cesar Strassera po prečitani obtožnici proti devetim članom argentinske vojaške diktature, ki so med fašistično strahovladno zagrešili nepreštevno vrsto zločinov, in predlagal dosmrtno zaporno kazen za generale Roberta Violo, Orlanda Agostiera in seveda Jorgeja Videla ter admirala Emilia Massero in Alemanda Lambruschinija. »Sadizem ni politična ideologija niti ne vojna strategija, ampak moralna perverznost,« je dodal tožilec, ki je nato zahteval 15 let ječe za Galtierija in Graffigno, 10 za Lamija Doza in 2 za Anayo. Strassera je tudi pozval sodišče, naj sproži preiskavo še proti članom četrte vojaške hunte Cristinu Nicolaidesu, Augustu Hughesu in Rubenu Francu ter bivšemu državnemu poglavarju Benitu Bignoneju, ki naj bi krvoločne zatiralce demokratov odkrito podpiral.

Čim je tožilec utihnil, se je iz občinstva dvignil navdušen aplavz, a množica, ki se je zbrala pred sodno pa-

lačo in v kateri so bile »matere s Trga de Mayo«, je zahtevo po zglednem kaznovanju zločincev sprejela prav tako vzhičeno. To je prevzelo tudi Strassera, ki se je s pomočnikom Luisom Morenom Ocampom ganljivo objel. Obtoženci so zapustili dvorano molče, le Viola je odgovarjal ljudem z žaljivkami, medtem ko je Videla osorno gledal predse: že dolgo se ima za žrtev političnega spletkarjenja. Tožilec je med branjem obtožnice izrecno poudaril, da to ni proces proti oboroženim silam, temveč proti »ljudem, ki niso delali časti svoji investituri«.

Deveterico obtožencev dolžijo 5.393 deliktov — umorov, nezakonitega kratenja svobode žrtvam diktature, mučenja zapornikov, kraje z obteževalnimi okoliščinami, potvarjanja javnih listin, zlorabljanja oblasti, ugrabitev, izsiljevanja idr. Branilci pridejo na vrsto danes teden in bodo svoje varovanje skoraj gotovo označili kot povsem nedolžno. Razsodba bo šla v priziv, tako da bo zadnja beseda pripadla vrhovnemu sodišču. (dg)

Pohod proti apartheidu

Več kot 3.000 belih in črnih študentov univerze v Capetownu je z rektorjem in profesorji na čelu večeraj uprizorilo protestni pohod za izpustitev študentov, ki so demonstrirali proti rasizmu v Južni Afriki (Telefoto AP)

Nezanesljiva Agca in Ozbey

Na večerajšnjem zasedanju procesa proti atentatorjem na papeža je prišlo do razburljivega soočanja med Alijem Agcjem in Yalcinom Ozbeyem, ki sta ponavljala običajne protislovne izjave in je prišlo celo do besednega spopada med nezanesljivima pričama (Telefoto AP)

Ugotovljen primer AIDS pri državljani SFRJ

BEOGRAD — Zvezni zavod za zdravstveno zaščito je večeraj izdal naslednje sporočilo:

»Jugoslovanska komisija za AIDS pri Zveznem zavodu za zdravstveno zaščito je na sestanku 18. 9. 1985 obravnavala tekoča vprašanja organiziranja in usposabljanja zdravstvene službe za boj proti tej bolezni.

Komisija je proučila tudi celotno dokumentacijo moškega, ki so ga preiskovali na infektivni kliniki v Beogradu.

Na podlagi anamneze, epidemioških, kliničnih in laboratorijskih ugotovitev, vključno patohistološke preiskave, kot tudi potrditve laboratorijskih izvidov v referenčnem laboratoriju za AIDS pri medicinski fakulteti v Ljubljani je komisija ugotovila, da gre pri bolelem za bolezen AIDS, ki se je klinično izkazala v obliki tako imenovanega Kaposijevskega sarkoma. Bolnik je medtem odšel v tujino, kjer je v nesrečnem slučaju izgubil življenje.

Komisija posebej poudarja, da dosedanje preiskave navzočnosti protiteles AIDS v krvi pri jugoslovanskem državljanu kažejo, da je odstotek s pozitivnimi protitelesi zanemarljivo majhen v primerjavi z izvidi v nekaterih drugih državah. Zato ocenjujejo, da je zelo majhno tveganje okužbe z AIDS v Jugoslaviji, kar potrjujejo tudi posvetovanja, ki so jih opravili v Svetovni zdravstveni organizaciji, je rečeno v sporočilu. (dd)

Bioko končal obisk v SFRJ

BEOGRAD — Predsednik vlade Ekvatorialne Gvineje Cristiano Bioko je večeraj končal uradni in prijateljski obisk v Jugoslaviji ter odpotoval iz Beograda. Na letališču so se od gosta iz prijateljske neuvrščene afriške države poslovili z vsemi častmi. Od premiera Bioke se je poslovil podpredsednik ZIS dr. Mijat Suković. Na letališču so bili tudi predsednik izvršnega sveta Srbije Branislav Ikonik, generalni sekretar ZIS Zoran Mišković, podsekretar v zveznem sekretariatu za zunanje zadeve Marko Kosin in drugi.

Med štiridnevним obiskom v SFRJ se je premier Bioko pogovarjal s predsednikom ZIS Milko Planinc, srečal se je s predsednikom izvršnega sveta Srbije Branislavom Ikonikom, sprejel pa ga je tudi predsednik predsedstva SFRJ Radovan Vlaković. (dd)

Potopljeno ladjo pri Šibeniku rešujejo iz morja

SPLIT — Reševalne ekipe splitskega »Brodospasa« so s pomočjo jugoslovanske vojne mornarice večeraj začele akcijo, v kateri bodo iz morja potegnile italijansko ladjo »Brigita Montanari« z nosilnostjo 1500 ton, ki se je z nevarnim tovorom — vinil klorid polimerom — potopila konec prejšnjega leta na globino 80 metrov, med otokoma Tetovšnjak in Mrkovnjak v šibeniškem otočju.

Zaradi izrednega zanimanja javnosti so v splitskem »Brodospasu« večeraj sporočili, da bodo v hotelu »Imperial« v Vodicah vzpostavili informativni urad, v katerem bo prva tiskovna konferenca jutri dopoldne. Sporočilo »Brodospasa« poudarja, da je na podlagi odloka pristojnih organov, kj so zadolženi za varnost plovbe, prepovedana plovba na območju potopljene ladje, oziroma v bližini, kjer poteka reševalna akcija. (dd)

Močan napredek je opazen zlasti v kmetijstvu in industriji

Ugodni učinki »nove poti« na Kitajskem

Čeprav se o tem veliko ne piše, se časopisi in revije od časa do časa spominjajo tudi »nove poti« kitajskega gospodarstva. Zato ne bo napak, če na kratko analiziramo novosti, ki jih je po Maovi smrti uvedel Deng Xiaoping. O splošnih smernicah smo že poročali pred nekaj meseci, ko je Deng predstavil svoj gospodarski plan, tokrat pa se bomo zaustavili pri nekaterih bolj specifičnih problemih.

Velike novosti so predvsem na poljedelskem področju, to je v sektorju, ki je na Kitajskem velikega pomena. Maove »komune« dejansko ne obstajajo več. Država ostaja lastnik zemlje, a ga s posredovanjem komune da v najem posameznim kmetom za deset do petnajst let v zameno za približno 5 odstotkov letnega pridelka. Preostali del lahko zamenja za gnojila, krmo, živila ipd., ostalo pa proda na tržišču.

Rezultati te politike na poljedelskem področju so bili presenetljivo dobri: v nekaj letih se je letni dohodek kmetov povečal za več kot trikrat, kmetijska proizvodnja pa je v zadnjih letih skokovito narasla (v samem letu 1984 kar za 14,5 odstotka). Že sam videz kitajskih ruralnih podro-

čij se spreminja: kmetje si gradijo hiše z opeko in ne več z blatom, ljudje si namesto Maove temno-modre »uniforme« kupujejo raznovrstna barvna oblačila, v hišah se pojavljajo prve televizije in pralni stroji...

Tudi v industriji je prišlo do precejšnjih sprememb: tu pa moramo ločiti 65 proizvodov, ki so državne važnosti in za katere si do 80 odstotkov proizvodnje lasti pravico država sama, preostali delež pa podjetja lahko prosto prodajajo na tržišču, in preostale proizvode, ki jih podjetja lahko prosto prodajajo na tržišču, vendar z omejitvami, ki jih dajejo posebne upravne komisije.

Tudi na industrijskem področju je novi sistem obrodil sadove: tako proizvodnja lahke industrije kot težke industrije se iz leta v leto veča. Tudi proizvodnja energije je vsako leto večja, čeprav ne za toliko, da bi utegnili zadovoljiti vse potrebe rastoče industrijske proizvodnje; zato bo bržkone v prihodnjih letih prirastek industrijske proizvodnje le nekoliko manjši. To pa je le navadna »kriza rasti«, ki se pojavlja v državah, kjer se gospodarstvo razvija, in je torej pozitiven pojav. A kljub delni privatizaciji, uvozu zahodne tehnolo-

logije in navad, ostaja Kitajska socialistična država. Velika večina podjetij je še vedno v rokah države, elemente tržnega sistema pa je država vključila v svoje gospodarske plane predvsem z namenom, da bi izboljšala sedanji red, ne pa, da bi ustvarila novega, kapitalističnega. Tako ostaja na primer davek, ki preprečuje, da bi podjetja imela več kot 20-odstotni dobiček na fakturiranem blagu. Podobni, oziroma še ostrejši predpisi veljajo za posameznike (noben mesečni dohodek ne sme presegati 800 yuanov, kar odgovarja približno 525 tisoč liram).

Kako pa gledajo na »novo« Kitajsko zahodni ekonomisti? Nekateri so mnenja, da je to proces »asimilacije« marksizma v kitajsko kulturo, ki je že tisočletja vselej ista, in je v preteklosti »asimilirala« budizem in druge elemente, ki so postali njeni deli.

Drugi pa bolj realistično pripominjajo, da se je Deng Xiaoping odločil za nove prijeme v gospodarstvu, ker se zaveda, da edino s tujim kapitalom in tehnologijo lahko spremeni Kitajsko v industrializirano državo.

MARKO OBLAK

Po podatkih študije IRES

Obnova prizadete Furlanije
naglih korakov proti koncu

Furlanski človek boleha za »gradbeno mrzlico«

VIDEM — Skoraj deset let po potresu, ki je leta 1976 prizadel Furlanijo, se obnova prizadetega področja naglih korakov bliža koncu. To potrjuje študija o naseljevanju na omejenem področju, ki jo je izdal Institut za družbeno-gospodarske raziskave (IRES) iz Furlanije - Julijske krajine. Študija IRES je v celoti potrdila ljudski rek, da furlanski človek boleha za »gradbeno mrzlico« v smislu, da postavlja v sam vrh gospodarskih in moralnih vrednot svojega življenja željo po lastni hiši, ki naj bo čim večja in po možnosti tudi najlepša.

Sicer pa pogledimo nekaj podatkov: na celotni investiciji za popravila in obnovo stanovanjskih hiš, ki je znašala 2.200 milijard lir, so sami prizadeti prebivalci prispevali kar 1.160 milijard, se pravi več kot 50 od sto. Če podrobneje analiziramo ta podatek bomo izvedeli, da finančni prispevki, ki jim jih je nudila država, bi lahko v celoti krili škodo, ki so jo prizadeti prebivalci utrpeli.

Iz tega je povsem jasno, da je temu prebivalstvu javni denar služil ne za obnovo tistega, kar so zaradi potresa izgubili, ampak je zanje predstavljala začetni kapital kot velika ekonomska priložnost za obnovo stanovanjskih poslopij, ki so jih sanjali.

Iz študije tudi izhaja, da vsak prebivalec na potresnem območju praktično razpolaga s skoraj dvema sobama in pol, medtem ko pa je v moderni družbi že čisto dovolj, če en prebivalec razpolaga le z eno sobo. Rezultat tega je, da bo kakovost življenja furlanskega prebivalstva gle-

de na njegove stanovanjske razpoložljivosti zelo visoka, istega pa ni moč zatrjevati za druge sektorje, na katere bodo nujno vplivali tisti gospodarski sektorji, ki so potrebni za izplačevanje tako velikih in luksuznih hiš.

Posledice takih izbir bodo še večje — ugotavljajo še raziskovalci IRES — če upoštevamo, da je taka »stanovanjska mrzlica« zajela preko deset tisoč družin, ki ne živijo v najboljših ekonomskih razmerah, saj se jim zaradi velikih dolgov obeta prihodnost velikimi žrtvami.

Od danes do prihodnjega petka

Likovno srečanje v Senožečah

SENOŽEČE — »Naša krajina hitro in nezadržno spreminja svojo podobo. Zato je naš namen odkriti in v likovni obliki zabeležiti tiste vrednote — kakovostne motive, ki še niso izginili.«

Nekako takole v vabilu na likovno srečanje pravi devet slikarjev, ki bodo danes začeli slikati v Senožečah in okolici.

To je doslej že šesto tako srečanje slikarjev, ki ga seveda ob koncu vsakič tudi predstavijo na razstavi nastalih del.

Letošnjega srečanja, ki bo od danes do prihodnjega petka v Senožečah, se bo udeležilo devet slikarjev, in sicer: Jože Centa (Ljubljana), Jure Cihlar (Portorož), Robert Faganel (Gorica), Lebon Koporc (Ljubljana), Janez Kovačič (oba Ljubljana), Miro Kranjec (Sežana), Milan Maljevec (Senožeče), Vladimir Prelc (Portorož) in Pavle Zamar (Piran).

Nastala dela letošnjega likovnega srečanja, ki bo v Senožečah tokrat že drugič, prej pa je bilo v Strmcu na Predelu, Števerjanu pri Gorici in v Loškem potoku, bodo naslednji petek, ob 18. uri, predstavili na razstavi v gostišču Stari grad v Senožečah.

S KONCERTA V GORJANSKEM

800 tisočakov
za lačne v Afriki

Prireditelji sobotnega koncerta »Kras za Afriko« sicer še niso naredili dokončnega obračuna, vse pa kaže, da bodo na žiro račun jugoslovanskega Rdečega križa nakazali okoli osemsto tisoč dinarjev.

S prodajo vstopnic so iztržili 1,4 milijona, približno osemsto tisoč dinarjev stroškov (prevoz, hrana in pijača nastopajočih, ožvočenje, elektrika, zavarovanje prireditve) pa bodo delno pokrili tudi z izkupičkom od prodane pijače in hrane.

S temi podatki nam je postregel Miloš Lozej, eden od članov prireditvene skupine, ki je zadolžen za finančni obračun.

Vrstijo se že ves mesec september

Bogat spored prireditev
ob prazniku občine Idrija

IDRIJA — Praznik občanov in delovnih ljudi občine Idrija — 1. oktober, ki je posvečen spominu na ustanovitev Vojkove brigade v Cerknem in na njene junaške borbe, je letos vsebinsko povezan s številnimi kulturno-sportnimi prireditvami in delovnimi zmaganji ter proslavami obletnic iz NOB, ki se vrstijo že ves mesec september.

V torek, 24. septembra, ob 18. uri, bo v predavalnici nove osnovne šole v Idriji pričetek novega ciklusa predavanj »Muzejski večeri«. Prvo predavanje bo imel Tomaž Pavšič iz Mestnega muzeja Idrija, ki bo predaval o »Literarno zgodovinski poti po idrijski občini (drugi del)«.

V petek, 27. septembra, ob 17. uri, bo v prostorih Mestne knjižnice v Idriji predstavitev letošnje nove številke Zbornika »Idrijski razgledi«.

V soboto, 28. septembra, ob 9. uri, bo v Idriji balinarski turnir s sodelovanjem ekip sosednjih občin in pobratene občine Labin. Ob 10. uri bo v hotelu »Bor« v Črnem vrhu nad Idrijo slavnostna seja Skupščine občine Idrija in izvršnih organov vodstev družbenopolitičnih organizacij občine Idrija. Na slavnosti bodo poleg podelitev priznanj in nagrad SO Idrija podelili tudi domicil Komandi goriškega vojnega področja. Po seji pa bo ob 11.30 pred osnovno šolo »Janka Premrla - Vojka« v Črnem vrhu odkritje spomenika primorskemu narodnemu heroju Janku Premrlu - Vojku. Ob tej priložnosti bo slavnostni govornik narodni heroj Albert Jakopič - Kajtimir.

V nedeljo, 29. septembra, ob 8. uri, bo na Trgu svobode v Idriji start III. planinskega pohodnega maratona »Pavla«. Ob 10. uri bo v Spodnji Idriji otvoritev nove telovadnice in prenovljenih prostorov osnovne šole »Voj-

kove brigade« Spodnja Idrija, ki so bili zgrajeni v okviru programa IV. občinskega samoprispevka in pomenijo lepo pridobitev za šolo in kraj.

Pomembno delovno zmago bo v petek, 4. oktobra, ob 13.30, obeležil delovni kolektiv Iskre - tozda Montaža Spodnja Idrija, ki bo otvoril nov oddelek za izdelavo lamel.

V soboto, 5. oktobra, ob 19.30, bo v Rudniški dvorani v Idriji javna radijska oddaja Radia Koper - Capodistria, na kateri se bodo predstavili izvajalci iz idrijske občine. Pokrovitelji oddaje so: Iskra - Montaža Sp. Idrija, Kolektor Idrija in Slovenijales - lesna industrija Idrija.

SILVO KOVAČ

Jugoslovanski šanson
v Rogaški Slatini

ROGAŠKA SLATINA — Danes in jutri bo v Kristalni dvorani zdraviliškega doma v Rogaški Slatini prireditev Jugoslovanski šanson Rogaška '85.

Naslovi skladb so obetajoči: Pesam koje nema, Rista kužiš igru, Na dvoru kralja Pampulina, Nešto malo o podstanarima, Osveti mi se ako želiš, Ti nisi, Balada o pijancu, Prekleta nedelja, Firulajka, Dekle, dekle moje (na tekst Karla Destovnika - Kajuha), Balkoni moje mladosti, Rogaška Slatina, Zmenek in Kameleon.

Od avtorjev bi omenili B. Adamiča, I. Kiša, M. Domiclja, M. Lentiča, B. Šimna, E. Budau in J. Smita. Med drugimi bodo nastopili pevci Gabi Novak, Marjana Deržaj, Meri Avsenak, Renata Brumec, Zvonko Špišić, Lado Leskovar, Zafir Hadžimanov, Jani Kovačič in Bojan Kodrič. (si)

Vesti s Koprškega

Več otrok v italijanskih šolah

KOPER — Število šolskih otrok in onih, ki obiskujejo predšolske institucije in otroške vrte v italijanskim učnim jezikom v občinah Koper, Izola in Piran v letošnjem pred nedavno začetem šolskem letu, se je po statističnih podatkih povprečno povečalo za 12 od sto v primerjavi z lanskim letom. Voditelji teh institucij so te rezultate ocenili dokaj laskavo, ker je šola ena glavnih platform za vsako narodno skupnost in torej tudi za Skupnost Italijanov s Koprškega.

V koprski občini je v prvih razredih osnovnih šol skupno 25 učencev, 83 otrok pa obiskuje italijanske otroške vrte v Kopru in perifernih sedežih Smedela, Bertoki in Hrvatini. V prvem razredu šole Dante Alighieri v Izoli je vpisanih 11 učencev, medtem ko jih je v otroškem vrtcu 56, to je najvišje možno število. Po prvi oceni se je v tej instituciji od leta 1978 število šolobvezne mladine praktično podvojilo. V prvem razredu italijanske osnovne šole v Piranu je vpisanih 14 otrok, v otroškem vrtcu pa jih je 83.

Ta občuteni porast pri vpisih v prve razrede v italijanskih šolah na Koprskem je treba v prvi vrsti pripisati kapilarnim političnim akcijam na vseh ravneh, ki so jih vodile družbenopolitične organizacije s Koprškega, poleg njih pa tudi komisije, ki so zadolžene za vprašanja italijanske

narodnostne skupnosti v sodelovanju s skupnostmi Italijanov iz treh občin. E. OPASSI

Obisk krvodajalcev
iz Sesta San Giovannija

KOPER — Koprška občinska organizacija Rdečega križa je že osemnajst let pobratena s člani Zveze krvodajalcev iz kraja Sesto San Giovanni pri Milanu. V občinski organizaciji pravijo, da s krvodajalci iz Italije plodno sodelujejo že dvajset let, septembra 1968 pa so podpisali listino pobratenja. V petek, 27. septembra bo 300 krvodajalcev iz Italije obiskalo Jugoslavijo, na poti na Brione pa jih bodo na mejnem prehodu Škofije pričakali predstavniki koprške občinske skupščine in organizacije RK. Ob prihodu jim bodo zaželeli dobrodošlico, na povratku v Lipici pa se bodo predstavniki koprškega Rdečega križa z njimi zadržali v prijateljskem pogovoru ter oblikovali nekaj skupnih nalog o sodelovanju v prihodnje. Predstavniki krvodajalcev iz Sesto San Giovannija in občinske organizacije RK Koper se srečujejo vsaki dve oziroma štiri leta, poleg tega pa pripravljajo skupna strokovna predavanja. (jak)

Program prireditev ob koncu tedna

Slovenija

Obala in Kras

Postojna: Postojnska jama - obisk v septembru od 15. do 30. 9., ob 8.30, 9.30, 10.00, 10.30, 11.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.00, 14.30, 15.00, 15.30, 16.00, 17.00 in 18. uri. Predjamski grad je odprt vsak dan od 8.00 do 18. ure. 20. 9., ob 15.30, mednarodno srečanje mladinskih reprezentanc treh dežel — Furlanije - Julijske krajine, Koroške in Slovenije; 21. 9., ob 8.30, mednarodno srečanje mladinskih reprezentanc treh dežel na stadionu v Postojni.

Goriška

Cerkno: pokriti plavalni bazen s trim kabinetom, savno, namiznim tenisom, obratuje vsak dan, razen ponedeljka od 10.00 do 13. ure; bolnica Franja odprta vsak dan od 8.00 do 18. ure.

Ljubljana z okolico

20. in 21. 9. — prireditve na Ljubljani: »Podkovani krap«: 20. 9., ob 16. uri, gostinska ponudba na Cankarjevem obrežju, Hribarjevem nabrežju in na Pogačarjevem trgu; 20. 9., ob 18. uri, nastop narodnozabavnega ansambla Vida Rosca na Pogačarjevem trgu; 20. 9., ob 19. uri, nastop godbe na pihala in Ljubljanskih mažoret; 20. 9., ob 19.30; baklada, povorka

čolnov z baklami in lampijoni; 21. 9., ob 16. uri promenade koncert pihalnega orkestra Vevče, ob 16.30, prihod povorka Podkovane krapa do Tromostovja, ob 17. uri, borbe čolnarjev. Mestna galerija — razstava likovnih del nastalih na 5. ex tempore Ljubljana 85 — podnaslov razstave je Podoba Ljubljane (od 20. do 30. 9.). Muzej neevropskih kultur — razstava: Ljudska umetnost Mongolije od 15. oktobra dalje. Od 19. do 22. 9., na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani: Narava - zdravje 85.

Gorenjska

Jesenice: 21. 9., ob 20. uri, glasbeni večer v Markovi cerkvi v Vrbi, nastopa trobilni trio; 21. 9., ob 18. uri, državno prvenstvo v hokeju Kranjska gora - Bosna; 25. 9., ob 18. uri, državno prvenstvo v hokeju Kranjska gora - Olimpija. Prešernova rojstna hiša v Vrbi je odprta vsak dan, razen ponedeljka, od 9.00 do 16. ure — skupine se lahko najavijo na tel. 064 - 80115. Finžgarjeva rojstna hiša v Doslovčah je odprta vsak

dan, razen sobote, od 9.30 do 13. ure, ob nedeljah in praznikih pa od 12.00 do 16. ure — skupine se lahko najavijo na tel. 064 - 80411.

Škofja Loka: 20. 9., ples v restavraciji hotela in 21. 9. zabavni večer, koč na Starem vrhu (tel. 064 - 65007); 21. 9. 35-letnica koč na Starem vrhu.

Bled: 21. 9., ob 18. uri, festival otroških popevk — Blejski srček, v športni dvorani, vstopnina 200 dinarjev za odrasle, za otroke vstop prost, predprodaja vstopnic pri Generaluristu na Bledu.

Dolenjska in Bela krajina

Novo mesto: v Novem mestu še traja »Mesec turizma na Dolenjskem«: 22. 9., srečanje mest Varždin - Novo mesto, prenos RTV LJ »Kraji med seboj«, na Glavnem trgu v Novem mestu.

Čatež: 25. 9., ob 20. uri, nastop okteta iz Leskovca, 26. 9., ob 20. uri, nastop folklorne skupine iz Senovega, prireditve so v hotelu Terme.

Štajerska

Žalec: do 22. 9. »Taborski kulturni dnevi«: 20. 9., ob 20. uri, predstavitev slovenskega filma »Lubezen«; 21. 9. ob 20. uri, operna predstava, izvaja Mariborska opera.

MIŠKO KRANJEC

Povest o dobrih ljudeh
104.

Poslednje in najbolj vidno znamenje te pomladi je bila Ivanova napoved, da bo treba po svetu. Kakorkoli so se ljudje radi zadrževali na tem otočku in v Kostrčevi hiši, so ob pomladnem času čutili, da se bodo morali posloviti; to je bilo tako nujno, kakor so vedeli, da se bodo nekoč poslovili od življenja.

Ivan je že stopil nekam v vas in ko se je vrnil, je sporočil zvečer v veliki sobi vsem:

»V soboto pa gremo.«

Pri tej novici je tudi Peter utihnil in se zamislil, kakor so storili tudi vsi drugi. Tam zunaj teh jar-kov, tam nekje se začne velika cesta, začenja se svet. Kakor pa je svet širok, tako pestra in široka je tudi vsebina tega pojma.

Ko je Ivan tako odločil, so se ljudje nehote ozrli po Katici. Zakaj Katica je bila naposled pomembno vprašanje, prek katerega ni mogel nihče; razen Marte, ki je nekam brezskrbno odšla od tod in prepustila Katico negotovi usodi in Ivanu na skrb.

Kajpa, v Kostrčevi hiši je ljudem prišlo samo po sebi, da so sklenili, da ostane Katica tu. V zvezdnih nočeh, ki so bile že tople in je tudi v sobo prihajal topel vonj pomladi, sta Jožef in Ana sklepila v pogovorih, da ostane Katica pri njima; seveda, dokler bosta živela. In če ni bilo prej pravega vzroka, da bi prosila boga za dolgo življenje, sta se zdaj lahko zatekla k njemu s prošnjo, da bi živela tako dolgo, dokler se kaj ne uredi zastran Katic. In verjela sta, da pri taki prošnji ne bosta zavrnjena. Bog, ki ima rad dobre in male ljudi, ki niso preveč nadležni s svojimi prošnjami, jima bo ustregel v tem, zlasti ko sam dobro vidi, da Katica ne more ostati sama na svetu.

Ivan je že sam mnogo premišljal o tem. Pravzaprav ne tako premišljal, kot da ne bi bil vedel, kaj naj napravi s Katico, zakaj pri njem je bilo to nekaj samo po sebi umevnega, da pojde dekle z njim po svetu. Razumljivo je bilo, da ima do nje dolžnosti, ki jih je nekoč vzel nase s tem, da se je poročil z njeno materjo Marto. Če se je Marta otesla dolžnosti do otroka, se jih Ivan ni mogel, pa tudi ni hotel. Premišljal je tembolj o predlogu, ki sta mu ga stavila stara Kostrčeva, naj bi dekle ostalo pri njima do jeseni, ko se bo Ivan tako ali tako vrnil iz sveta. V tem ni bilo nič čudnega, saj se je Ivan pobotal z Jožefom za kos zemlje, kjer si bo postavil hišo. Ivan bo ostal v tem kraju in Katica bo ostala z njim. Pre-

vzela pa bosta po starima Kostrčevima samoto tega kraja in vso njegovo lepoto. Ivan ima poleg tega že v načrtu, koliko zemlje bo dokupil.

Lepi so ti načrti, vredni malih ljudi, ki čutijo, da je v svetu vse tako razdeljeno in urejeno, da se mali ljudje ne smejo ukvarjati z ničimer velikim, če naj ne zabredejo v polom, kakor je zabredla Marta, ki se je odločila za velike stvari.

Nekoč bodo ti mali načrti poplačani z lepoto, ki je nj drugod na svetu. Prišli bodo časi, ko bosta s Katico sama tu, ko se bo kakor zdaj vračala pomlad z vsem nemirom in z vso razkošnostjo. Mura bo šumela in njeno šumenje se bo mešalo s pesmijo slavcev, sinic, ščinkavcev in še mnogih drugih ptic. To je plačilo za trpljenje, ki ga mora človek prestati v življenju.

S Katico sta dva dni pred njegovim odhodom sedela pred hišo na soncu in načela pogovor o tem. »Ali pojdeš z mano?« jo je vprašal Ivan.

Katica je poslednje čase mnogo premišljala o tem in se ni mogla odločiti. Svet sam ni bil več mikaven, kar ni bilo matere in kar je bil oče tako zamisljen in otožen.

»Ne vem, Ivan,« mu je odvrnila, kakor ga je vedno klicala. »Ali ne bi bilo bolje, če bi ostala tu? Saj ti bom v svetu samo v napatje. Tu bi pa pri Kostrčevima že kako živela. Rada me imata. Tu bi te počakala. Saj se boš jeseni vrnil?«

»Afera LpT-Heimatdienst« spet na antifašističnem odboru

Predsednik Marchio v veliki zadregi

Predsednik pokrajinske uprave Marchio in z njim Lista za Trst sta v veliki zadregi zaradi afere »Heimatdienst-LpT«, ki zadobiva iz dneva v dan vse bolj politične obrise ter postavlja na kocko tudi same odnose med strankami večinske koalicije na pokrajini. Afero je kot znan sprožil občinski svetovalec Tržaškega gibanja Parovel, ki je z zelo podrobno in utemeljeno dokumentacijo (gre v glavnem za uredne vire raznih avstrijskih ministrstev) dokazal, da je »Kärntner Heimatdienst« (Koroška domovinska liga) neonacistično usmerjena in da je ta organizacija že nekaj let v stalnih stikih s tržaškimi melonarji. V sklopu tega sodelovanja je 25. maja letos žensko gibanje LpT priredilo v sodelovanju z nacionalističnim odborom »za obrambo italijanstva« zborovanje na temo »Podobna vprašanja v različnih državah«, ki se ga je kot zelo dobrodošel gost udeležil tudi predsednik Heimatdiensta Josef Feldner. Zborovanje je naletelo na zelo dobre odmeve v Piccolu, na skoraj zmagoslavno oceno pa v listarskem tedniku »La voce libera«, ki ga kot odgovorni urednik vodi sam Marchio. Do tukaj nič nenavadnega, le da je Marchio kot predsednik pokrajine tudi predsednik enotnega antifašističnega odbora za obrambo vrednot odpravnosti, kar je v popolnem nasprotju z dejstvom, da je LpT povoljno sprejela nacistično usmerjenega koroškega politika in da je o tem srečanju navdušeno poročal tednik tega gibanja. Parovelova argumentirana obtožba je povzročila pravi potres in Marchio je napovedal svoj odstop iz antifašističnega odbora, ki se je spet sestal včeraj, da nadaljuje z razpravo o tej aferi in da se po možnosti izreče o predsedniškem odstopu.

Na včerajšnji seji, na katero je Parovel prinesel nove dokumente o odnosih LpT-Heimatdienst, sta prišli na dan dve novosti: komunistična resolucija, ki obsoja pobudo ženskega gibanja LpT, in Marchiovo sporočilo, da bo v pričakovanju razčiščenja poveril predsedniško dolžnost svojemu delegatu, ki bo najbrž eden izmed pokrajinskih odbornikov. Dokument KPI, ki ga je orisal sam

pokrajinski tajnik Poli, zelo ostro obsoja vsakršne stike s koroškimi in z drugimi neonacističnimi skupinami in organizacijami ter podčrta, da pomeni majsko zborovanje s Feldnerjem globoko žalitev za vse italijanske in slovenske demokrate. Antifašistični odbor bi lahko že včeraj ocenil ta komunistični dokument, na predlog predstavnikov KD, PSDI, PRI (in seveda LpT) pa so sejo spet odložili za teden dni, ker se hočejo te stranke, zaveznice melonarjev v občinski in pokrajinski koaliciji, prej posvetovati s svojimi vodstvenimi telesi. Zastopniki ostalih demokratičnih strank in organizacij so sprejeli odločitev seje, a pod pogojem, da se prihodnji teden vsa afera dokončno razčisti. Zlasti demokristjani očitno potrebujejo še nekaj dni, da preverijo politične posledice Marchiovega odstopa, čeprav je že sedaj jasno, da po eni strani ne morejo odkrito braniti predsednika, po drugi pa nočejo na noben način kompromitirati odnosov z Listo, zlasti v tem delikatnem političnem trenutku.

Zanimivo je vsekakor, da tudi tisti, ki hočejo, da bi Marchio ostal predsednik antifašističnega odbora, niso včeraj oporekali Parovelovim dokumentom. Niti podtajnik LpT Spiazzi, avtor zmagoslavne članka o srečanju s Feldnerjem v listarskem glasilu, ki je včeraj postavil smešno zahtevo, da bi moral antifašistični odbor obsoditi Parovela, »ker neti sovražstvo in nesporazume med tržaškimi komponentami«. V razpravo je posegel tudi predstavnik SSK Harej, ki se je strinjal z odločitvijo seje in podčrtal, da mora tudi v bodoče antifašistični odbor predstavljati vse tržaške demokratične komponente. Glede Heimatdiensta je Harej dejal, da je SSK zelo dobro seznanjena o neonacistični usmeritvi tega gibanja. To stališče zastopnika SSK je sprožilo reakcijo Parovelovega Tržaškega gibanja, ki v noti za tisk med drugim obsoja »dvomno stališče SSK pri vprašanju, za katero bi se morali soglasno angažirati vsi italijanski in slovenski antifašisti.« (st)

Štivansko papirnico bodo v kratkem spojili s sorodnim obratom v pokrajini Frosinone

Vodstvo koncerna Burgo, h kateremu med drugim spada tudi štivanska papirnica, je te dni napovedalo, da se bo tovarna iz Štivana v kratkem spojila s papirnico iz Sore (pokrajina Frosinone), katere večino delnic nadzoruje ravno omenjeni koncern. S spojitvijo obeh podjetij se bo družbena glavica zvišala na 110 milijard in 800 milijonov lir (družbeni kapital štivanske papirnice znaša trenutno natanko polovico), pravno pa bo družba bila registrirana kot Cartiera del Timavo e del Sole.

Naj omenimo, da je v zadnjem času pri štivanski papirnici prišlo že do več novosti. V začetku leta je, kot znano, v upravni in nadzorni odbor podjetja vstopila Friulia (finančna družba Furlanije - Julijske krajine), le mesec dni prej pa je deželna uprava dodelila tovarni preko 10 milijard lir za nakup novih tehnologij. V tej zvezi velja povedati, da je ravno v teh dneh začel polnomočno delovati nov stroj za patiniranje papirja, v naslednjih mesecih pa bi morali namestiti tudi avtomatični stroj za embalažo. Kljub negotovostim na tržišču je podjetje v prvih šestih mesecih letošnjega leta povečalo proizvodnjo v primerjavi z istim obdobjem lani; porast je znašal 8,5 odst., volumen prodanih kaktur pa 98 in pol milijarde lir. V.

Prepoved kopanja zaradi hude okvare na prečiščevalnih napravah v Škednju

Tržaški župan je iz preventivnih razlogov prepovedal kopanje v kopališčih Ausonia, Lanterna, pristaniške ustanove in železarjev. Prepovedi kopanja je botrovala nenadna huda okvara na napravah za prečiščevanje greznice v Škednju, kar naj bi lahko tudi onesnažilo vodo. Tržaška občina je začela vsekakor že popravljati napravo. Prepoved kopanja je začasna in bo v veljavi vse dokler ne bodo okvaro odstranili.

Dodelitev stanovanj na področju rimskega amfiteatra

Tržaški občinski odbor je na zadnji seji razpravljal med drugim tudi o dodelitvi stanovanj, ki so jih bili zgradili na področju rimskega amfiteatra. Za dodelitev stanovanj bo Zavod za ljudske hiše IACP razpisal javni natečaj. Eno tretjino stanovanj bodo dodelili začasno družinam, ki so

morale zapustiti stanovanje za javno korist, eno tretjino pa mladim zakonskim parom.

● Rajonski svet za Kjadin in Rocol se bo sestal v ponedeljek, 23. t.m., na redni seji v Ul. dei Mille. Na dnevnem redu med drugim gradbena dovoljenja in rajonska tržnica.

V Kraški galeriji v Repnu

Od jutri razstava beneške slikarke Lorette Dorbolò

Kraška galerija v Repnu bo od jutri dalje gostovala razstavo beneške slikarke Lorette Dorbolò. To bo prvič, da se bo v tej galeriji predstavila naša rojakinja iz Beneške Slovenije, ki je sicer razstavljala že marsikje, a še nikoli na Tržaškem.

Pavel Petričič je v biografskih podatkih o Loretti Dorbolò napisal:

»Loretta je v svojih slikah prikazala dušo beneških ljudi, interpretirala je življenje Nadiških dolin. In ker nas zgodovina in življenje na nek način vežeta na zgodovino in življenje kraškega življa, bodo tudi obiskovalci Kraške galerije prav gotovo njeno umetnost globoko občutili in podoživljali.«

Menimo, da so te besede najlepše vabilo na odprte razstave, ki bo jutri ob 20. uri in na kateri bo sodeloval tudi mladinski pevski zbor Pod Lipo iz Barnasa.

T. P.

● Občinsko podjetje ACEGA bo te dni začelo z deli za potenciranje plinskega in vodovodnega omrežja na področju Trga De Gasperi in Ul. Rossetti. Zaradi tega bo vse do konca del prepovedano parkiranje na obeh straneh Ul. Rossetti na odseku med Ul. Revoltella in Trgom De Gasperi.

Dr. Fulvio Anzellotti: »Tehniki bodo izrekli zadnjo besedo glede lokacije sinhrotrona«

»Med slovensko vzhodnokraško skupnostjo in znanstvenoraziskovalnim centrom pri Padričah je torej izbruhnila vojna,« rečem napol v šali napol zares, potem ko mi dr. Anzellotti z običajnim prešernim nasmeškom ponudi naslonjač v uradu svojega osebnega podjetja.

»Ne, ne. Vojne ni, res pa je, da so se odnosi precej zaostriili,« mi še zmerom z nasmeškom odvrne in v isti sapi pristavi, da je že naročil skupini geologov in drugih strokovnjakov, da ponovno poglobljeno proučijo ves problem lokacije sinhrotrona. »Kaj potemtakem lahko pričakujemo za 23. september, dan, za katerega je bila napovedana seja upravnega sveta Konzorcija, ki naj bi odločala o dokončni lokaciji?«

»Če bodo tehniki dotlej dostavili ustrezno poročilo, bomo pač na podlagi njihovih zaključkov ukrepali, v nasprotnem primeru bomo odločitev prenesli. Nekaj pa mora biti jasno: če bo njihovo poročilo potrdilo, da je med površino znotraj že vinkulirane ozemlja med Padričami in Bani in novo površino izven centra razlika samo v večjih stroških, v tem primeru se bom brez nadaljnega opredelil za staro lokacijo, ker se zavedam pomena, ki jo ima zemlja za domačine in vso zamejsko narodnostno skupnost. Če pa bi bile težave drugačnega značaja, se bomo morali odločiti za novo lokacijo.«

Vsa zadeva je torej zaenkrat v rokah tehnikov. Toda spor, kot vemo, prerasča golo vprašanje lokacije in zadeva tudi postopek, po katerem so vprašanje nove lokacije predstavili neposredno prizadetim. Dokument vzhodnokraških skupnosti in slovenskih organizacij je v tem pogledu dovolj zgovoren, kot je po svoje zgovoren tudi očitajoči Anzellottijev odgovor, ki smo ga objavili v včerajšnji številki. Kaj o tem meni Anzellotti sam?

»Moti me predvsem napadalni ton tistega dokumenta. Iz njega izhaja, kot da bi hoteli mi po vsej sili zadati udarec Kraševcem in vsej slovenski narodnostni skupnosti. Pa ni tako. Vedno sem skušal razumeti potrebe in zahteve prizadetega prebivalstva in mu skušal po svojih močeh ugoditi. V določenih krogih veljam celo za filozofa, ker sem kot predsednik tržaške jadrane zveze omogočil, da je slovenski jadranski klub Sirena lahko pristopil k zvezi. Tako razumem tudi druge vaše probleme in zahteve in so me zato motili razni očitki. Naredil sem sicer tudi napako, in to priznam, ko sem v dobri veri naročil zemljemercem, naj gredo na zemljišča za meritve.

Zlasti pa me je motila trditev, da je Znanstvenoraziskovalni center dosegel doslej tako skromne rezultate.

Če upoštevamo, kaj je imela skupnost, krajevna in širša, doslej od tega, koliko delovnih mest je bilo ustvarjenih, potem ne moremo govoriti o kdove kakšnih rezultatih, mu ugovarjam.

»Nič ne ni še imel nič od tega. Tu

gre za dolge procese. Rezultati ne morejo biti takoj na dlan. Pri zaposlovanju osebja pa smo vsekakor upoštevali tudi domačine. Na petnajst novih zaposlenih je vsaj pet slovensko govorečih ljudi in nekateri so prav iz vzhodnokraških krajev. S tem pa še ne moremo trditi, da ni bilo rezultatov. Mar niso pridobitev centra Unido in samega sinhrotrona zavidljivi rezultati, katerih ugodne posledice pa ne morejo biti zaznavne na kratke roke.«

Toda tu gre tudi za negativne posledice, mu spet ugovarjam. Slovensko kraško prebivalstvo z izgubljanjem zemlje izgublja tudi del svoje identitete in potrebuje zato določena jamstva, da se bo kljub tem izgubam lahko še naprej razvijalo. V tem pogledu je bilo iznešenih veliko zahtev, vendar doslej še ni bilo zadovoljivega odgovora.

»Večji del teh zahtev ni v moji pristojnosti. Za to so poklicane krajevne uprave.«

»V upravnem svetu Konzorcija — ga spomnim — sedijo tudi predstavniki dežele in občine, kar pomeni, da bi se določene zahteve dale obravnavati tudi v okviru Konzorcija.«

»Žal ni tržaška občina do danes še določila svojega predstavnika v upravnem svetu, čeprav smo večkrat

zahtevali to imenovanje. Toda, mimo tega, sem večkrat pozval predstavnike krajevnega prebivalstva, naj povedo, kaj pravzaprav želijo. Morajo se tudi sami organizirati in usposobiti, da se bodo lahko na primer udeležili licitacij za dodelitev raznih obrtniških in drugih del v samem Centru. Jasno je, da bodo imeli najbližji tudi večje prednosti na teh licitacijah.«

»Kakšne perspektive pa bo lahko odprl sinhrotron?« sem še vprašal dr. Anzellottija.

»Pobuda prav gotovo ne bo rešila sedanjih problemov Trsta. Učinki bodo zaznavni šele čez deset, petnajst let. Velika razlika je, če sejemo žito ali če vsadim oljko. Na njene sadove bom moral čakati več let. Sicer pa, če Trst danes ne izkoristi te možnosti, bo čez deset ali petnajst let v še večji krizi.«

»Kaj pa nevarnost nuklearnega sevanja?« smo se še pozanimali.

»Znanstveniki zatrjujejo, da ni posebnih nevarnosti, sam pa ne vem povedati kako in zakaj. Sinhrotron je dejansko neke vrste ogromen mikroskop na osnovi mehkih žarkov X, s pomočjo katerega bodo lahko proučevali živo celico in je zato izredne važnosti za razvoj biologije. Vsekakor nameravam v kratkem prirediti

Predavanje za naše šolnike o naravni dediščini slovenske dežele

»Ko bi na Nizozemskem imeli slovenski Kras...«

Pred nekaj leti je skupina nizozemskih naravoslovcev med obiskom v Sloveniji obiskala tudi Kras. Potem ko so si naravoslovci ogledali kraške naravne zanimivosti, so bili enotnega mnenja: ko bi imela Nizozemska tako območje, kakršen je slovenski Kras, bi to gotovo postalo naravni park.

To je bil eden od utrinkov iz včerajšnjega predavanja biologa Staneta Peterlina o naravni dediščini slovenske dežele, ki je bilo v sklopu seminarja za slovenske šolnike namenjeno profesorjem naravoslovja srednjih šol. Izbrali smo ga za uvod našega zapisa o včerajšnjem predavanju, ker je po svoje dokaj pomenljiv in problematičen. Za nizozemске strokovnjake je bil Kras pravcato naravno čudo, medtem ko je za tiste, ki tu živijo in delajo, zgolj njihovo naravno okolje, njihov svet, torej vsaj navidezno »nič posebnega«.

V svojem predavanju in predvsem z res izrednimi barvnimi diapozitivi pa je prof. Peterlin opozoril, da je slovenska dežela polna takih čudes, redkosti, zanimivosti, tako na krajinskem kot tudi na rastlinskem in živalskem področju, kar vse sestavlja našo naravno dediščino. »Teh zanimivosti, posebnosti, nismo mi ustvarili, podedovali smo jih, in zato moramo skrbeti, da jih bodo lahko »uži-

Profesorji naravoslovja med včerajšnjim predavanjem v Peterlinovi dvorani

vale» tudi poznejše generacije, je omenil prof. Peterlin.

Predavatelj se je najprej zaustavil ob vprašanju varstva narave. V Sloveniji ima le-to dolgo tradicijo. Že pred 1. svetovno vojno je prišlo do poskusov, da bi ga načrtno organizirali. Tako je na primer leta 1908 ljubljanski seizmolog prof. Albin Pechar predlagal, naj bi zavarovali Dolino Triglavskih jezer.

Po vojni, leta 1919, je nastal Odsek za varstvo prirode, ki je leto po nastanku izdal Spomenico za varstvo prirode. Bil je to nekakšen nacionalni program za zaščito narave, nekatere naloge, ki jih je ta program predvideval, pa še do danes niso bile izpeljane. Leta 1924 je prišlo do začasnega zavarovanja področja Triglavskih jezer za dobo dvajsetih let.

Po drugi svetovni vojni je bila slu-

žba za varstvo narave obnovljena, ustanovljen je bil Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine; leta 1961 je bil ustanovljen Triglavski narodni park, (v bistvu je bila to trajna obnova zaščite področja Triglavskih jezer s približno 2 tisoč hektari površine), ki je bil pred štirimi leti razširjen na sedanje območje 840 kvadratnih kilometrov. Triglavski narodni park je sedaj največji narodni park v Jugoslaviji in edini v Sloveniji.

Prof. Peterlin je nato z diapozitivi prikazal vrsto naravnih zanimivosti Slovenije. Od znamenite Igle v Savinjski dolini do Divjega jezera pri Idriji, od Triglava in Soče, ki sta postala prava simbola slovenske naravne dediščine pa do drugih manj znanih, a vseeno izjemnih krajinskih posebnosti. Na platnu so se zvrstile tudi vrste redkih rastlin (na primer kranjski jeglič ali blaščica), ki jih je mogoče še dobiti v nekaterih predelih, predavatelj pa je tudi opozoril na izumiranje nekaterih živalskih vrst (na primer rogača in močvirne želve), ki se čedalje bolj redčijo zaradi spremenjavanja okolja, v katerem živijo.

Seminar za slovenske šolnike se bo zaključil danes z ekskurzijo v Savinjsko dolino, med katero se bodo profesorji naravoslovja seznanili z novostmi v šolskih naravoslovnih dejavnostih.

Nov zaplet za hitro rešitev deželne krize

Predsednik sveta Manzoni bo ostal na svojem mestu

Predsednik deželne sveta Manzoni (PSI) ne namerava odstopiti, kljub krizi deželne vlade in kljub vabilu za odstop, ki je v prejšnjih dneh prišlo iz deželne odbora PSI. To je Manzoni jasno povedal na včerajšnji seji načelnikov skupin in dejal, da je trenutno v krizi deželni odbor in ne deželni svet. Odločno predsednikovo stališče bo gotovo sprožilo nove polemike in povzročilo nove težave vodstvu PSI, zlasti pa poslancu De Carliju, ki je računal na Manzoni nov odstop, ker je hotel to funkcijo ponuditi PSDI, PLI ali celo Tržačanu Carboneju. Deželni svet se bo vsekakor sestal v torek, 1. oktobra, in bo dokončno sprejel Biasuttijev odstop.

Zelo kritično do krize Biasuttijevega odbora pa je medtem deželno vodstvo CGIL, ki pravi, da je kriza še dodatno paralizirala delo deželne uprave, ki je že itak imela zelo malo poslušalca za rešitev hudih gospodarskih problemov Furlanije - Julijske krajine. CGIL zato poziva CISL in UIL k enotnim pobudam, ki bi imele namen opozoriti deželne voditelje, da se morajo držati sprejetih obvez in obljub za gospodarski preporod, zlasti manj razvitih področij dežele.

Projekt za novi upepeljevalnik

Tržaška občina je posredovala deželni odborniku za javna dela projekt za izgradnjo upepeljevalnika, ki bo hkrati proizvajal električno energijo. Po predvidevanjih bi obrat stal 50 milijard lir, za pridobivanje električne energije pa bi izkoriščal toploto od sežiganja odpadkov. Podobne upepeljevalnike so že uresničili ponekod v deželi, kjer proizvajajo na primer gnojila za kmetijstvo in trdo gorivo za industrijo.

● V UL del Ponte prenavljajo ta čas eno od tamkajšnjih poslopij. Zaradi tega je tržaški župan odredil prepoved parkiranja na obeh straneh UL del Ponte in na obeh straneh Starega trga na odseku med UL Torbandena in UL Rosario.

Zadnja »sprehoda« v Miramarskem parku

Glasbeni sprehodi v Miramarskem parku se počasi iztekajo. Zadnja dva taka »sprehoda« bosta jutri in pojutrišnjem, spet pa jih bo »vodil« komorni orkester »Opera giocosa Furlanije - Julijske krajine«, ki ga vodi Severino Zannerini.

Prireditve se bo začela pri Labodjem jezeru. Od tu se bo orkester s svojimi glasbami in notami v spremstvu »sprehodil« za kak kilometer po parku ter se pri tem ustavil na naj-

bolj sugestivnih mestih in seveda tudi zaigral.

Program zadnjih dveh sprehodov vsebuje »Petra in volka« Prokofjeva, Tartinijev Koncert za štiri violine, Mozartovo Koncertno simfonijo za štiri trobila, Mozartov Koncert za violino, Haydnov Kaiserquartett in Elegijo Petra Iliča Čajkovskega.

Iz tehničnih razlogov pa bo odpovedala napovedana modna revija.

Javna skupščina odborov za mir

Tržaški univerzitetni in srednješolski odbor za mir sklicujeta jutri ob 17. uri v dvorani Di Vittorio v UL. Pondera 8, javno skupščino, na kateri bo govor o vojaških izdatkih, o inflaciji, o krčenju javnih izdatkov, o preusmeritvi vojaške industrije in o pripravi na protestno manifestacijo ob priliki predaje letalonosilke »Garibaldi« italijanski vojaški mornarici, ki bo 30. septembra v Trstu. Na skupščino so vabljeni vsi meščani in predstavniki političnih sil.

V Križu od danes festival tiska KPI

Od danes do nedelje bo v kriškem Ljudskem domu festival komunističnega tiska, ki ga prireja domača sekcija KPI v sodelovanju z vaškim Mladinskim krožkom. Festival bodo odprli ob 15. uri, medtem ko so napovedano predvajanje TV oddaje o urbanistiki in arhitekturi na Krasu iz tehničnih razlogov odložili na ne-

deljo ob 19. uri. Danes zvečer bo vsekakor koncert rock-skupin Martin Krpan in Agropop iz Slovenije. Najpomembnejši dogodek festivala pa bo vsekakor jutrišnji nastop dekleškega zbora »Julis Fučik« iz ČSSR, ki bo pel ob 19. uri. Kulturni spored bo obogatil nastop dekleškega zbora Vesna.

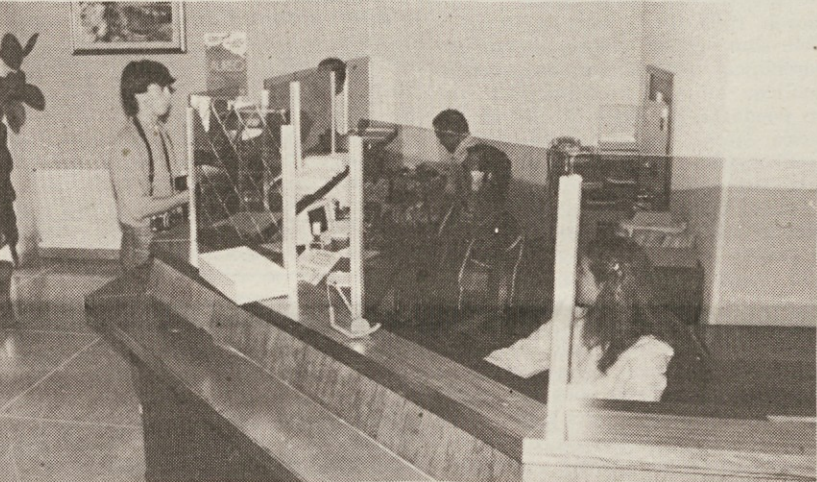
Včeraj zjutraj, takoj po odprtju bančnega zavoda ROPARJI ŽE DRUGIČ V TREH MESECIH OROPALI NABREŽINSKO HRANILNICO

Kmečka in obrtna hranilnica in posojilnica v Nabrežini beleži že drugi roparski napad v treh mesecih. Potem ko so jo oropali 3. junija letos, sta jo včeraj spet obiskala neznana roparja. Plen je bil tokrat nekoliko nižji, ker sta bila zlikovca zaradi bližine karabinjerske izvidnice prisiljena prekiniti svoj roparski podvig. Medtem ko so pred tremi meseci naropali 58 milijonov lir, jim je tokrat uspelo odnesti iz banke nekaj manj kot dvanajst milijonov lir.

Če k dvema roparskima napadoma na nabrežinsko hranilnico prištejemo še rop v openski Hranilnici in posojilnici pred manj kot mesecem dni (25. avgusta) in še prej rop v Kmečko - delavski posojilnici v Sovodnjah, se moramo z zaskrbljenostjo vprašati po vzrokih tega pojava. Očitno postajajo podeželski bančni zavodi prelahki plen roparjev, kar mora tako varnostnim organom kot samim bančnim zavodom narekovati nujne ukrepe.

Včerajšnji roparski napad dejansko ni predstavljal za roparje posebnih težav. Vse se je odigralo v poldrugih minutih, kot pravijo uradniki, ki so morali včeraj spet zaužiti pošten zalagaj strahu. Pred hranilnico na nabrežinskem trgu, zraven drugih parkiranih avtomobilov se je ustavil avtomobil golf bele bave s tržaško registracijo. Šofer je ostal za volanom s prižganim motorjem, dve osebi pa sta urno izstopili ter naglih korakov stopili v banko, ki je imela vrata na stežaj odprta. Bilo je okrog 8.25, malo potem, ko so banko odprli. V njej sta bila poleg štirih uradnikov že dva klijenta — priletna gospa in mlajši domačin. Kot se je zgodilo že pri ropu v openski hranilnici, se sprva ni nihče zavedal, kaj se dogaja. Medtem ko je eden od roparjev ostal pri vratih, da bi lažje nadzoroval položaj znotraj in izven bančnega zavoda, je drugi z bliskovitim skokom preskočil pult z aktovko in pištolo znamenje bereteta v roki in začel odpirati predale. Tisti pri vratih, prav tako obožročen in nemaskiran, je velel klijentoma pred pultom naj ležeta na tla, drugi, ki je grabil denar iz predalov pa je ukazal enemu od uradnikov, ki je ravnokar telefoniral, naj odloži slušalko. Najprej je velel umirjeno, nato pa še dvakrat, vedno bolj jezno in odločno.

Ko se je nato spravil nad priprto

blagajno, se je na trgu pred hranilnico nekaj zgodilo, kar je zlikovce premetilo in prisililo, da so prekinili svoje roparsko delo. Kot po navadi, je na trg prispela karabinjerska izvidnica, ki pa se ni zavedla, kaj se dogaja. Orožniški avtomobil je naredil običajni krog po trgu ter odpeljal proti poštnemu uradu, ki je nekoliko bolj naprej ob glavni cesti. Roparju pri vratih seveda ni ušel ta nepričakovani obisk. Nestrpno se je obrnil k pajdašu pri blagajni in ga pozval, naj se zgane. »Andiamo,« je parkrat ponovil in tako sta urno smuknila iz banke, sedla v beli avto, ki je ob hrupnem zavijanju gum oddrvel po bližnji stranski poti proti nabrežinskemu pokopališču.

Vse je, kot rečeno, trajalo nekaj trenutkov. Presenečenje vseh, tudi tistih, ki so bili tedaj na trgu, je bilo tako veliko, da niso utegnili ukrepati, tudi ko so spoznali, da je v teku rop.

Eden od klijentov, ki je bil prav tedaj namenjen v banko, je sicer že pred begom zlikovcev zavil proti pošti in obvestil karabinjerje, kaj se dogaja, toda bilo je že prepozno — roparji so bili že daleč. Odpeljali so se po stranski poti, ki ob pokopališču vodi na državno cesto 202, tam pustili avtomobil in verjetno sedli v drugega, ki jih je tam čakal. Golf je bil seveda ukraden. Ukradli so ga že 11. avgusta nekemu libijskemu državljanu Saumu Saulu, ki stanuje v Trstu. Avtomobil je kmalu nato odkrila karabinjerska izvidnica. Nekateri očividci so ga namreč natančno

opisali ter navedli tudi številko evidenčne tablice. Prav tako so precej podrobno opisali tudi zlikovca, ki sta srednje rasti, približne starosti štirideset let in zelo elegantno, »uradniško« oblečena.

Način, s katerim so izvedli včerajšnji rop v Nabrežini, ima marsikaj sličnega z avgustovskim nedeljskim ropom na Opčinah. Tudi opis roparjev se v marsičem sklada z opisom, ki so ga dali bančni uradniki na Opčinah. Zanimivo je tudi, da sta roparja, prav tako kot v openski hranilnici govorila v pravilni italijanščini brez posebnih naglasov, čeprav se je nekemu zdelo, da je zaznal rahel lombardsko - beneški naglas. Iz vsega tega bi lahko sklepali, da gre za iste roparje, čeprav nam preiskovalci — karabinjerji z nabrežinske postaje — tega niso potrdili. Dejali so nam, da so openski primer proučevali policijski agenti in da zato ne poznajo podrobnosti tistega ropa.

Pa še besedo o na začetku omenjeni zaskrbljenosti nad pojavom naraščanja roparskih napadov. Predsednik nabrežinske Kmečke in obrtne hranilnice Gvido Zidarič, ki je takoj pritekel v banko, je izjavil, da je sramotno, da se takšni primeri dogajajo tako pogosto. Vse to negativno vpliva tudi na osebe in, kar je najhujše, ni proti temu nobene obrambe. Seveda pa je pomembno, da se ropi niso sprevrgli v kaj hujšega.

Nabrežinski bančni zavod se sooča z različnimi težavami, začeniši z alarmnimi napravami, ki še ne delujejo, kot nam je povedal ravnatelj banke Milko Vremec. Pred tednom dni je podjetje Conforti namestilo alarmne naprave, ki so povezane s karabinjerji in policijo, vendar podjetje SIP še ni izvedlo priključkov. Drugi velik problem so bančni prostori sami, ki so pretesni in slabo zavarovani. Že dalj časa se banka pogaja z občinsko upravo, da bi prišla do novih, večjih in varnejših prostorov, vendar tudi to je običajno, ker je na politični ravni običajna vsa zadeva z novim županom in novo upravo.

● V okviru poslovnih obiskov ob odhodu na novo službeno dolžnost, je včeraj komandant oklopne brigade Vittorio Veneto, Felice Grosso, obiskal predsednika deželne sveta Luigi Manzona. Le-ta mu je zaželel veliko uspehov na novem odgovornem delovnem mestu v Cesanu, kjer bo vodil vojaško šolo.

Živo v sesljskem Družbenem centru

Sedež Družbenega centra v Sesljanu bo danes in jutri prizorišče glasbenih večerov, katerih glavni protagonisti bodo nekatere skupine lahke glasbe iz naših krajev. Na odprtem prireditvenem prostoru se bosta danes predstavila dva glasbena ansambli; najprej (ob 20.30) bo nastopila štirčlanska skupina »Water closed« iz Sesljana, ki izvaja pretežno new wave motive, za njo (ob 21.30) pa bo drejnišnji program dopolnil tržaški ansambel »Crew«, ki pripada koordinacijski skupini »Il posto delle fragole«.

Prijeten glasbeni večer je organizator — sesljski Družbeni center — napovedal tudi za jutri. Gost večera (začetek koncerta je predviden ob 20.30) bo priznana veččlanska skupina »Trieste Big band«. Omenjeni prireditvi pomenita začetek delovanja Družbenega centra v letošnji sezoni.

TATJANA, pozdravljamo te!

Dragi Ivan, Nataša in Aljoša. V tem težkem trenutku smo Vam blizu in sočustvujemo z Vami

Mirjam, Aldo, Martina in Lorenza

Ob prerani smrti drage Tatjane Taučer izrekata prizadetim svojem iskreno sožalje

družini Resinovič in Valenčič

Ob prerani izgubi Tatjane Blažič - Taučer izražajo prizadeti družini iskreno sožalje bivši sošolci iz Barkovelj.

KD Ivan Grbec iz Škedenja in pevke ženskega pevskega zbora izrekajo možu Ivanu, hčerki Nataši in sinu Aljoši iskreno sožalje ob težki izgubi drage žene oziroma mame Tatjane Taučer.

Sošolci 3. b razreda trgovskega tehničnega zavoda »Ž. Zoisa« izrekajo Nataši najgloblje sožalje ob izgubi drage mame.

Ganjeni ob prerani smrti Tatjane Taučer izrekamo globoko sožalje možu, otrokoma in ostalim sorodnikom starši in učiteljstvo osnovne šole »Ivan Grbec« iz Škedenja

Sekcija KPI »Marij Matjašič« - Barkovlje in krožek ARCI »Rumena hiša« izrekata iskreno sožalje Justu in Rudi-ju Blažiču ob bridki izgubi hčere Tatjane.

Glavni odbor in člani SPD Trst izrekajo globoko sožalje svojemu dolgoletnemu odborniku Ivanu Taučerju in družini ob prerani izgubi drage žene Tatjane.

Ob prerani smrti žene Tatjane izreka športna šola Trst svojemu bivšemu odborniku Ivanu Taučerju in družini najiskrenejše sožalje.

† Zapustil nas je naš dragi

Mario Bernetič

Pogreb bo danes, 20. septembra, ob 13. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev na Pesek.

Žalostno vest sporočajo: žena, sin z družino, sestra ter drugo sorodstvo

Gročana, 20. septembra 1985

† Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustila naša draga sestra in teta

Venceslava Žerjal

Pogreb bo jutri, 21. septembra, ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnice v cerkev v Škedenj.

Posebna zahvala zdravniku dr. Renatu Štoklju.

Žalujoče sestre Marija, Bernarda in Simplicija ter drugo sorodstvo

Škedenj, 20. septembra 1985

† Sporočamo žalostno vest, da nas je v starosti 89 let za vedno zapustila naša draga mama, nona in pranova

Giovanna Švab vd. Semec

(JOHANCA)

Pogreb bo danes, 20. septembra, ob 13. uri iz mrtvašnice nabrežinskega pokopališča na kriški Klanc, od koder bo krenil sprevod v domačo cerkev.

Žalostno vest sporočajo hčeri Mari in Nina z možema ter vnuki Edi, Marino in Loredana

Križ, Trst 20. septembra 1985

KD Vesna in, ŠD Mladina izrekata družini Ukmar iskreno sožalje ob izgubi drage mame in none Johance.

Ob boleči izgubi drage nome Johance Švab vd. Semec izrekata Loredani in družini iskreno sožalje

direkcija in kolegi CGR

† Prerano in nepričakovano nas je zapustila naša draga

Tatjana Biagi por. Taučer

Pogreb bo danes, 20. septembra, ob 12. uri iz mrtvašnice glavne bolnice v cerkev v Škedenj.

Žalostno vest sporočajo mož Giani z otrokoma Natašo in Aljošo, mama in oče Justa in Rudi, tašča Marija, svakinja Anica in nečaki ter drugo sorodstvo

Barkovlje, Škedenj, 20. sept. 1985 (Pogrebno podjetje Zimolo)

Draga TATJANA!

Čudovit živ cvet, ki nam je dal moči na tej trpeči zemlji, tak cvet ne izumre nikoli, kajti ti, draga Tatjana, boš vedno živa v naših srcih. Laura, Sergio, Dajdi in Dunja

Žalovanju se pridružujeta

Marta in Franko Volk

Letni štipendiji za morske biologe

Laboratorij za morsko biologijo je objavil natečaj za podelitev dveh študijskih štipendij za obdobje od 1. oktobra letos do 30. septembra 1986, na katerega se lahko prijavijo vsi, ki so diplomirali na tržaški univerzi iz bioloških in naravoslovnih ved in stalno bivajo v eni od občin dežele Furlanije - Julijske krajine.

Prva štipendija je namenjena raziskovanju molekularnih vidikov genetskega sistema živalske vrste ensis minor v funkciji karakterizacije subpopulacij v Tržaškem zalivu; druga je namenjena raziskovanju širširjenosti, biologije in naseljenosti vrste crassostrea sp. v Tržaškem zalivu.

Zahterirani naj pošljejo pismene prošnje na kolkovanem papirju do 24. septembra letos na naslov: Direttore del Laboratorio di Biologia Marina, Strada Costiera n. 336, 34010 Trieste - Ravnatelj Laboratorija za morsko biologijo, Obalna cesta št. 336, 34010 Trst. Poleg osebnih podatkov in navedbe znanja tujega jezika, morajo v prošnji navesti še študijski naslov, priložiti pa spricevalo o univerzitetni diplomu, življenjepis in seznam morebitnih publikacij.

Naši obiski pri urednikih drugih časopisov

Spetič: Z razširitvijo kroga sodelavcev si tržaško Delo prizadeva postati tednik

Slovenci v Italiji imamo poleg dnevnika še nekaj časopisov. To so časniki, v katerih dobimo zlasti komentarje, poročila, kulturne, politične in druge članke. Eden takih je slovensko glasilo KPI Delo.

Ko sem odprla vrata na koncu hodnika večnadstropne stavke v Ul. Capitolina, me je v uradu s prijaznostjo na obrazu sprejela Tatjana Čuk, ne le tehnična pomoč časopisa, temveč tudi član slovenske komisije KPI. Skoraj je ne bi opazila med številnimi naloženimi policami. Slišala sem le hitro vneto tipkanje po pisalnem stroju. Po nekaj minutah je v sobo vstopil — skoraj bi rekla privihral — glavni urednik, Stojan Spetič. Stisk roke, nasmeh, reci mi kar ti, saj me ne boš vikala, in začel je s pripovedovanjem dolge zgodovine Dela, z zanj značilnim stilom, kot bi mi pripovedoval o napeti pustolovščini iz davnih časov.

Delo začne izhajati 10. februarja 1920 kot glasilo slovenskih socialistov Julijske krajine. Že na začetku, ko ga ureja Ivan Regent in ko tesno sodeluje z italijanskim Il Lavoratore, se nagiba k skrajni levi. Začetna pot je jasno začrtana: zato, da delavsko gibanje vzkipi in doseže to, kar mu pritiče, je potreben trd in krvav boj. »Brez boja ni zmage in brez nje tudi ni pravice,« piše v enem od prvih člankov. Delavsko gibanje ni v svojem zgodovinskem razponu nikoli bilo enotno, tako zabeležimo tudi znotraj glasila samega vedno večjo težnjo k usmerjanju proti skrajni levi. Razkol je neizogiben po deželnem kongresu PSI septembra 1920. Delo se zavzame za komunistično strujo in osvoji ideje kominterne. Postane glasilo komunistične partije Italije za območje Julijske krajine, izhaja v Trstu v približno 2300 izvodih z 800 naročniki na ozemlju, ki je takrat obsegalo še vso Primorsko in Istro. V fašističnem obdobju je Delo časopis, ki ga največkrat obsodijo zaradi prevratniške vsebine. Po Regentu ga urejajo še Josip Tuntar, Veroslav Roven, Alojz Mokole in že prej Jože Pertot, ki zbere okoli Dela krog mladih slovenskih komunistov, ki se začnejo vročično zavzemati za nacionalno vprašanje. Med njimi velja omeniti Vladimira Martelanca, ki je nacionalne pravice tesno vezal na pravice delavstva. Za nekaj časa združuje Delo glas treh komunističnih partij, tri dele slovenskega naroda, ki je razkropljen po Sloveniji, Italiji in Avstriji. Delo ne izhaja več redno in deluje skoraj v ilegali od 1922 dalje, dokler ni leta 1926 s »posebnimi zakoni« fašistične Italije uradno prepovedan. Kljub temu nadaljuje svojo podtalno agitacijo.

Leta 1927 ga razmnožujejo v Ljubljani, 1930 pa izhaja v Parizu kot skupno glasilo KPI in KPJ, urejata ga Edvard Kardelj in Boris Kidrič.

Stojan Spetič

Tri leta pozneje na Dunaju, urednik je Prežihov Voranc. Širijo se ideje o skupnem programskem delu proti italijanskemu imperializmu z zahtevo pravice do samoodločbe Slovencev in Hrvatov. Po Alešu Beblerju in ponovno Ivanu Regentu se v Julijski krajini Delo spet pojavi konec 30. let, ko ga urejata Pinko Tomažič in Alojz Budin. Razmnožujejo ga na ciklostil nekje pri Zgoniku, še vedno v ilegali, kot glasilo podtalnega odpora KPI Julijske krajine. Zadnja številka pred aretacijo obeh urednikov še vedno objavlja poziv k oboroženemu odporu proti fašizmu. Ponovno izide maja 1940 v Ljubljani kot glasilo KPS, ureja ga Dušan Kraigher do novembra 1942. V njem objavljajo Edvard Kardelj, Boris Kidrič, Boris Zihel idr.

Delo se v Trstu spet pojavi v povojnem obdobju in postane januarja 1949, po resoluciji informbiroja, glasilo KP Svobodnega tržaškega ozemlja, edino slovensko glasilo, ki zagovarja stalinistično smer. Kot teoretični posrednik marksističnih idej v ekonomskih, političnih, socialnih in kulturnih vprašanjih v luči tedanjih razmer izhaja Delo vsaka dva meseca do leta 1953.

Od tedaj imamo v Trstu petnajst-dnevnik s podnaslovom: glasilo KPI za slovensko narodnostno manjšino. V svoji živahni zgodovini je bil kot kraška reka ponikalnica, ki teče, izgineva in se nato spet pojavi. Ni naključje, da je Delo tudi naslov osrednjega slovenskega dnevnika, saj je v dobi ilegale komunistično glasilo izhajalo občasno tudi v Sloveniji in drugod. Oba časopisa pa trdita, da sta naslednika istega Dela! V preteklosti je bilo vedno polemično glasilo, predvsem po letu 48. Že nekaj desetletij ima funkcijo glasnika interesov naprednejšega dela slovenske manjšine. Posreduje stališča KPI pri specifični problematiki slovenske manjšine v Italiji in ideje iz matične Slovenije, priča temu so zanimivejši

članki osrednjega partijskega glasila Slovenije, Komunist. Delo je namenjeno v glavnem Slovincem, ki so člani KPI in tistim, ki zaupajo partiji svoj glas. Svoje strani pa odpira širokemu krogu bralcev in daje tako možnost prostega izražanja idej in diskusije. Ni informativno glasilo, niti svojih straneh zbira komentarje k važnejšim dogodkom z gledišča slovenskih komunistov v Furlaniji - Julijski krajini. Zato je občasno neizbežno tudi polemično. Osrednje vodstvo portije podpira Delo, kljub temu da je zaradi posebnega položaja, ki ga to glasilo ima v okviru partijskega tiska: važno je, ker je namenjeno slovenskim komunistom. Poleg tega izhaja predvsem zaradi podpore posameznikov. Povprečna naklada je 2000 izvodov, dobijo ga v roke večinoma stalni naročniki, deluje pa tudi dobra mreža raznašalcev.

Ponavadi poznamo mesečnike in tednike in je petnajstdnevni premor neobičajna periodičnost. Zato je tedensko izhajanje ena največjih ambicij tržaškega Dela. To odvsi predvsem od števila in volje sodelavcev. Ureja ga Stojan Spetič, uredniške in tehnične posle opravlja Tatjana Čuk, kot glasilo podtalnega odpora KPI v Trstu, v glavnem pišejo na njegove strani vodilni člani partije. To je po eni strani pozitivno, po drugi pa povzroča neljubo posledico, da se redkokoli odloči za to, da svoje misli posreduje časopisu. Ker je glasilo partije, se marsikdaj zgodi, da ga človek rajši bere, kot pa bi se v Delu sam oglašil: globoko je pač zakoreninjeno prepričanje, da določajo politično linijo le voditelji. Kot smo že poudarili, je Delo glasilo, ki dopušča široko debato, predvsem za predkongresno razpravo, kot vsa ostala partijska glasila.

Doseči torej širši krog sodelavcev, bralcev — veliko je članov KPI na Goriškem in v Benečiji — in s tem tudi omogočiti tedensko izhajanje: to so cilji, ki si jih danes zadaja tržaško Delo. Žalostno je to, da se glasilo bere in prodaja tudi izven tradicionalnega kroga bralcev samo v trenutku, ko načenja polemiko. Rajši bi videli, da bi se bralci zanimali za stališča partije same, da bi postalo prebiranje časnika nekaj vsakodnevnega, ne le priložnostnega.

Ob koncu je sam Stojan Spetič pripomnil še to: Nekateri vodilni člani partije se prevečkrat branijo pisati članke, češ da so prezaposleni, in so prej pripravljeni natovoriti dva vagona z vrečami cementa, preden bi kaj napisali. Edina dva, ki sta redno sodelovala, ko ju je uredništvo za to prosilo, sta bila Togliatti in Longo. Zato problem preobremenjenosti v bistvu ne obstaja!

(dam)

gledališča

CANKARJEV DOM

Mala dvorana
Jutri, 20. t.m., ob 20.00 »Z Aleševo kamero na Himalaj«. Projekcija filma, posvečena tragično preminulemu alpinistu Alešu Kunaverju.

Predvežje Velike dvorane

Do 26. t.m.: Razstava fotografij italijanskega avtorja Gianfranca Mansuttija.
Sprejemna dvorana
Do 29. t.m.: Mala plastika - s 7. jugoslovanskega bienala v Murski Soboti.

I. predvežje

Do 2. oktobra: Razstava likovnih del slovenskih izseljencev.

Srednja dvorana

V soboto, 21. t.m., ob 20.30 Victor Hugo »Lukrecija Borgia«. Teatre nationale populaire iz Francije. Režija Antoine Vitez.

V ponedeljek, 23. t.m., ob 20.30: »Charavari« (Čiračare), razvedrilo za domišljijo. Trickster Theatre Company iz Velike Britanije. Režija Nigel Jamieson.

kino

Eden 15.30 — 21.00 »Aspettami, sto venendo« in »Melissa«. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Fenice 17.00 — 22.15 »La miglior difesa è la fuga«.

Excelsior 17.30 — 22.00 »Legend«.

Nazionale Dvorana št. 1 16.30 — 22.00 »Scuola di polizia - N. 2«.

Dvorana št. 2 16.00 — 22.00 »Le ragazze pullover«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 3 17.00 — 22.00 »L'occhio del gatto«.

Mignon 16.00 — 22.15 »Tex e il signore degli abissi«. Giuliano Gemma.

Grattacielo 16.00 — 22.15 »Perfect«. John Travolta, Jamie Lee Curtis.

Capitol 17.00 — 22.00 »Scuola guida«.

Vittorio Veneto 16.30 — 22.00 »Delizie pornografiche di giovani vergini«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Lumiere 16.00 — 22.00 »La ballata di Narayama«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Alcione 16.00 — 22.00 »Una poltrona per due«.

Ariston 17.00 — 22.00 »Segreti segreti«. Režija Giuseppe Bertolucci. Lina Satri, Mariangela Melato, Stefania Sandrelli, Alida Valli.

Radio 15.30 — 22.00 »Capriccio... di Paola«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

koncerti

Gallus Consort s sodelovanjem deželnega sedeža RAI in pod pokroviteljstvom tržaške pokrajine prireja v nedeljo, 22. t.m., ob 18. uri v repenabirski cerkvi prvi koncert niza »glasbenih popoldnevov stare in sodobne glasbe«. Dina Slama, Miloš Pahor, Erika Slama in Irena Pihl bodo izvajali spored Haendlovih skladb.

Čitatelje Primorskega dnevnika iz SESLJANA

obveščamo, da je časopis v prodaji v

BARU TAUSANI ZORA

prispevki

V spomin na drago Tatjano Taučer darujeta družini Resinovič in Valencić 20.000 lir za Dom J. Ukmar in 20.000 lir za ženski pevski zbor I. Grbec.

V spomin na prijatelja Ivana Sosiča in ostale tragično preminule sovaščane daruje družina Suhadolc 50.000 lir za sklad M. Čuk.

Namesto cvetja na grob Ivana Sosiča daruje družina Košuta (Opčine) 30.000 lir za sklad M. Čuk.

V spomin na Ivana Hrvatića darujeta Cvetka in Sergio Vatovac 25.000 lir za pevski zbor Slavec in 25.000 lir za sklad M. Čuk.

V spomin na Ivana Sosiča, Venceta Miliča, Radija Dolenca in Rudija Vremca daruje družina Martelanc 20.000 lir za SD Polet in 20.000 lir za MPZ Vesela pomlad.

razna obvestila

Socialni center občine Devin - Nabrežina prireja v Sesljanu (Naselje sv. Mavra) danes, 20. t.m., koncert rock skupin »Water closed« in »Crew«; jutri, 21. t.m., pa koncert jazz skupine »Trieste big band«. Začetek ob 20.30, vstop prost. V primeru slabega vremena bosta koncerta naslednji teden.

KRUT sporoča, da se začne v četrtek, 10. oktobra t.l., tedenska plavalna ura v bazenu v Strunjanu. Vpisovanje in potrebne informacije na sedežu KRUT v Ul. Montecchi 6. tel. 795-136, vsak dan, razen sobot, med 9. in 12. uro.

Sekcija KPI J. Verginella prireja danes, 20., jutri, 21., ter v nedeljo, 22. 9., praznik komunističnega tiska v Križu.

Godba na pihala Vesna iz Križa prireja tudi letos tečaj za začetnike. Gojenci stari najmanj šest let bodo spoznavali osnovne glasbene teorije ob igranju flavte in bodo zatem prešli na vadbo zaželenega instrumenta. Vpisovanje vsak dan med 18. in 19. uro pri hišniku Doma A. Sirk v Križu ali med 19. in 20. uro na tel. št. 220637 ali 220125.

razstave

Do 7. oktobra je na Gradu sv. Justa v oddelku »Bastione fiorito« odprta razstava, ki jo je pripravil LUCA ALI-NARI pod naslovom »Razgledi iz avtomobila«.

Do 22. septembra razstavlja v občinski galeriji na Trgu Unità svoja dela slikar Dimini.

mali oglasi

Tel. 775-275

PRODAM malo rabljeni motokultivator goldoni, 14 konjskih sil, s prikolico in priključki. Tel. 229-407.

GROZDJE ZA VINO prodaja Riolino, Zgonik. Tel. 229-331.

PRODAM nezavidljivo parcelo v okolici Padrič (2.800 kv.m.). Tel. na št. 226-355 po 20. uri.

ZAIZIDLJIVO ZEMLJIŠČE ali HIŠICO z vrtom iščem v Trstu ali bližnji okolici. Tel. Alpe - Adria 794-672.

RENAULT 5, odlično ohranjen, z raznimi dodatki, 3 leta star, prevoženih 45.000 km prodam. Interesenti naj se ogledajo po telefonu na št. 212-753 od 15.30 do 17.30 od ponedeljka do sobote.

PRODAM BMW 1602 v odličnem stanju. Tel. 212-980 ob uri kosila.

PRODAM petero notranjih vrat, telefonirati na telefonsko številko 226383 od 14. ure dalje.

OSMICO je odprl v Zgoniku Miro Žigon. Toči belo vino in teran.

MLAD PAR išče v najem za dobo 4 do 5 let ministanovanje, tudi potrebno popravil, v okolici Trsta (po možnosti na Krasu), Tel. 225-946.

menjalnica

19. 9. 1985

Ameriški dolar	1.945.—
Kanadski dolar	1.405.—
Švicarski frank	812.—
Danska krona	181.—
Norveška krona	226.—
Švedska krona	225.—
Holandski florint	593.—
Francoski frank	217.—
Belgijski frank	31.—
Funt sterling	2.580.—
Irski sterling	2.070.—
Nemška marka	667.—
Avstrijski šiling	94.50
Portugalski eskudo	10.—
Japonski jen	7.—
Španska pezeta	10.—
Avstralski dolar	1.230.—
Grška drahma	13.—
Debeli dinar	5,20
Drobni dinar	5,20

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA P. PILZ 10 - 61-446

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

Mešani pevski zbor Slovenec obvešča, da bo prva redna pevška vaja v torek, 24. t.m., ob 20.30. Vabljeni tudi novi pevci.

V četrtek, 26. t.m., ob 18. uri bo v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Frančiška 20) seja Slavističnega društva v Trstu. Dnevni red: razprava o slavističnem zborovanju v Novi Gorici, udeležba na slavističnem kongresu v Sarajevu, razno.

KD Lipa obvešča vse pevce in pevke, da bo pevška vaja v torek, 24. t.m., ob 20.30 v bazoviškem domu.

Pevski zbor M. Pertot iz Barkovelj bo začel z rednimi vajami v ponedeljek, 23. t.m., ob 20. uri.

Ženski pevski zbor Prosek - Kontovel sporoča, da se redne vaje v novi sezoni pričnejo v sredo, 25. t.m., ob 20.30 v Soščerji hiši na Proseku. Vabljeni so tudi nove pevke moči!

Otroški pevski zbor F. Venturini vabi na prvo vajo, ki bo jutri, 21. t.m., ob 14.30 v Kulturnem centru A. Ukmar - Miro pri Domju. Vabljeni tudi novi pevci!

KD F. Venturini - Glasbena šola za harmoniko in klavir. Vpisovanje ob sobotah od 14.30 do 15.30 v Kulturnem centru A. Ukmar - Miro pri Domju, tel. 281-196.

Zveza slovenskih kulturnih društev in Glasbena matica sporočata, da bo odhod avtobusa v Ljubljano na koncert Washingtonske filharmonije danes, 20. t.m., ob 17.30 od Fernetičev (na italijanski strani). Zamudnikov ne bomo čakali.

čestitke

Danes praznuje 50. rojstni dan NERINA iz Repna. Vse najboljše ji želi družina Vitez.

včeraj-danes

Danes, PETEK, 20. septembra BRANE

Sonce vzide ob 5.49 in zatone ob 17.07 — Dolžina dneva 12.18 — Luna vzide ob 13.59 in zatone ob 22.18.

Jutri, SOBOTA, 21. septembra MATEJ

Vreme včeraj: temperatura zraka 22,3 stopinje, zračni tlak 1023 mb ustaljen, brezvetrje, vlaga 65-odstotna, nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 21,6 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Marco Ronga, Selena Visintin, Andrea Sfeci.

UMRLI SO: 66-letni Francesco Dazara, 78-letni Francesco Gallo, 64-letna Orestina Turus, 60-letni Mario Bernetic, 56-letna Rosalia Castagnetta, 55-letni Stefano Grassetti, 83-letna Maria Blason, 82-letna Giorgina Fonda, 90-letna Maria Pahor, 75-letni Giuseppe Jeroncich, 71-letni Giovanni Bisiani, 83-letna Teresa Saccari, 83-letna Elisabetta Iseppi, 79-letni Giuseppe Broi, 49-letni Fulvio Franca.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)
Ul. Oriani 2, Trg Venezia 2, Ul. F. Saverio 112, Ul. Baiamonti 50, Opčine, Milje (Mazzinijev drevored 1).

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)
Ul. Roma 15, Ul. Ginnastica 44, Opčine, Milje (Mazzinijev drevored 1).

LEKARNE V OKOLICI

Boljunc: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165; Opčine: tel. 211-001; Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina: tel. 200-121; Sesljan: tel. 299-197.

izleti

SPDT prireja v nedeljo, 29. t.m., tradicionalni avtobusni izlet v neznano skupno s člani pobratenega PD Integral iz Ljubljane. Vpisovanje na sedežu ZSSDI (Ul. sv. Frančiška 20/II. nadstr., tel. 767304) ob uradnih urah. Odhod avtobusa bo ob 7. uri izpred tržaške sodne palače. Izlet je primeren za vse. Vabljeni!

ZDRAVSTVENA DEZURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761; predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Izšel je

Slovar slovenskega knjižnega jezika

(ČETRTO KNJIGA)

Vsi, ki so pomembno znanstveno delo naročili po predračniški ceni, ga lahko dvignejo v prostorih TRŽAŠKE KNJIGARNE

Tržaška knjigarna, Ul. sv. Frančiška 20

Vtisi z mladinskega festivala v Moskvi

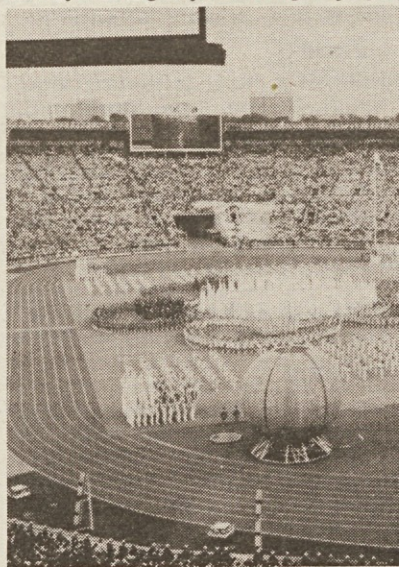
Mir, družba, festival!

IV.

Moskovski festival je sovpadal z dvema pomembnima obletnicama: s 40-letnico zmage nad nacifašizmom in z 10-letnico mednarodne konference za varnost in kooperacijo v Evropi, ki je potekala v Helsinkih in na kateri so prisostvovali vrhovni voditelji 33 evropskih držav, ZDA in Kanade. Poleg tega se je moskovski praznik časovno skoraj ujemal s 40. obletnico spusta prvih atomskih bomb na Hirošimo in Nagasaki in tudi tema dogodkoma so med festivalom posvečali veliko pozornost. Na stadionu Lenin je živo pisana množica napolnila vsak razpoložljiv kotiček. Iz posameznih sektorjev je bilo moč slišati petje, vzklikanje in skandiranje gesel v najrazličnejših jezikih. Plapolale so zastave in na vseh straneh ogromne arene so nihali transparenti. Vzdušje na stadionu je bilo zares sproščeno in veselo. Navdušnje pa je raslo ob potekanju otvoritvene predstave, ki je bila res izjemna.

Komentatorji so v sovjetskih časopisih poročali, da je festivalska otvoritev po veličastnosti, atraktivnosti in dovršenosti presegala celo slavno odprtje moskovskih olimpijskih iger. Kar so tisti dan na igrišču stadiona Lenin prikazali plesalci, mažoretke, zastavonoše in akrobati je bilo res enkratno in sploh ne bi mogel najti ustreznih izrazov za podrobnejši prikaz in natančnejši opis otvoritvenega spektakla. Sledil je mimohod delegacij 157 držav udeleženk. Vsaka delegacija je pred občinstvom prehodila častni krog med aplavzi in pozdravi gledalcev. Od vseh so se »koreografsko« največ izkazali predstavniki nekaterih afriških držav (na primer Uganda, Kenija, Gvineja Bissau), ki so v svojih pisanih nošah ob ritmični spremljavi bobnov kar med hojo počenjali vsakovrstne akrobatske vragolije.

Naenkrat se je zazdelo, da se bo stadion kar podrł. Ob vstopu nikaragovskih mladincev so vsi vstali in grom aplavzov in spodbudnih vzklikov je pozdravil predstavnike države medmorske Amerike, ki že dalj časa kljubuje pritiskom ZDA in protirevolucionarnih enot na nikaragovskem ozemlju. Delegacija Nikaragve je ga-

skemu petju. V željah organizatorjev naj bi to uteleševalo popolno radost in zadovoljstvo vseh prisotnih, v mojih očeh pa je to kvarno vplivalo na celoto, saj je dalo sklepnemu delu otvoritve pečat nespontanosti. Veličasten začetek festivala je bil vsekakor za nami, pred nami pa teden poln dogajanj, prepleten z novimi spoznanji, z mnogimi presenečenji in raznovrstnimi razočaranji.

V PISANI MNOŽICI

Dan po otvoritvi smo si jutraj ogledali Leninov muzej v katerem hranijo vse mogoče dokumente, slike in najrazličnejše predmete v zvezi s tem velikanom zgodovine, ki je zaznamoval dogodke našega stoletja in iz zastale ruske države dal povod za razvoj socializma v svetu. Med ogledom muzeja sem se spraševal, ali ni vse to pretirano in nevarno, da se sprevrže v idolatrijo in čustveno časčenje osebnosti. Moje dvome pa je prepričljivo pregnal vodič, ki je med drugim tudi dejal, da je muzej oddolžil človeku brez katerega Sovjetske zveze verjetno ne bi bilo v taki obliki in brez katerega si sploh ne moremo zamisliti sveta, kakršen je. Te besede je posredno potrdilo tudi vedenje sovjetskih obiskovalcev, ki so si sicer vse ogledovali z velikim zanimanjem, toda zelo spokojno in odmaknjeno, tako da nič ni vzbujalo vtisa o kultu osebnosti.

Prvi shod v okviru festivala se je odvijal v olimpijskem kompleksu. Med tisoči ljudi, ki so se shoda udeležili je bila tudi naša skupina. Pred govorniškim odrom je brenčalo pravo morje mladih, na odru pa so pred in po nastopu govornikov performirali pevski zbori, plesne in folklorne skupine. V počastitev 40-letnice zmage sovjetskega naroda nad nemškim fašizmom in japonskim militarizmom so se pred mikrofonom zvrstili sekretar ukrajinškega Komsomola, delegati iz Laosa, starejši predstavnik komunistične partije ZRN, sovjetski borec - heroj iz druge svetovne vojne ter še delegati iz Afganistana in Vietnama. Člani moje »posadke« so se pritoževali nad dejstvom, da ne razumejo ničesar in v resnici je bilo precej mučno poslušati govore v ruskem o-

ziroma laoškem, vietnamskem in afganskem jeziku pod sončno pripeko. Najbolj sta nastradala naša starčka, ki sta si po dveh urah poiskala senčni kotiček na stopnišču in se totalno izčrpana usedla. Sovjetski mladinci so nas spraševali od kod prihajamo in če nam je festival všeč. Z nekaterimi sem se pogovarjal o razlikah v načinu življenja na Vzhodu in na Zahodu. Največ jih je zanimalo izvedeti, ali res lahko prosto potujemo kamorkoli. Ob nastopu afganskega delegata sem fanta poleg mene vprašal, kako gleda na sovjetsko prisotnost v Afganistanu. Odvrnil mi je, da osebnost ne odobrava tega in da upa, da bo vlada čimprej umaknila sovjetsko vojsko iz tistih področij. Tudi na shodu sem imel občutek, da so določene stvari vnaprej pripravljene in zrežirane. Spet je bilo opaziti prisotnost galvanizatorjev, ki so pred in po vsakem govoru skandirali gesla. Vsak slogan so ponovili trikrat, med shodom pa so izmenično ponavljali sledeče tri parole. Miru mir, Miru da - njet vajne (miru da — ne vojni) in Mir, družba, festival (mir, prijateljstvo, festival).

Najlepše je vsekakor bilo po shodu, ko si vzpostavljali stike in izmenjavali mnenja z drugimi ljudmi z najrazličnejših krajev. Takih trenutkov je bilo mnogo in prav takrat si dojel, da je festival resnično svetovni praznik mladim, ki hočejo mir in prijateljstvo na Zemlji. Ko smo se vračali v hotel, sem bil zelo vesel te izkušnje, v moji skupini pa je bilo več takih, ki so negodovali in dajali že vnaprej vedeti, da se ne bodo udeležili nobene drugega shoda.

IGOR CANCIANI
(Se nadaljuje)

radiotelevizija

italijanska televizija

Prvi kanal

10.00 Televideo
11.55 Vremenska napoved
12.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
12.05 Posebna oddaja dnevnika 1
13.30 Dnevnik
13.55 Dnevnik 1 - Tri minute...
14.00 Čudovita zgodovina Italije
15.00 Primissima - Posebna oddaja Dnevnika 1
15.30 Šola in vzgoja: Tigrov brlog
16.00 Rimini: Svetovno prvenstvo v kotalkanju
17.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
17.05 Professione pericolo - TV film
17.55 Là dove vola il condor - Dokumentarec
18.40 Sette spose per sette fratelli - TV film
19.35 Almanah - Vremenske razmere
20.00 Dnevnik
20.30 Laurel in Hardy - Komični filmi
21.20 Dnevnik
21.30 Koncert kontavtorja Claudia Baglionija
23.45 Dnevnik 1 - Zadnje vesti
24.00 Šola in vzgoja
10.00 Televideo

Drugi kanal

11.55 Lady Madama - TV film
13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
13.25 Dnevnik 2 - Chip
13.30 Capitol - nadaljevanka

14.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
14.35 Tandem
16.00 Šola in vzgoja: Ostanki Etrusčanov v Toskani
16.30 L'estate azzurra - TV film
17.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
17.35 Danes v parlamentu
17.40 Risanke
18.00 I figli dell'ispettore - TV film
18.30 Dnevnik 2 - Šport
18.40 Le strade di San Francisco - TV film
19.45 Dnevnik 2
20.20 Dnevnik 2 - Šport
20.30 Cenerentola '80 - 2. del filma Igrata: Bonnie Bianco in Pierre Cosso
22.20 Dnevnik 2
22.30 Bert D'Angelo superstar - TV film
23.20 Evropa: 40 milijonov revežev 3. del
00.10 Dnevnik 2 - Zadnje vesti
00.20 Rim: Rokomet
Italija - Jugoslavija

Tretji kanal

11.45 Televideo
13.30 Šola in vzgoja
14.00 Turin: Tenis
19.00 Dnevnik 3
19.35 La solidarietà difficile - 1. del
20.05 Šola in vzgoja
20.30 Maometto II - Drama v dveh delih G. Rossinija
23.20 Dnevnik 3

jugoslovanska televizija

Ljubljana

8.45 TV v šoli
12.30 Poročila
17.15 Teletext RTV Ljubljana
17.35 Poročila
17.35 Nepomembno in pomembno
17.50 Obiskovalci - 10. del
18.25 Obzornik
18.40 Zdravilne vode
19.10 Risanke
19.24 TV in radio nocoj
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
20.05 Živi planet - Dokumentarec
21.00 Ne prezrite
21.15 Zbogom, gospod Chips - 1. del
22.10 TV dnevnik
22.20 Na robu brezupa - film

Zagreb

16.20 Videostrani
16.30 TV v šoli
17.30 Poročila
17.45 Songi iz tedenskega zabavnika
18.15 Muzeji in galerije
18.45 Iz beograjskega festivala jazz
19.30 TV dnevnik
20.00 Hudi časi - 3. nadalj.
21.00 Formula 1 - zabavna oddaja
21.45 TV dnevnik
22.00 Po desetih - kulturni magazin

Koper

14.20 Detektiv v copatah - TV film
15.00 Film
16.40 Risanke
17.30 Na meji verjetnega - nenavadni podvigi - dokumentarec
18.00 Kenguru Skippy - TV film
18.30 TV film
19.00 Odprta meja

V današnji Odprti meji bodo na sporedu tudi naslednje vesti:
TRST — Seminar za slovenske šolnike
TRŽIČ — Predstavitve repertoarja občinskega gledališča
VIDEM — Podatki o popotresni obnovi v Furlaniji
TRST — Glasbeni sprehodi po Miramarskem parku
GORICA — Deželni kongres UIL
NABREŽINA — Rop v tamkajšnji hranilnici

19.30 TVD Stičiče
19.50 Z nami pred kamero
20.30 Kraljica Elizabeta - nadalj.
21.30 Dogodki in osebnosti 20. stoletja
22.20 Film

zasebne postaje

CANALE 5

8.30 Galactica - TV film
9.30 Il conte di Sant'Elmo - film
11.10 Lou Grant - TV film
12.10 Peyton Place - TV film
13.10 Orazio - TV film
13.30 Sentieri - nadaljevanka
14.30 La valle dei pini - nadalj.
15.30 Una vita da vivere - nadalj.
16.30 Natura selvaggia - dokumentarec
17.00 Hazzard - TV film
18.00 Antologia di Johnathan
19.00 I Jefferson - TV film
19.30 Love Boat - TV film
20.30 Vota la voce - Glasbena oddaja
23.00 Šport - Boks
24.00 Ai confini dell'Arizona - TV film

RETEQUATTRO

8.30 Mi benedica padre - TV film
9.00 Destini - TV film
9.40 Avenida Paulista - TV film
10.15 La bella mugnaia - film
12.15 Mammy fa per tutti - TV film
12.15 Ciao Ciao
13.30 Eveline e la magia di un sogno d'amore - risanka
14.15 Destini - TV film
15.00 Piume e paillettes - TV novela
15.45 La nipote Sabella - film
17.30 Mi benedica padre - TV film
18.00 Ai confini della notte - TV film
18.30 I Ryan - TV film
19.30 Febbre d'amore - TV film
20.30 Il merlo maschio - film
22.40 Sfida nella città morta - film
00.30 L'ora di Hitchcock - TV film
1.30 Agente speciale - TV film

ITALIA 1

9.30 Fantasilandia - TV film
10.30 Operazione ladro - TV film
11.30 Sanford and Son - TV film
12.00 Quincy - TV film
13.00 Wonder Woman - TV film
14.00 Dee Jay Television - film
14.30 Jung Fu - TV film
15.30 Gli eroi di Hogan - TV film
16.00 Bim Bum Bam

18.00 Quella casa nella prateria - TV film
19.00 Fantasilandia - TV film
20.00 I Puffi - risanka
20.30 L'orca assassina - film
22.30 Football
23.00 Posebna oddaja Italia 1
23.30 L'Amante sconosciuto - film
1.15 Mod Squad i ragazzi di Greer - TV film

TELEPADOVA

12.00 I nuovi Rookies - TV film
13.00 Risanke
14.00 Innamorarsi - TV film
14.30 Capriccio e passione - TV film
15.00 I nuovi Rookies - TV film
16.00 TV film
17.00 Risanke
19.30 Carmin - TV film
20.30 Soli nell'infinito - film
22.30 Šport
23.30 Film

TRIVENETA

9.30 Dokumentarec
10.00 Amore e spionaggio - film
11.30 TV film
12.00 L'incorruttibile - film
13.25 Horoskop
13.30 Week-end
13.25 TV film
14.30 Film
16.00 Filmske novosti
16.30 Risanke
17.00 Risanke
17.35 L'unico superstite ti ha riconosciuto - film
19.00 TV film
19.30 Dokumentarec
20.15 Filmske novosti
20.30 Film
22.00 Razstava slik

TELEFRIULI

13.30 Andrea Celeste - TV film
14.30 Povera Clara - TV film
15.30 Risanke
16.00 Victoria Hospital - TV film
17.30 Povera Clara - TV film
18.30 Ispettore Dante - TV film
19.30 Andrea Celeste - TV film
20.30 Caravans - film
22.45 Scacco matto - TV film

Govoril je tudi tajnik Giorgio Benvenuto

Sindikalna enotnost in razvoj dežele v ospredju kongresa UIL v Gorici

Sindikalna enotnost, spori znotraj sindikalnega gibanja, gospodarska kriza v Furlaniji - Julijski krajini, odnosi med deželno vlado in gospodarstvom, brezposelnost. To so bile in so glavne teme dvodnevne razprave na drugem deželnem kongresu UIL, ki se je pričel čeraj zjutraj, ob veliki udeležbi delegatov iz vseh štirih pokrajin, v kongresni dvorani Espomega v Gorici in ki se nadaljuje ter zaključil danes. Na kongres so prišli številni gostje, predstavniki dežele vlade, politiki, zastopniki drugih sindikatov, kar dokazuje, da dajejo velik pomen kongresu sindikata, v katerem obstajajo močne komponente socialistov, republikancev in socialdemokratov. Prišel pa je iz Rima tudi glavni tajnik UIL Giorgio Benvenuto.

Predsednik deželne vlade Biasutti je orisal smernice dežele v razvoju gospodarstva. Njegove besede je kasneje marsikdo kritiziral. Medtem ko so predsednik pokrajine Cumpeta ter zastopnika republikancev in socialistov le pozdravila kongresiste, sta zastopnika CILS Giustina in CGIL Padovan govorila predvsem o vprašanjih sindikalne enotnosti. Seveda

niso manjkale besede, včasih tudi zelo ostre in polemične, o nedavnem referendumu o druginjski dokladi. Vendar pa je bilo čutili, da si v sindikatu prizadevajo, da bi pozabili na še do pred nekaj meseci hude spore.

To je poudaril tudi Giorgio Benvenuto. Dejal je, v polemiki z delom CGIL in komunisti, da ni bila po njegovem tako ostra borba na referendumu pravilna in umestna. Koristila pa je sindikatu, da je zavrzel starokopitno enotnost in po prejšnjih izkušnjah ustvarja novo, ki bo trdnjša, ki bo temeljila na bodočnosti, ne pa na zastareli ideološki miselnosti, ki je bila za sindikat značilna v prejšnjem obdobju.

O teh vprašanjih so govorili tudi deželni tajniki Gianfranco Trebbi in drugi diskutanti. Trebbi pa se je v svojem eno uro trajajočem poročilu zaustavil predvsem ob vprašanjih, ki zanimajo gospodarstvo naše dežele. Zaostajamo za splošnim razvojem v državi, je dejal rekoč, da smo v zadnjih petih letih izgubili kar 20 tisoč delovnih mest: največ v industrijskem sektorju, v terciarnih dejavnostih pa ni uspelo zaposliti to-

liko ljudi. V deželi obstajajo še vedno prevelike razlike med enim in drugim predelom. Še vedno, tudi s strani deželne vlade, se preveč misli na prelahko mašenje lukenj, raj kot na splošni razvoj, ki mora v enaki meri zanimati tako Trst in Gorico kot Furlanijo, tako nižinske kot gorate predele.

Izhod iz vseh teh težav pa je v večji angažiranosti naše dežele v mednarodni menjavi dela. Smo na robu Evropske gospodarske skupnosti, je dejal Trebbi, na meji z Jugoslavijo in Avstrijo, torej z državama, ki sta izven EGS. Z njima je treba najti še več kontaktov, ne samo trgovskega značaja. Bolj se je treba zanimati za industrijsko kooperacijo, za usklajevanje prometa, za morebitne skupne pobude.

Včeraj popoldne so sindikalisti, podjetniki in politiki govorili na okrogli mizi o problematiki zaposlitve ter o novih gospodarskih pobudah v Furlaniji - Julijski krajini. Danes se bo kongres nadaljeval v dopoldanskem času. Izvolili bodo novo deželno vodstvo. Kongres je včeraj vodil goriški pokrajinski tajnik UIL Fulvio Snidero.

Več prireditev 28. septembra

Vendarle likof na Vrhu v kulturno-športnem središču

Čez dober teden, v soboto, 28. septembra, bodo na kulturno-športnem središču v Brajdi na Vrhu pripravili likof. Kot je že utečena praksa bodo na likof povabljeni vsi tisti, ki so na katerikoli način, s prostovoljnim delom ali z denarnim prispevkom, pripomogli k dograditvi za vaško skupnost nadse pomembnega objekta.

V ponedeljek so se zbrali člani gospodarske zadruge Vrh na sestanku, da bi se zmenili za program likofa, saj je njihov namen ta, da s primernim programom proslavijo ta pomemben delovni uspeh. Določili so, da se bodo že od jutranjih ur pomerili balinarji z Vrha, iz Doberdoba, Sel na Krasu in slovenski balinarji, ki se zbirajo na igriščih v gostilni Primožič v Gorici. Popoldne ob štirih bo na sporedu prijateljsko odbojarsko srečanje med ekipo z Vrha in mladinsko ekipo štrandkega Vala. Slovesnost bo poleg priložnostnega govora zaključil nastop domačega moškega pevskega zbora Danica.

Tako bodo po dveh letih naporov, iskanja finančnih sredstev in prostovoljnega dela, Vrhovi le uresnili njihov sen in stopili v svoj objekt, kjer bodo lahko razširili in popestrili vaško kulturno življenje, ki je bilo večkrat prav zaradi pomanjkanja primernih prostorov, precej omejeno.

V Doberdobo komisija za gradnjo šole

Če bo vreme naklonjeno bo stavba, kjer bo delovala srednja šola v Doberdobo, še ta mesec pod streho. Nakar bo stekla druga faza del, ki bo opravljena čez zimo. Nadaljnji gradnji, kakor tudi vsem birokratskim težavam, ki jih bo treba pred pričetkom šolskega leta 1986/87 izpeljati, bo sledila posebna komisija, izglasovana na zadnji seji občinskega sveta. Komisijo sestavljajo župan dr. Mario Lavrenčič, odbornik za šolstvo prof. Karlo Černic, dr. Maks Gergolet, prof. Leopold Devetak, učiteljica Mariakristina Gergolet, ter zastopnika staršev Ivica Semolič in Stefanijska Pahor.

Mongolci v Gorici

Skupina gospodarstvenikov in umetnikov iz Mongolije je bila v gosteh v Gorici pri predsedniku 'rgovinske zbornice Lupieriju in predsedniku pokrajine Cumpeti. Pogovarjali so se o možnostih gospodarske izmenjave. Prihodnje leto bodo najbrž na Espomegu razstavljali njihove obrtne izdelke. Obiskali so sejmišče v Gorici kot tudi pristanišče v Trzinu. V Građežu pa razstavljajo mongolski likovni umetniki. Pozanimali so se za vsestranske stike, ki jih nameravajo izpeljati v prihodnosti.

razna obvestila

Kulturno in športno društvo Sovodnje vabita vse odbornike in sodelavce na družabni večer, ki bo jutri, v soboto, ob 19. uri pri Kulturnem domu.

kino

Gorica

VITTORIA 17.30—22.00 »Manuela, una carne insaziabile«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
CORSO 18.00—22.00 »Scuola di polizia n. 2 — prima missione«.

Tržič

EXCELSIOR 18.00—22.00 »Innamorarsi«. R. De Niro in M. Streep.

Nova Gorica

SOČA 18.30 »E.T. — Vesoljček«. 20.30 »Profesorica francoskega jezika«.
SVOBODA 20.30 »Zelik«. 22.30 »Blazen med prostitutkami«.
DESKLE 19.30 »Čas nežnosti«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Marzini, Korzo Italia 89, tel. 84443.

POGREBI

9.30 Stefania Mitrovich vd. Martini iz mrliške veže splošne bolnišnice na glavno pokopališče; 11.00 Viktor Hermann iz mrliške veže splošne bolnišnice na glavno pokopališče; 13.30 Jordan Cotič iz splošne bolnišnice v cerkev in na pokopališče v Sovodnje.

Za programerje, za strojepiske, za čebelarje

Koristna in nujna specializacija na treh tečajih slovenskega Zavoda

V pisarni Slovenskega deželnega gospodarstva združenja v Ulici Moreli je še vedno odprto vpisovanje v tri strokovne tečaje, ki jih bo letos na Gorškem priredil Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje. Zavod je v prejšnjih letih že nekajkrat priredil v Gorici oziroma v drugih krajih tečaje iz strojepisja, vodenja trgovskih knjig, uporabe kompjuterjev in vinogradništva ter kletarstva. V vseh primerih so gojenici skrbno sledili lekcijam. Ob koncu tečaja so dobili diplomu. Kar pa je najvažnejše, izpopolnili so njih znanje. Marsikdo je tako pridobil novo koristno uporabil na svojem poslu ali v svojem trgovskem ali obrtnem obratu, drugi pa so dobili primerno zaposlitev.

Kaj ponujajo letos? Tečaj specializacije za programerje elektronskih računalnikov; tečaj rekvalifikacije za strojepisje tečaj ažurniranja za čebelarstvo.

Tečaj specializacije za programerje elektronskih računalnikov bo trajal 175 ur. Na razpolago je dvajset mest. Tečaj bo od oktobra do junija prihodnjega leta. Predaval bo inž. Soban iz Nove Gorice. V programu imajo uvod v računalništvo, jezik basic, jezik pascal in cobol. Pogoji za vpis je dovršitev vsaj treh razredov višje srednje šole.

Tečaj rekvalifikacije za strojepisje bo trajal 150 ur. Tudi tu je na razpo-

lago dvajset mest. Tečaj bo predvidoma v enem slovenskem šolskem zavodu. Namenjen je tistim, ki že imajo eno kvalifikacijo in bi se radi prekvalificirali.

Čebelarjem pa je namenjen tečaj ažurniranja za čebelarstvo. Trajal bo 60 ur. Na voljo je 15 mest. Odprt je vsem, zaželeno bi bilo, da bi prišli predvsem čebelarji. Predavali bodo strokovnjaki iz Slovenije.

Skoro odveč bi bilo reklamizirati te tečaje. Vendar se nam to zdi potrebno, saj je izpopolnjena strokovnost dandanes predpogoj za uspešno delo na kmetiji, v obrti, v trgovini, na kateremkoli delovnem mestu. To velja bodisi za gospodarstvenike, ki se na vsakem koraku soočajo z ostro konkurenco. To pa je seveda potrebno za vse tiste, ki se hočejo zaposliti. Precej mladine, tudi naše, slovenske, je danes brez dela. Kljub temu, da ima diplomu kake višje srednje šole. Potrebna je specializacija potem pa bo zaposlitev brez dvoma lažja. S specializacijo nihče ne ostane brez dela. V pisarni SDGZ dajejo seveda vsa potrebna pojasnila.

Prispevajte za

Dijaško matico

Dosedanja zaposlitev teče po načrtu

Čeprav s težavami delo teče v podgorskih tekstilnih obratih

V kompleksu nekdanje podgorske predilnice stroji brnijo v treh novih podjetjih. V prvem podjetju je zaposlenih 70 delavcev, v drugem prav toliko, zadruga delavcev pa daje delo dvanajstim ljudem. Seveda so te številke majhne v primerjavi s tisto o poldrugem tisoču zaposlenih v tovarni pred krizo, ki je izbruhnila pred več leti. Vendar pa so bile to edine možnosti za zaposlovanje, o čemer je bilo govora pred kakim letom, ko je bilo nujno treba iti na preosnovo podjetja.

Pogovorjali smo se s sindikalnimi funkcionarji tekstilne stroke. Dejali so nam, da program obnove dejavnosti na tekstilnem področju poteka po predvidenem načrtu, da pa je možnost, da bi v prej omenjenih podjetjih zaposlili še kako desetino ljudi. Stroji v tovarnah pa so najmodernejši, zaradi tega bo novačenje novih delavcev prišlo le postopoma. So možnosti za odprtje še kakega drugega manjšega podjetja, vendar pa se zdi, da nekateri krogi v Gorici tako gospodarski kot politični in bančni, delajo industrijem, ki prihajajo od drugod, marsikatero težavo.

Od prejšnjih delavcev podgorske predilnice jih je še 490 v izredni dopolnilni blagajni. V večini gre za starejše osebe. Mnogi med njimi pa nimajo še toliko delovnih let, da bi lahko šli, seveda s primernim doplačilom, predčasno v pokoj. V sindikatu

menijo, da če bi prihodnje leto februarja, ko bo zapadla sedanja izredna dopolnilna blagajna, podaljšali isto še za eno leto, potem bi v teku leta 1986 kar precej ljudi šlo v redni pokoj, ali pa dobilo možnost za izredno predčasno upokojitvev.

V redu pa teče delo v sovojenjski tekstilni tovarni, kjer je sicer dandanes zelo malo zaposlenih v primerjavi s številom tistih, ki so tam delali pred desetimi leti. Vendar pa za to tovarno ni krize, kajti deluje v okviru večjega tekstilnega koncerna iz Genove, ki ima svoje tovarne širom po državi.

Dobre vesti o delovanju nekaterih tovarn seveda ne dajejo pozitivne poudobe gospodarskega položaja pri nas, pravijo v sindikatu. Zaposlenih je dandanes veliko manj ljudi kot pred desetimi leti. Že res, da so tisti, ki so delali v tovarnah, ki so zašle v krizo in bile zaprte ali pa omejile delovanje, na en ali drug način ohranili dohodke, pa čeprav s predčasno upokojitvijo ali z dopolnilno blagajno. Vendar pa novih delovnih mest ni. Ne v tekstilni ne v drugih vejah industrijske dejavnosti. Zaradi tega pa je pri nas čedalje večje število mladih brezposelnih.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Alla salute, Ul. C. Cosulich 117, tel. 711315.

Obisk pri briških vinogradnikih med trgatvijo

Vino iz letošnjega grozdja bo zares odlično

Začetek trgatve v Brdih je letos spremljalo lepo vreme in po napovedih vremenslovcev bomo tudi v naslednjih dneh imeli sončne dni. To je brez dvoma pomembno za vinogradnika, kateremu prav trgatve pomeni najvažnejši trenutek njegovega dela. Da bi kaj več izvedeli o letošnji trgatvi pri nas, smo se podali na krajši sprehod po naših vinorodnih krajih.

V nižinskem delu, na Krminskem in na Prevalu, so s trgatvijo pričeli že prejšnji teden, kjer so najprej pobrali beli in sivi pinot ter tokajec. V teh krajih je julijska toča povzročila precej škode in kot smo že poročali, je v marsikaterem nasadu uničila celoten pridelek. Drugje je bilo sicer škode manj, kljub temu pa se to pozna na količini pridelka. Podobno kot v nižinskem predelu, je v Števerjanu in na Oslavju, kjer je toča klestila tako močno, da bo škoda opazna tudi v naslednjih letih, saj je marsikje poleg grozdov poškodovala tudi trto.

Kljub letošnjemu neurju napovedujejo izredno kakovostno letino, tako, ki se poraja vsakih deset, petnajst let. Vsi so si edini, da bo letošnji pridelek enkraten in da bo vino zares odlično. Dejstvo je, da smo letos imeli zares toplo pomlad brez večje deževja, kar je gotovo ugodno vplivalo na grozdje. Zaradi tega je sladkorni odstotek v grozdju dokaj visok in presega običajne mere. Tudi v Števerjanu, kot so nam povedali nekateri vinogradniki, so že pobrali beli sivi pinot, do konca tedna računajo, da bodo pospravili še tokaj in riesling. Naslednji teden, tam, kjer so pobrali vse bele sorte grozdja, pa bodo pričeli s črnino.

Na Oslavju so sredi letošnje trgatve, čeprav velja povedati, da v nekaterih domačijah so pričeli s trgatvijo komaj sredi tedna in bodo zato

letošnje nabiranje podaljšali za nekaj dni.

Kako pa bo s cenami? Iz prvih podatkov kaže, da se bo grozdje podražilo za približno trideset odstotkov in za nekatere vrste tudi več. Trgovci, ki so lani grozdje kupovali po 1.000 lir na kilogram, ga letos ocenjujejo tudi 1.500 lir. To pomeni, da sta višja odkupna cena in kakovost letine vsaj delno nadomestili škodo, ki jo je povzročila toča. Podražitev grozdja bo prav gotovo vplivala tudi na višjo ceno vina, ki bo letos dražje za 600-1.000

lir na liter, odvisno pač od vrste. Povijanju cen, kot znajo povedati briški vinogradniki, pa je botrovala tudi veliko uporaba škropla, da bi po toči zavarovali trto in grozdje.

Čeprav o tem krajevni časopisi niso veliko pisali, tudi letos beležimo težave z najemanjem v začasno službo delavcev za pobiranje grozdja. Že lani so orožniki in predstavniki inšpektorata za delo bili zelo ostri in kontrolirali, da so delavci, ki so jih vinogradniki najeli v službo, bili v skladu z obstoječimi predpisi. To po-

meni, da morajo biti socialno zavarovani ter prejemati odškodnino, ki je letos 9.000 lir na uro. S tem se marsikateri vinogradnik ne strinja, ker mora sprejemati v službo ljudi, ki večkrat nimajo izkušenj s trgatvijo in mora zanje plačevati velike vsote denarja. Zato je vprašanje delovne sile na črno še aktualno in kot smo izvedeli, nekateri vinogradniki so letos že plačali visoke globe. Kdo ima prav? Verjetno tudi v zvezi s tem vprašanjem stoji resnica nekje v sredini.

Z razprave na Štatenbergu

Narodna zgodovina in literatura

Dileme slovenskega pisatelja niso nič drugačne od tistih, ki vzmernirajo pisatelje drugih narodov. V ustvarjalnem procesu oblikovanja svoje resničnosti mora tudi on izhajati iz koordinat prostora in časa ter premeriti razsežnost nasprotnih si položajev med tečajema, individualno stvarnostjo človeka oseba in imperativom individualnih svoboščin na eni strani, abstraktnih entitet pojmovane o predelitve družbenih skupnosti in tehničnih postopkov uveljavljanja njihovih zakonitosti na drugi. Naravnost z dejanskostjo razmerij v pogojih in razmerah svojega bivanjskega prostora, vsak pisatelj v njem zajema snov človeške biti in jo preplete s sporočilnostjo napisane besede. Boj za svobodo misli in izražanja, plemenite konstante uporniške zavzetosti ustvarjalnega duha, črpa svojo moč preko korenin iz zemlje, ki oplaja testovno gmoto pokolenjskih tvorč človeštva s kvasom narodne identitete in kulture. Sporočilo jezikovnega izraza s tem vzpostavlja tudi merila za vrednotenje avtentičnosti narodove zgodovine, ki se piše dan za dnem v živem tkivu človeške stvarnosti iznad usodnih pregrad državnih meja in paradoksov samovoljnega vrednotenja resničnosti s sredstvi etatiističnega nasilja. Ne gre tedaj samo za poetiko, za tako ali drugačno obravnavo vsebinskih predlog splošnih tematskih sklopov obče človeške narave, ampak tudi in še zlasti za idejno opredelitev razpoznavnih znakov oseba znotraj bivanjskega prostora narodno zaznamovane skupnosti. V tem opredeljevanju so zakoreninjene izhodiščne značilnosti književnega pojava, izraza narodne identitete in kulture, ki predstavlja karakteristiko resničnosti v odnosu do individualne in skupnostne stvarnosti človeka.

V pogojih in razmerah sedanjega trenutka slovenske stvarnosti v matični domovini naravnost z resničnostjo zahteva od pisatelja, da iznese klic kulture, zanemarjene in ogrožene pod vsestranskim pritiskom splošne družbenopolitične in ekonomske krize, ki skuša spodjedati razvojne procese usreščevanja idejnih temeljev demokratične ureditve države in njenih institucij. Slavna epopeja narodnoosvobodilnega boja, podvigi srčnosti in sanjski let uporniških sinov svobode so utemeljili narodno samobitnost in vzpostavili dostojanstvena kulturna razmerja v konceptu državne ureditve nove Jugoslavije. Z vsemi neskladji med svojerstnimi značilnostmi posameznih narodov in narodnosti je Jugoslavija uspešno prestala težke preizkušnje obnove iz razdejanj preteklosti in začrtala svoje vrstni model samostojne poti v socializem. Toda dualistični dialektični odnos med kulturo in tehničnimi postopki uveljavljanja družbenopolitičnih interesov države se v klesčeh nezprosnih zakonitosti tržnega gospodarstva v svojstem položaju la bilne razpetosti med vzhodom in zapadom z nadaljnjim razčlenjevanjem znotraj kulture in znotraj države zaskrbljujoče razdvaja, kar izostruje že itak izrazita neskladja med posameznimi bivanjskimi prostori narodno znamenovanih skupnosti. Zato je vprašanje političnega pluralizma in večstrankarskega sistema po vzorcu zapadnih demokracij v sedanji stvarnosti Jugoslavije, pogubna zamisel, neglede na sliko dejanskega stanja sveta, ki je itak porazdeljen med mogočniki in stalno ogrožen od njihovih spopadov za uveljavitev lastnega interesa in profita.

Ta stvarnost, ki se formalno ne tiče Slovencev izven državnih meja matične domovine, je v vsebinskem pogledu sestavni del tudi njihove biti. Gre za korenine, za zavest, za obstoj! V današnji stvarnosti je zaradi tega glas pisatelja in njegovega kulturnega sporočila plemenitega izraza zavesti in duhovnih vrednot, tembolj potreben, pa naj bo ta glas še tako uporniški in krvav. Svoboda misli in izražanja izkazuje avtentičnost narodove zgodovine. Od zmeraj in v vsakem kotu te naše male domovine je ustvarjalec s sporočilom napisane besede oplajal narodno zavest in kulturno identiteto slovenskega človeka, izkoriščena in ogrožena od asimilacijskih postopkov družbenopolitičnega in ekonomskega sistema prevladujočih sosednjih narodov, germanskega na severu, italijanskega na jugu ter zapadu.

Glas pisatelja je tudi poziv kulturre. Toda bolj kot na sheme in deklarativna načela utemeljevalcev družbenopolitičnega in gospodarskega sistema se ta poziv nanaša na vrednotne omike, na poštenost in spoštovanje zasebnih in družbenih dobrin, na pravico svobode misli in izražanja, na privzgojenosti k dialogu, na delovno etiko, srčno moralo; omike torej, ki je tudi prijaznost za vsakim službenim pultom javnih ali zasebnih uslug, ki je vendar tudi čistota stranišč in nega okolja, ki je vedenje narodnih izročil in zvestoba izrazu njegove kulturne prvobitnosti. Osrovnno vprašanje, in to na vseh ravneh individualne in skupnostne stvarnosti človeka oseba in njegovega bivanjskega okolja: kultura zasebnega, kultura družbenega, kultura političnega in socio-gospodarskega, skratka kultura kulture, ki vzpostavlja avtentična merila za vrednotenje stvarnosti.

Poznavanje in priznavanje narodovega oseba in njegove zgodovine je v tem kontekstu predpogoj za odpravo sindroma asimilacije, ki pustoši življenjski humus kulturne biti in ki načinja narodno in kulturno identiteto številnih Slovencev izven državnih meja matične domovine. V tem pogledu koncept enotnega slovenskega kulturnega prostora nakazuje svoje vrstne rešitve. Za naravnim pretokom avtohtonih vrednot te biti, ki ima v izrazu jezikovnega sporočila enega svojih najbolj avtentičnih razpoznavnih znakov, skozi vsa ožila lastnega naroda, umetne pregrade s političnega zemljevida se spremenijo v mostove, ki omogočajo združevanje v duhu humanistične misli v prizadevanjih za pravičnejši, boljši in lepši svet proti vsem paradoksom samovoljnega vrednotenja resničnosti in temu odgovarjajočih postopkov vsakega nasilja.

Pri vsem tem seveda odigrava pomembno vlogo tudi uporniški zagon raziskovalnega duha na miniranem polju ideološke konfliktualnosti. Odkrivanje pravil igre in razkrivanje pogubnih naklepov nasprotnikov, ki za zeleno mizo pravila spreminjajo samo sebi v prid, povzroča veržne reakcije samozavedanja in samozaveesti, kajti banko na tej mizi so zmeraj in povsod »srca človeškas«. Skladno z raziskovalnim postopkom se oblikuje podoba resničnosti. Ta edina utemeljuje ideološko naravnost z dosežki kulturne ustvarjalnosti na vseh nivojih narodove eksistence in njegove biti. Iz tega tudi izhaja, da se izvenkulturna ideološka konfliktualnost nanaša na pravila, ne na igro, ne na demagogijo, ne na dialog, in predvsem, da narodove eksistence in njegove biti ni mogoče spreobračati v banko na igralni mizi.

Tudi koncept enotnega slovenskega kulturnega prostora, ki se je po sili razmer oblikoval kot edina možna alternativa za očuvanje integritete

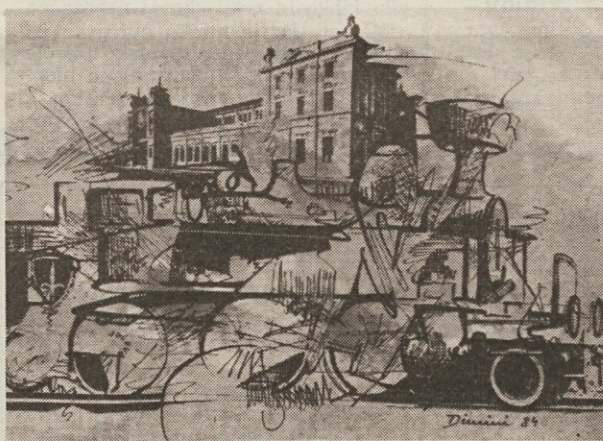
slovenske manjšine v Italiji in Avstriji, predstavlja v resnici kulturno vrednoto tako za matični narod kot za večinski narod. Pred časom sem zapisal, da vsaka manjšina oziroma narodnostna skupnost, ki živi izven geopolitičnih meja državne stvarnosti matičnega naroda, je žarišče napetosti in zaskrbljujoče začasnosti, kadar jo večinski narod posiljuje z instrumenti potujčevanja. V duhu helsinkiške konference o miru in sodelovanju v Evropi pametni ljudje neprestano opozarjajo na potrebo po priznanju in zaščiti kulturnih vrednot, ki izhajajo iz karakteristik narodovih posebnosti. To priznanje in ta zaščita pa pomenita urejevanje problemov brez zavojevalnih vojaških pohodov za premikanje državnih meja. Koncept o enotnem kulturnem prostoru manjšine in matičnega naroda je vrednota, ki druži narode nad vsemi umetnimi pregradami v razsežnostih duhovne omike in osvobajajočega humanizma. K temu danes dodajam, da je treba ta koncept razširiti ne samo navzven, ampak tudi navznoter, da bo kulturno sporočilo, ki ga pisatelj v ustvarjalnem procesu oblikovanja svoje resničnosti, črpa iz najplemenitejših dobrin človeške biti, prodrlo skozi pregrade in utemeljilo mostove komuniciranja, združevanja, dialogskega uravnavanja neskladij.

FILIBERT BENEDETIČ

Glauco Dimini v Občinski galeriji

V petnajstih letih, odkar se tržaški likovni mojster Glauco Dimini redno predstavlja javnosti, je pripravil že kakih dvajset osebnih razstav, doma v Trstu in drugod po severni Italiji, a je zadnja leta nekoliko pojenjal. S tem nočemo reči, da je odložil paleta in čopič, vendar bo kar pet let, odkar ni priredil razstave. Zato je vzbudila tem večje zanimanje njegova sedanja predstavitev v tržaški Občinski galeriji, kjer je dal na ogled plodove svojih novejših ustvarjalnih naporov, vsega skupaj dvaintrideset del.

Glauco Dimini, slikar srednjih let, v Trstu rojen, vendar istrskega porekla, je začel s figurativnostjo, ki pa

jo je kmalu opustil, vendar pa ne povsem, saj moremo še danes malone v vsakem njegovem delu razbrati vsebino, odkriti motiv. Pravzaprav je Diminijeva sedanja razstava nekakšen skupek njegovega raznolikega udejstvovanja na slikarskem področju. Tako vidimo v prvem prostoru galerije nekaj del, ki so motivno in tudi sicer čitljiva in povedna, ker je mojster sodeloval pri nekaterih natečajih s povsem določeno tematiko. Pa tudi v drugem, večjem prostoru galerije je nekaj del, ki so laže čitljiva kot na primer portret dekleta in portret mladeniča. V ostalem pa gre tudi za olja, pri katerih se mora gledalec nekoliko potruditi, da razbere vsebino oziroma motiv ali pa da si kar sam zamisli, kaj naj bi mu delo povedalo, oziroma kaj si je mojster zamišljal.

Glauco Dimini, ki je resničen mojster barve in kompozicije, se s svojo motiviko tako rekoč igra in, kot smo rekli, prepušča gledalcu, da z njim soustvarja, pač v smislu svojega koncepta, v smislu svojega gledanja na stvarnost oziroma umetnost, saj bo za nekoga neko njegovo olje predstavljalo lep pisan šopek cvetja, za drugega pa bo morda ista slika prikazovala lep grmiček sredi zelenega travnika. Mojster pač svojih del ne podnaslavlja in prepušča to pogosto nelahko nalogo gledalcu samemu, kar ni le dopustno pač pa v njegovem primeru celo bolj dosledno, pa čeprav je v malone vsakem njegovem delu nekaj, kar gledalca navaja, da usmerja svoje tolmačenje tako, kot si je to zamislil ali hotel mojster sam. Vsekakor je tudi sedanja razstava Glaucina Diminija v Občinski galeriji kakovostno na lepi ravni, kot so bile na dostojni ravni vse njegove dosedanje razstave, kajti Dimini je resen delavec. (Fre)

Zaključne misli o beneškem festivalu

Letošnja MOSTRA DEL CINEMA je izrekla, kot vemo, salomonsko in kompromisno odločitev, ki je nagradila skoraj vse favorite in ovrednotila le redke outsiderje.

»Leva Francija in muhe Italij«, tako je ožigosel izbire žirije rimski časopis REPORTER, ki je podčrtal veliko poprečnost in mrtvilo, ki že več let zaznamujeta italijanski film. Novi rimski dnevnik, ki daje veliko pozornosti vizualnim medijem in na splošno spektaklu (kot še redki drugi časopisi, npr. REPUBBLICA ali MANIFESTO), je dvignil precej prahu in je še zdaj v središču polemik zaradi izvirne in »ustvarjalne« šale, ki jo je zbil na račun festivalskega in splošno italijanskega filmskega »establishmenta«.

S svojo izmišljeno protimanifestacijo OLTREVEVEZIA v Mestrah (alternativni pregled novih talentov italijanskega filma, ki naj bi se zoperstavljal nevrednim uradnim predstavnikom, Bevilacqua in Lizzaniju v konkurenci ter ostalim (zelo) slabim mladim produkcijam iz sporeda BENETKE DE SICA) je povzročil razborite reakcije Rondijevih valptov, škandaliziran vik in krik uradnih kritikov (Grazzini in Cosulich),

ki so se žolčno spravili na te filme (ki v resnici ne obstajajo), ne da bi jih sploh videli.

»Nismo recenzirali filmov, marveč sanje. Nismo imeli filmskega traku, ampak pero: vsak dan smo posneli drugi film na papirju. Imaginaren festival, REPORTERJEVA šala, obredna igra in skrajno dejanje ljubezni. »Ker ni bilo filma, smo si ga morali izmisliti.« Tako komentira novinarica Barbara Alberti ta festivalski štos svojega časopisa, pri katerem so hudomušno sodelovale tudi ugledne osebnosti kot kritik Morando Morandini, Paolo Villaggio idr.

Toliko o bedi današnjega italijanskega filma, ki ga niso osvetlile niti za trenutek sijajne prikazni Barbare De Rossi, Line Sastri, Ide Di Benedetto.

Zanussijeva žirija je nagradila dve ženski. Agnès Vardo z ZLATIM LEVOM za njen skrajzen portret razčlenjene mladosti v BREZ STREHE IN ZAKONA. S SREBRNIM LEVOM Belgijko Marion Hänsel, za njen prvenec PRAH, ki je pa zamoren in morbozen prikaz ojdipovskih, rasiističnih in sado-mazohističnih razmerij. Zato ne razumemo nagrade za to nepomembno delo, ki ga morda ne reši le dobra vloga Jane Birkinove. Sprejemamo pa odločitev za Vardo, ki je življenjsko priznanje zanj in hkrati za ves francoski film, ki je danes še posebno aktualen v Evropi, s svojimi pomlajenimi novovalovci Godardom, Resnaisom, Rohmerjem in drugimi. Vsekakor, naš kandidat za ZLATEGA LEVA je bil PERVOLA Nizozemca Orlova Seunkeja. Rahlo izrisana zgodba prikazuje, kako se dva brata po dvajsetih letih zopet združita ob smrtni po-

stelji svojega očeta. Film je očarljiv zaradi svojeke ambientacije v Skandinaviji, zaradi učinkovitega klimateksa in fotografije.

Med festivalom smo že poročali o polnočnih »popularnih« projekcijah iz sporeda BENETKE MLADI. Od vseh tu predstavljenih filmov nas je najbolj zabavalo PISMO BREZNEJEVU, nevsakdanja in simpatična ljubezenska zgodba med dvema dekletoma iz Liverpoola in dvema ruskima mornarjema, ki jo je duhovito režiral mladi režiser Chris Bernard.

BENETKE POSEBNI SPOREDI in pravzaprav tudi vzporedni sekciji BENETKE in BENETKE LJUDSTVA niso dobile še prave opredelitve njihove funkcije in okvirov. Kot v prejšnjih letih, imamo občutek, da je izbor filmskih materialov pripravljen improvizirano, tja v en dan. Lani smo bili izjemoma priča pravim »filmskim dogodkom«: Kramerjevevemu in Harlanovemu projektu WUNDKANAL - UNSER NAZI, Reitzovemu šestnajsturnemu HEIMAT. Na letošnjem festivalu ni bilo nič takega. Morda velja omeniti le IDI I SMO TRI (Pojdi in glej), veliko antimitaristično fresko ruskega režiserja Eleme Klimova, ki je bil tudi član beneške žirije. Film je bil nagrajen na zadnjem moskovskem festivalu, tematsko se dosti ne razlikuje od drugih ruskih filmov, ki obravnavajo drugo svetovno vojno. Kar ga ožlahtuje in dviga do najvišjega lirizma je pretresljiv nastop mladega protagonista Alekseja Kačenka. Njegov močno izklesan lik sodi v kategorijo vrhunskih otroških filmskih interpretacij.

Italijanski kritiki pripravljajo že nekaj let, pod pokroviteljstvom med-

izrazito fantastičnimi in pravljimi oprijemi. Prav ta pravljica razsežnost je Calvinova spremljevalka v njegovih poznejših delih. Naj tu omenimo vsaj znano trilogijo »I nostri antenati« (Naši predniki) iz leta 1952. Sledila je še vrsta pravljicnih povesti, svojo ljubezen do pravljicnega pa je Calvino poudaril tudi z izdajo knjige »Italiane pravljice« iz leta 1956.

Po krajšem premoru je v šestdesetih letih Calvino objavil znamenitega »Marcovalda«, gre za usodo človeka, ki se bori proti odtujalnim učinkom mesta. Nato je z ironijo segel v opisovanje napak, razvad in stisk italijanske družbe. Iz tega obdobja so romani »La speculazione edilizia« (Gradbene spekulacije) iz leta 1963, »Le nuvole di smog« (Oblaki smoga) iz leta 63, »Cosmicomiche« (65) in druga dela. Leta 1972 je Calvino napisal roman »Le città invisibili« (Nevidna mesta), ki je doživel izjemen uspeh pri bralcih. Omeniti moramo seveda še zbirko novel »Il castello dei destini incrociati« (Grad križnih usod) iz leta 1972. Tu se kratke zgodbe prepletajo med partijo taroka. Zadnjo knjigo »Palomar« je Calvino napisal leta 1983 in gre za izrazito avtobiografsko delo.

S Calvino je italijanska književnost izgubila enega izmed svojih redkih sodobnih pisateljev evropske vrednosti.

DOMA
IN V SVETU
DOBRO POZNAN

SLOVENIJALES

Po 1. kolu v treh evropskih klubskih nogometnih pokalih V Italiji in Jugoslaviji v glavnem zadovoljni

Štiri zmage, en neodločen izid in en poraz: to je obračun italijanskih ekip v prvem kolu v treh evropskih klubskih nogometnih pokalih. Dve zmagi in trije porazi pa je »bilanca« jugoslovanskih moštev.

Italijani so s svojim obračunom v glavnem zadovoljni, pa tudi Jugoslovani niso razočarani. V sredo so namreč odigrali le prvi »polčas« prvega kola. V sredo, 6. oktobra, so na sporedu povratna srečanja in zato tudi tesna zmaga doma večkrat pomeni slabši izhodišni položaj kot tesen poraz na tujem.

Sicer pa oglejmo si možnosti italijanskih in jugoslovanskih moštev za uvrstitev v drugo kolo.

V pokalu prvakov je seveda turinški Juventus več kot na varnem. Skromnim Luksemburžanom so Platini in tovariši nasuli pet zadetkov. V Turinu bodo, čeprav za zaprtimi vrati, opravili le formalnost. Težje bo vsekakor Veroni, ki je že doma imela hude težave, da je strla odpor

trdoživih nogometašev solunskega Paoka. Sarajevo je sicer na Finskem izgubilo (1:2), v povratni tekmi pa ima možnost, da popravi ta spodrsljaj. Če bi bil jugoslovanski prvak izločen, bi bilo to seveda veliko presenečenje.

V pokalu pokalnih prvakov imata tako Sampdoria kot beograjska Cr-

vena zvezda možnost, da napreduje ta v osmino finala. Genovežani so v Larissi sicer srečno izbojevali neodločen izid, menimo pa, da je Sampdoria tehnično nedvomno boljša od Grkov in da ji uvrstitev v nadaljnje kolo ne more uiti. Verjetno težjo nalogo bodo imeli prav Beograjčani v Švici proti moštvu Aarau, čeprav

so v sredo zmagali z 2:0.

V pokalu UEFA sta Inter in Hajduk (oba sta zmagala s 5:1) že dejansko kvalificirana, tudi skopski Vardar ima možnost, glede na tesen poraz v Bukarešti (1:2), da se uvrsti v šestnajstino finala. Torino je sicer doma premagal grško ekipo Panathinaikos, toda v tej tekmi je imel velike težave in zmagoviti zadetek (za nameček avtogol) dosegel le tri minute pred koncem srečanja. V Grčiji bo izredno težko. Še težje pa bo Milanu, ki se je od italijanske ekipe v sredo najslabše odrezal (1:3 proti ekipi Auxerre). Beograjski Partizan pa ima že dovolj »evropskih izkušenosti«, da proti portugalski ekipi Portimonense nadoknadi gol zaostanka.

Koliko italijanskih in jugoslovanskih ekip naj bi se torej uvrstilo v nadaljnje kolo? »Žoga je okrogla«, pravijo nogometaši. Bolje počakati na povratna srečanja...

(Na sliki: prvi zadetek Petrinovića v tekmi Hajduk - Metz).

Šah: dvoboj za svetovni naslov

Karpov in Kasparov včeraj remizirala

MOSKVA — V včerajšnji šesti partiji šahovskega dvoboja za naslov svetovnega prvaka sta Anatolij Karpov in Garri Kasparov remizirala. Za delitev točke sta se sporazumela po 27 potezah.

Tokrat je imel bele figure Karpov. Trenutni izid pa je 3,5:2,5 v korist Anatolija Karpova.

Tenis: na italijanskem prvenstvu spet presenečenje

TURIN — V četrtfinalu italijanskega teniškega prvenstva je zopet prišlo do presenečenja. Nosilec št. 1 in državni prvak Francesco Cancellotti je namreč izgubil proti 22-letnemu Milančanu Simoneju Colombu.

Četrtfinalni izidi: Colombo - Cancellotti 4:6, 7:5, 6:1; De Minicis - Mezzadri 0:6, 6:3, 6:1; Fioroni - Rocchi 6:1, 3:6, 6:1; C. Panatta - Cančić 6:4, 6:4.

Kvota »evropskega totocalcia«

13 (63 dobitnikov) 19.487.000 lir
12 (1.742 dobitnikov) 704.000 lir

Košarka: včeraj v italijanskem pokalu Poraz Segafreda v Gorici

Segafredo — Silverstone 82:86 (51:46)

SEGAFREDO GORICA: Biaggi 2, Zulini, Marušić (0:1), Sfiligoi 5 (1:1), Lorenzi, Ardessi 25 (10:10), Jackson 42 (11:12), Borsi, Stramaglia, Cat-chings 8 (2:4).

SILVERSTONE BRESCIA: Cavazza, Ritossa 5 (2:2), Palumbo, Terenzi, Lasi 5 (2:2), Motta 10, Vicinelli, Brown 37 (3:3), Ragionieri 13 (1:2), Branson 16 (3:4).

SODNIKA: Pignozzi in Maurizzi (Bologna). PON: Branson (36). 3 TOČKE: Ardessi, Jackson, Ritossa in Lasi vsi po 1. GLEDALCEV: 2.000.

GORICA — V sinočnjem prvem kolu italijanskega košarkarskega pokala je goriški Segafredo doma nepričakovano izgubil proti moštvu Silverstoneja iz Brescie, za katerega je do lani igral Jordan Marušić.

Vse je kazalo, da bodo Goričani vendarle uspeli streti odpor trdoživih

gostov, saj so do 32. minute še vodili. V 36. minuti pa so gostje prevzeli vodstvo, čeprav je tedaj zaradi petih osebnih napak moral zapustiti igrišče Američan Branson, in nato zmagali.

V goriških vrstah sta bila daleč najboljša Ardessi in Jackson, Cat-chings pa je zadovoljil le v obrambi.

C. Jordan s Stefanelom

TRST — 31-letni Američan Charles Jordan, ki je že igral za več italijanskih ekip v A-1 in A-2 ligi, bo na turnirju v Mesini v vrstah tržaškega Stefanela zamenjal poškodovanega Otisa Howarda.

Košarka: turnir v Vidmu

VIDEM — Bancoroma Rim, Arexocanti, Chesterfield (ZDA) in Fantoni Videm bodo danes in jutri nastopili na mednarodnem košarkarskem turnirju v Vidmu.

Mladim odbojkarjem in odbojkaricam letošnjega 3. svetovnega mladinskega prvenstva sta preostali do konca samo še po dve tekmi, ki bosta odločili v vsaki skupini za končni vrstni red od 1. do 12. mesta. Ne glede na končni razplet pa je prišlo v mladinski svetovni odbojki do precejšnjih sprememb. Prav gotovo pa je najbolj razveseljivo, da je odbojka napravila velikakovostni skok. Vse bolj prihajajo v ospredje tudi države, v katerih je ta športna panoga v bližnji preteklosti bila lahko bi rekli skoraj nepoznana.

Medtem ko je moška evropska odbojka v svetovnem vrhu tako pri članih kot tudi pri mladincih, ne moremo kaj takega trditi za žensko, ki vse bolj izgublja stik z azijsko - ame-

riškimi teknicami. Dobro zasnovano delo v italijanski odbojkarški zvezi je prineslo že prve sadove tudi v svetovni konkurenci. Italijanski mladinci so v boju za osvojitve ene od kolajn. Varovanci trenerja Skibe so sklenili izločilni in polfinalni del prvenstva kot edini še nepremagani kar je izredna spodbuda pred zadnjima dvema odločilnima nastopoma. Tudi pri mladinkah je izreden napredek, a veliki met »azzurrom« ni uspel iz razlogov, ki smo jih že prej omenili.

V finalu za kolajne bodo pri mladincih nastopale naslednje reprezentance: Italija, Južna Koreja, SZ in Kuba. Tretjič zaporedoma igra v finalu SZ, od ostalih treh pa je bila med najboljšimi samo še Južna Koreja pred štirimi leti v Coloradu Springsu, ko je osvojila bronasto kolajno. Skupina za končni vrstni red od 5. do 8. mesta pa je naslednja: LR Kitajska, Bolgarija, Brazilija in Nizozemska. Za končni vrstni red od 9.

do 12. mesta pa se bodo spoprijele naslednje reprezentance: Argentina, Francija, Japonska in Čile. Ostala štiri mesta so bila tako razdeljena: 13. Saudska Arabija, 14. Mehika, 15. Tunizija in 16. Egipt.

V velikem finalu za končni vrstni red od 1. do 4. mesta odbojkarice iz Evrope ne bo. Italija je imela lepo priložnost za ta podvig, v odločilnem srečanju z Japonsko pa je dokaj prepričljivo izgubila. Poleg Japonske pa se bodo spoprijele za kolajne še LR Kitajska, Kuba in Brazilija. Med štirimi najboljšimi zastopniki ni tokrat Južne Koreje, ki je v preteklosti osvojila kar dva svetovna naslova. Nastop Južne Koreje skupaj z Italijo, SZ in Perujem bo seveda dokaj skromna tolažba. Skupina za končni vrstni red od 9. do 12. mesta: Bolgarija, Avstralija, ČSSR in Mehika. Na zadnjih treh mestih dobimo naslednje mlade odbojkarice: 13. Avstrija, 14. Finska, 15. Nova Zelandija. (G. Furlanič)

KOŠARKA: PRIJATELJSKA TEKMA

Jadranovi kadeti premagali Kontovel

Kontovel — Jadran Farco 41:121 (20:51)

KONTOVEL: Cingerla 6, Birs, Sterni 12, Dolhar 11, Lippolis, Stanissa 4, Venier, Grilanc, A. Sterni, Gruden 2, Rupel 4, Cecco 2.

JADRAN FARCO: Kovačič 12, Štorka 22, Carbonara 16, Lippolis 4, Terčon 14, Barini 16, Uršič 6, M. Pertot 14, Mozatti 2, B. Pertot 2, Civardi 13.

V prijateljski tekmi sta se srečali kadetski vrsti Kontovela in Jadrana Farco. Za domačine je bil to krstni nastop, ko so jadranovci letos že uspešno igrali v prvenstvu. Zmagali so igralci Farca, ki so prikazali že zadovoljivo fizično pripravo, medtem ko so Kontovelci le na začetku priprav. Vseeno je bila to koristna trening tekma za obe moštvi.

Cingerla in Dolhar (Kontovel) ter Štorka in Marko Pertot (Jadran) si zaslužijo pohvalo. (M. Raseni)

kratke vesti - kratke vesti

Jutri ponoči Holmes - Spinks

LAS VEGAS — Jutri ponoči bo v Las Vegasu že novi »dvoboj stoletja«. Tokrat si bosta stala nasproti slavni Larry Holmes in Michael Spinks. Dvoboj bo za svetovni naslov v teški kategoriji in Holmes bo skušal izenačiti Marcianov rekord 49 zaporednih zmag.

Ligier se odpovedal nastopu na VN J. Afrike

PARIZ — Francoska avtomobilska hiša Ligier se je odpovedala nastopu na VN Južne Afrike v formuli 1, ki bo v Kyalamiju 19. oktobra. Kot je znano, v Kyalamiju ne bo niti Renaulta.

Fincu Mikkoli avtomobilski rally Hongkong - Peking

PEKING — Finski pilot Hannu Mikkola je na audiju quattro osvojil prvo mesto na mednarodnem avtomobilskem rallyju Hongkong - Peking

(3.534 km). Drugi je bil Šved Lars Erik Torph na nissanu, tretji pa Zahodni Nemec Erwin Weber na opul manta.

Deset golov Rome

NETTUNO (Rim) — V včerajšnji prijateljski nogometni tekmi je prvotnega Roma premagal moštvo Nettuna z 10:0.

totip

1. — prvi	2	2	2
drugi	1	X	2
2. — prvi	1	1	1
drugi	1	X	
3. — prvi	2	1	
drugi	1	2	
4. — prvi	1	1	X
drugi	1	X	2
5. — prvi	1	X	
drugi	1	X	
6. — prvi	X	2	
drugi	2	X	

Odbojkarice Olympie v Poreču

Tudi odbojkarice goriške Olympie so del počitnic uporabile za vadbo in izpolnjenje odbojkarke tehnike. Mlada goriška dekleta so preživela teden dni v zeleni laguni pri Portorožu ob kopanju, treniranju in telovadbi na trim stezi. Odigrale so tudi prijateljsko srečanje z nizozemskimi vrstnicami. Svojevrstno doživljaje je predstavljalo tudi bivanje, saj so ves teden preživele na jadrnici.

danes igra za vas

Andrej Race

Med zamejskimi nogometaši, in ne samo med njimi prav gotovo ni ni nikogar, ki ne bi poznal Andreja Raceta, sedaj predsednika nogometne sekcije pri Krasu, kjer pa je praktično factotum, saj je povsod, kjer treba poprijeti za delo. Andrej (letnik 1947) je nogomet začel igrati s 16 leti pri Triestini, kjer je ostal tri sezone. Zatem je prestopil h Campanellam, Delavskim zadrugam, Esperii od Sv. Ivana in leta 1978 h Krasu. Po dveh sezonah igranja je prevzel odbojniško mesto in zatem predsedniško mesto nogometne sekcije, katero vodi še danes.

Prejšnji teden je Eva Fičur pravilno napovedala devet rezultatov.

totocalcio

Bari - Roma	2
Fiorentina - Milan	X 1
Inter - Avellino	1
Juventus - Pisa	1
Lecce - Torino	X 2 1
Napoli - Atalanta	X 1
Udinese - Sampdoria	2 X
Verona - Como	1
Cagliari - Genoa	2
Perugia - Ascoli	X 2
Triestina - Monza	1
Trento - Parma	2 X 1
Cosenza - Salernitana	X

MEBLOVI ABONMAJI V PRODAJI

Abonmaji združene ženske odbojkarke ekipe Meblo, ki letos nastopa v drugi italijanski ligi, so v prodaji pri matičnih društvih: SZ Bor, SD Breg, SD Kontovel, SZ Sloga ter SD Sokol. Cena letošnjega abonmaja je ostala nespremenjena, za enajst domačih tekem je 20 tisoč lir. Mldina izpod 16. let bo imela prost vstop.

SD MLADINA organizira smučarski tečaj na plastični stezi v Nabrežini. Zainteresirani naj se javijo v društvenem baru od 23. do 27. septembra od 19. do 21. ure.

SD MLADINA organizira šahovski tečaj. Zainteresirani naj se javijo v Domu A. Sirk od 23. do 26. t. m. od 19. do 21. ure. Vabljeni!

REKREACIJSKI ODSEK ŠK KRAS prireja v nedeljo, 22. t. m., planinsko-orientacijski pohod. Zbirališče ob 8.30 v športno-kulturnem centru v Zgoniku. Vpisovanju na mestu samem.

JADRANOVI ABONMAJI V PRODAJI Začela se je prodaja Jadranovih abonmajev za bližnje drugoligaško košarkarsko prvenstvo. Cena abonmaja za 15 tekem je 60.000 lir. Sedeži niso oštevilčeni. Abonmaje pa lahko kupite: pri poštovalnem uradu Aurora v Trstu, Ul. Mi-

obvestila

lano 20; v društvenem baru Prosvetnega doma na Opčinah; pri cvetličarni Nadja na Proseku (tel. 225450); pri Alfredu Cibicu, Trebče 26 (tel. 212631); na Goriškem pa pri turistični agenciji GO-TOUR, Korzo Italia 205, tel. 33019.

SD KONTOVEL obvešča, da so urniki odbojkarških treningov naslednji: ob ponedeljkih, sredah in petkih ob 17. uri za dekleta letnikov '74, '75, '76 in ob 18.30 za dekleta letnikov '71, '72, '73. Treningi bodo v dvorani športnega društva na Kontovelu.

KO BOR obvešča, da bo prvi trening ekipe 1. divizije danes, 20. septembra, ob 20.30 Za informacije telefonirati Furlanu št. 734-344.

JK ČUPA organizira jesensko društveno regato za kajutne jadrnice v nedeljo, 22. t. m., s startom ob 9.30. Vabljeni!

FC PRIMORJE vabi vse mladince, ki bi se radi ukvarjali z nogometom, da pristopijo k društvu. Za prvenstvo cicibanov pridejo v poštev rojeni do 1.7.1975, začeti

nikov od 1.7.1973 do 30.6.1975, najmlajši od 1.7.1971 do 30.6.1973. Vsak torek, sredo in četrtek od 17. do 19. ure na igrišču na Proseku.

SD SOKOL obvešča, da bodo treningi minibasketa potekali v nabrežinski telovadnici ob ponedeljkih in četrtkih od 14.30 do 16. ure. Treningi se bodo začeli 23. septembra.

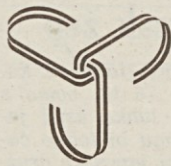
SD POLET sporoča, da bo prvi trening minibasketa jutri, 21. septembra, ob 16. uri na kotalkališču na Opčinah. Vabljeni otroci in starši! Vpisovanje otrok za minibasket se nadaljuje pri odbornikih Poleta in v Prosvetnem domu.

OD SZ BOR obvešča, da se je pričelo vpisovanje otrok, ki bi radi gojili odbojko, in sicer dečki (letnik 1970 in mlajši) ter deklice (letnik 1973, 1974 in 1975). Vpisovanje je v tajništvo SZ Bor, Vrdeška cesta 7, tel. 51377, vsako popoldne.

ZSSDI - TO ZA GORIŠKO ob sodelovanju SD Sovodnje, priredi v nedeljo, 22. t. m., kolesarsko prireditve v Sovodnjah. Udeleženci bodo lahko izbrali tri možne proge: družinsko, rekreacijsko in tekmovalno. Vpisovanje pred pričetkom prireditve, ki bo ob 10. uri pred Kulturnim domom.

Danes in jutri v Postojni pravi praznik mladine

Mladinske igre treh dežel

V Postojni bodo danes in jutri na sporedu Mladinske igre treh dežel, ki jih enkrat na leto izmenično organizirajo tri dežele po sledečem vrstnem redu: Furlanija - Julijska krajina, Koroška in Slovenija, ki je na vrstni tokrat.

Atletiki morajo imeti najmanj pet-najst let, program pa bo sledeč: danes ob 11. uri bo prihod reprezentanc pred Center usmerjenega izobraževanja v Postojni (Cesta v Staro vas 2); ob 11.30 bo slovesna otvoritev iger (v primeru slabega vremena v dvorani); ob 12.15 do 12.45 bo namešitev reprezentanc v Gozdarskem šolskem centru (Tržaška ulica 36) in nastanitev članov Stalnega komiteja iger v hotelu Kras (Tržaška 1). Ob 13. uri bo kosilo v restavraciji Gozdarskega šolskega centra, ob 14.30 pa

bo odhod športnikov na tekmovalne prostore.

Atletika bo na sporedu ob 15.30 v občinskem športnem parku. Ob isti uri bo v dvorani CUI košarkarska tekma med Slovenijo in Koroško ter v telovadnici šole Prestranek rokometna tekma Koroška - F-JK. Namizni tenis bo ob 15.30 v osnovni šoli Postojna in sicer moški: F-JK - Koroška; ženske: Koroška - Slovenija. Teniš bo v občinskem športnem parku (15.30). Moški posamežno: Slovenija - Koroška; ženske posamežno: Koroška - F-JK; mešani pari: Koroška - Slovenija. Ob isti uri bosta na sporedu še sabljanje in streljanje na strelišču v GSC. Ob 19. uri bo večerja, od 20. do 22. ure ples, ob 21. uri pa sprejem za vodstva reprezentanc.

V soboto bo ob 7. uri zajtrk, uro kasneje pa odhod na tekmovalne prostore. Spored. Košarka - 8.30: Koroška - F-JK; 10.30: F-JK - Slovenija. Rokomet - 8.30: Koroška - Slovenija; 10.30: Slovenija - F-JK. Namizni tenis - 8.30: moški: F-JK - Slovenija;

Koroška - Slovenija; 8.30: ženske: F-JK - Slovenija; Koroška - F-JK.

Pri tenisu pa bo program sledeč: ob 8.30 moški posamežno: Slovenija - F-JK; ženske posamežno: Slovenija - Koroška; mešani pari: Koroška - F-JK. Ob 10.30: moški posamežno: Koroška - F-JK; ženske posamežno: F-JK - Slovenija; mešani pari: Slovenija - F-JK.

Sabljanje: 8.30 - moški: Koroška - F-JK; Slovenija - F-JK; Koroška - Slovenija. 8.30 - ženske: Slovenija - Koroška; F-JK - Slovenija; Koroška - F-JK; Streljanje se bo začelo ob 8.30 s tekmovaljem za vse tri ekipe hkrati.

Od 12. do 13. ure bo kosilo in razdeljevanje »lunch - paketov«. Ob 13.30 bo odhod vseh ekip v Postojnsko jamo, kjer bo razglasitev rezultatov in zaključek tekmovalja. Ob 15. uri bo odhod vseh ekip iz Postojne ter nato še zaključno srečanje članov Stalnega komiteja Mladinskih iger treh dežel in organizatorjev.

Po zmagi prejšnjo soboto v Trzinu

Spet uspeh adrievca Tonija Cerasarija

Po uspehu prejšnje sobote v Trzinu so kolesarji lonjerske Adrie dosegli ponoven uspeh v nedeljo v kraju Qualso pri Vidmu.

Tu je v presledku štirindvajsetih ur spet zmagal Toni Cerasari, ki je bil v zaključnem sprintu po dolgem begu najhitrejši pred svojima kolegom Zatom in Piccolom. Trojica je pripelala na cilj 60 km dolge in trde dirke z dvajsetimi sekundami prednosti pred skupino osemdesetih kolesarjev.

Toni Cerasari je tik pred ciljem silovito potegnil ter tako osvojil svojo drugo dirko v dveh dneh, kar je še precej nenavadno. Tudi ta zmaga je bila zaslužena in prepričljiva.

R. Pečar

Dve dirki za državno prvenstvo

V soboto in nedeljo bosta na cestah v okolici Kobarida dve kolesarski dirki za državno prvenstvo, rezultati pa bodo šteli tudi za slovenske naslove. Najprej, v soboto, je na vrsti gorska preizkušnja. Organizatorji, člani domačega KK Soča, so izbrali zahteven vzpon iz Kobarida skozi Livske do Livskih Raven, na katerem je mestoma šestnajststodsten klanc, sicer pa se na desetih kilometrih in pol cesta dvigne za 830 m. Celotno traso bodo morali prevoziti samo člani A, B in C, medtem ko čaka mlajše in starejše mladince nekoliko krajši vzpon. Vse, ki bi si radi ogledali to preizkušnjo opozarjamo, da bo cesta Idsko-Livke-Livške Ravne zaprta od 9.30 dalje.

Voznja na kronometer bo v nedeljo in to na cesti Kobarid-Tolmin, ki bo

ob tej priliki zaprta za ves promet od 8.30 dalje (obvoz je urejen skozi vasi po desnem bregu Soče!). Organizator pričakuje kakih sto petdeset kolesarjev, med katerimi bodo zagotovo vsi najboljši jugoslovanski tekmovalci, z izjemo Buliča in Čerina.

Vsekakor se obetajo zanimivi boji v vseh kategorijah, domačini pa pričakujejo največ od svojih mlajših tekmovalcev. Mnogi stiskajo pesti tudi za nadarjenega starejšega mladince Valterja Bončo iz idrijske Sloge 1902, ki je »zrasel« v klubu ob Soči in letos z osvojitvijo naslova balkanskega prvaka nakazal odločen prodor v sam vrh jugoslovanskega kolesarstva. Med člani pa bo potekal obračun med Pavličem, Papežem, Tajhmajstrom...

(Toni Gomišček)

Naše odbojbarske ekipe pred pričetkom prvenstev

Kontovel pred neznanko D lige

Nadaljujemo s predstavitvijo ženskih odbojbarskih ekip, ki se pripravljajo na začetek prvenstev. Tokrat je na vrsti ekipa Kontovela, ki je lani izpadla iz C-2 lige in bo letos s pomlajeno ekipo nastopala v D ligi. V majhni trening telovadnici tik odprtega odbojbarskega in košarkarskega igrišča na Kontovelu smo srečali odgovorno za odbojbarsko sekcijo in bivšo igralko Jano Ban ter novo trenerko Tatjano Bandelj iz Kopra. Tatjana je bila prvič na treningu s svojimi puncami, zato smo za pojas-

na višjem delu lestvice. Ostalih ekip ne poznam preveč, zato ti ne bi znala napovedati favorita.

Isto vprašanje smo postavili tudi trenerki Tatjani Bandelj, ki je lani trenirala v D ligi ekipo Bora.

»V nižjih ligah je zelo težko napovedati favorita, ker so rezultati večkrat nepričakovani. Predvsem ne smemo v nobenem primeru podcenjevati nasprotnika. Ni namreč rečeno, da je ekipa, ki je izpadla iz višje lige, nujno najboljša. Svoje ekipe, kot veš, še ne poznam, vsekakor pa ti lahko povem, da, kar sem videla, vsaj fizično dobro kaže.«

Vrnimo se k Jani Ban in k problemom kontovelske odbojbarske sekcije. »Največji problem, ki mi sedaj pade na misel, je telovadnica. Delimo jo namreč s italijanskim društvom in s kašarkarsko ekipo. Med tednom tre-

niramo dvakrat v telovadnici na Proseku, kjer igramo tudi tekme. Sicer pa treniramo v tej mali telovadnici, ki pa je prav gotovo premajhna za dober trening in tehnični razvoj mladih igralcev.«

»Poleg D lige, v katerih mladinskih prvenstvih bo nastopila ekipa Kontovela v tej sezoni?«

»Nastopili bomo v prvenstvu 1. divizije in v mladinskih turnirjih Under 18 in Under 16.«

»Kakšno je zanimanje domače publike za žensko odbojko?«

»Publika, ki sledi prvi ekipi res ni številna. Verjetno je treba krivdo za to pripisati slabim rezultatom. Drugače pa je pri mladinskih ekipah, katerim sledi še kar zadovoljivo število navijačev. Mladinke imajo namreč veliko prijateljev, ki pri tekmah z veseljem navijajo zanje.« (dz)

SEZNAM IGRALKE KONTOVELA V SEZONI 1985/86

Betty PRAŠELJ	1962	170	cm	t.
Laura MAVER	1962	178	cm	t.
Tanja CONESTABO	1964	169	cm	t.
Tanja GRUDEN	1965	176	cm	t.
Elena PURIČ	1965	164	cm	p.
Grazia LEGIŠA	1963	174	cm	t.
Lorenza MERVIC	1962	170	cm	p.
Romilda DANEU	1966	162	cm	p.
Silvana DANEU	1967	172	cm	t.
Maja ŠTOKA	1968	170	cm	t.
Kristina UKMAR	1968	169	cm	t.
Tamara PRAŠELJ	1971	169	cm	u.
Diana BUKAVEC	1971	165	cm	t.
Laura PERINI	1969	168	cm	t.
Alenka RUPEL	1970	170	cm	p.

TRENER: Tatjana BANDEJ

LEGENDA: t. - tolkačica; p. - podačica; u. - univerzalka.

nila glede letošnje ekipe postavili nekaj vprašanj Jani Ban, ki je še lani aktivno igrala v tej ekipi in ki morda najbolje pozna odbojbarski položaj na Kontovelu.

»Kakšna je razlika med letošnjo in lansko ekipo?«

»Dve igralki, ki sta lani nastopali v prvi ekipi sta letos prenehali s aktivnim udeleževanjem. Tako smo ekipo pomladili z igralkami, ki so lani nastopale v prvenstvu 1. divizije ali v mladinskih prvenstvih. Lani smo štartali s precejšnjimi ambicijami in na koncu zaradi raznih problemov z ekipo izpadle iz C-2 lige. Upamo, da bo letos brez velikih težav izpeljali to D ligo.«

»Povej nam svoje mnenje o tej D ligi in kakšne so vaše možnosti?«

»Prvenstva D lige ne poznam v kolikor smo vrsto let nastopale v C-2, kljub temu pa pričakujem, da bomo prvenstvo dobro izpeljali in pristali

Tudi Krasovi rokometiši so že pred nekaj tedni začeli s treningi. Letos so pri Krasu na novo ustanovili začetniško vrsto, ki bo čez nekaj let dala odločilen doprinos članski ekipi. Pogoji za trening v Zgoniku so končno idealni, pri igralcih samih tudi ne manjka dobre volje in požrtvovalnosti.

Letos bodo nastopale v prvenstvih tri ali celo štiri Krasove ekipe in sicer začetniki, naraščajniki, mladinci in člani. Da bi kaj več izvedeli o sedanjem delu na treningih, smo se obrnili do trenerjev Milosa Cotiča, ki letos trenira mladinsko vrsto in do Jožefa Maglice, ki bo letos s klopi vodil Krasove člane.

— »Miloš, kdaj ste si vi pravzaprav zavihali rokave?«

»Začeli smo prejšnji teden in splošno smo trenirali vsak dan. Za v bodoče pa se moramo še odločiti, kolikokrat tedensko bomo trenirali. Treningi potekajo od 18.30 do 20.30, le začetniki prihajajo malo prej, da jim lahko posvetim več pozornosti in jih skušam naučiti osnovne vrline rokometista, da bodo lahko čimprej dosegli raven mladincev.«

— »Kaj pričakuješ letos od svojih varovancev?«

»Krasovi mlajši rokometiši so od lanske sezone znatno napredovali, pri

tem bi se rad zaustavil pri Adamu Simoneti, ki se je iz lanskega totalnega nešportnika spremenil letos v zelo dobrega igralca, enega izmed stebrov mladinske ekipe. Doslej so fantje na treningih pokazali veliko resnost, ker pa ne poznajo kakovosti ekip v mladinskih prvenstvih, se ne morem izreči o njihovih letošnjih realnih ambicijah. Pozval bi še ostale osnovnošolce in srednješolce, da bi se nam pridružili, saj je rokomet doslej navdušil marsikaterega, ki se je pred kratkim srečal s to, za naše razmere malo poznano športno panogo.«

SEZNAM ZAČETNIKOV, NARAŠČAJNIKOV IN MLADINCEV KRASA: Dario BIZJAK 1969, Andrej BUDIN 1966, Tomaž EMILI 1969, Igor GLAVINA 1968, Aleksander GRILANC 1968, Mitja GRILANC 1968, Leo HORVIK 1968, Peter JANEŽIČ 1969, Mitja KANTE 1970, Peter KLINC 1969, Aleš KOŠUTA 1967, Davorin KRALJ 1969, Haron MARUCELLI 1969, Janko MILIČ 1969, Marko MILIČ 1970, Igor PEGAN 1971, Michele PREDONZANI 1970, Gabrijel RASENI 1968, Roberto SAVRON 1973, Adam SIMONETA 1969, Igor VOLK 1969; TRENER: Miloš COTIČ 1961.

Jožef Maglica je v rokometnih športnih krogih znana osebnost, saj je že

iz planinskega sveta

Bliznje delovanje SPDT

V nedeljo se je skupina planincev SPDT podala na izlet z osebnimi avtomobili na Učko skupno s člani »skoraj pobratenega« planinskega društva Platak z Reke ob priliki 3. krajevnega spominskega pohoda. Planince je vsehkozi spremljalo lepo sončno vreme, pa tudi organizacijsko je to srečanje s reškimi planinci prav do bro uspelo.

Na sedežu ZSSDI (Ul. sv. Frančiška 20/2. nadst., tel. 767304) se nadaljuje vpisovanje za avtobusni izlet v neznano skupno s člani pobratenegega društva PD Integral iz Ljubljane, ki bo v nedeljo, 29. t.m. Odhod bo ob 7. uri izpred tržaške sodne palače (Foro Ulpiano), hoje do cilja pa bo od dveh do dveh ur in pol. Udeleženci morajo imeti s seboj veljaven dokument za Jugoslavijo.

Predavateljska sezona SPDT

V četrtek, 23. t.m., se bo ob 20.00 v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Frančiška 20/2. nadst.) začela predavateljska sezona SPDT. Plezanci AO SPDT in Obalnega AO iz Kopra, ki so se to poletje podali na tritedensko plezarijo v Turčijo, bodo v besedi in sliki predstavili svoje »avanture«. Predavanje bo tudi v okviru alpinističnega tečaja SPDT, naslovili pa so ga: »Dolomiti v Anatoliji — odprava AO SPDT in Obalnega AO Koper v Turčijo.«

V oktobru pa bosta še dve predavanji: predstavitev Krišljeve knjige pogovorov z Miho Potočnikom »Zlata naveza« in predavanje Toneta Škarje o Jalung Kangu.

Alpinistični tečaj SPDT

Redno se tudi nadaljuje alpinistični tečaj SPDT. V soboto in nedeljo so se tečajniki skupno s svojimi inštruktorji podali v Dolomite. Plezali so v Torre piccola di Falzarego pri Cortini in sicer stene, ki so imele težavnostno stopnjo od III. do V.

Sinoči je bilo v okviru tečaja predavanje koprškega alpinista Jožeta Žumerja na temo: »Izrazoslovje in orientacija«, to soboto in nedeljo pa se bodo bodoči alpinisti s svojimi vodniki podali v stene Bele vode pri Nevejskem sedlu, prespali pa bodo v bivaku Gorizia.

Odprava na Daulaghiri in še kaj

Tretjega septembra je odšla na pot slovenska odprava, ki namerava naskočiti 8167 m visoki Daulaghiri v Himalaji po novi smeri v vzhodni steni. To je že drugi jugoslovanski poskus na ta vrh. Leta 1981 so naši alpinisti preplezali slavno južno steno, vendar pa takrat vrha niso dosegli.

Bazni tabor nameravajo postaviti na robu ledenika, na višini 4200 metrov, alpinisti pa nameravajo opraviti vzpon v alpskem stilu brez kisika in pomoči šerp. Vzpon naj bi prišel na vrsto po aklimatizacijskih turah, ki naj bi trajale okoli tri tedne. Med drugim se bodo za aklimatizacijo povzpeli na sosednji vrh Tukuče Peak (6900 m), za sesto pa Daulaghiri pa so si seveda izbrali normalni pristop po severnem grebenu.

Drugi cilj odprave pa je polet z zmajem, ki ga bo opravil Iztok Tomazin. Na vrsto bo prišel šele po končanem vzponu na Daulaghiri, če bo ostalo še kaj moči in časa. Tomazin namerava poleteti nekje na višini med 6000 in 7000 m, ker bi bil višji štart zaradi običajnih orkanskih vetrov verjetno nemogoč.

Kdo pa so člani odprave? Vodja je izkušeni Stane Belak - Šrauf, ki se mu je leta 1981 vrh izmuznil tako re-

koč pred nosom. Udeležil pa se je že cele vrste odprav od Hindukuša leta 1968 do Everest (1979) ter Gangapur ne vred dvema letoma. Odprave se udeležujejo še Marjan Kregar (AO Kamnik), Andrej Štremfelj, ki ima za sabo že osvojitve dveh osemtisočakov (Gašerbrum I in Everest) ter Iztok Tomazin. Torej miniodprava s samo štirimi alpinisti ter dvema spremljevalcema (Andrej Beg in Marjan Brišar).

Naši alpinisti v ZDA in Kanado

Pred kratkim sta vrhunska slovenska alpinista Pavle Kozjek (AO Matica) in Peter Podgornik (AO Nova Gorica) skupno s Pavlo Kurinčičevo (AO Nova Gorica) poletela v New York, od tam pa nadaljevala pot do Kanade, kjer imata namen opraviti čimveč novih težkih vzponov v visokih stenah Kanadskega gorovja pod Aljasko (Britanska Kolumbija), ob koncu pa še v gorah države Washington. Odprava bo trajala mesec in pol, stike s Slovenci v ZDA in v Kanadi pa so navezali že pred časom.

Izšel je Vodnik po Triglavskem narodnem parku

Pred kratkim je v založbi Triglavskega narodnega parka samega izšel prepotrebni vodnik po slovenskem biseru — Triglavskem narodnem parku, ki je takoj žel mnogo odobravanja. Knjiga ima zelo lepo zunanjo obliko, ima žepni format, obsega pa 240 strani. Skupno ima 124 črno-belih slik in skic ter 36 dodatnih barvnih prilog. Priložena je tudi posebna karta parka v merilu 1:100.000, cena vodnika pa je 1200 din.

V knjigi je strokovno in sistematično predstavljen Triglavski narodni park, ločeno po posameznih področjih: geologija, relief, podnebje, rastlinstvo, živalstvo, zgodovinski pregled, arhitekturno izročilo, pesništvo in pa-

Naslovna stran Vodnika po Triglavskem narodnem parku.

šne planine, sirarstvo, splošni opis parka, naravne znamenitosti in kulturni spomeniki.

Bogato vsebino so pripravili avtorji: France Bernot, Janez Bizjak, Jože Bole, Tone Cevc, Miroslav Černivec, Ivan Fabjan, Naško Križnar, Jurij Kunaver, Branko Marušič, Inga Miklavčič - Brezigar, Anka Novak, Stane Peterlin, Antov Ramovš, Peter Skoberne, Drago Svobljak, Tone Wraber, Danilo Zega in France Zupan.

Na tem mestu bi še omenili, da je pred kratkim že v drugi izdaji izšel zemljevid Triglavskega narodnega parka v merilu 1:50.000. Izdelal ga je Inštitut za geodezijo in fotogrametrijo — kartografski oddelek, iz Ljubljane, oblikoval pa ga je Borut Juvanec. (Dušan Jelinčič)

Rokomet: intenzivno delo Krasovih ekip

nastopil z nabrežinskim Interjem v B-ligi. Veliko izkušenj pa ima tudi kot trener. Prvo vprašanje, ki smo mu ga zastavili:

— »Kako poteka delo med člani?«

»Prvi trening smo imeli 2. septembra in trih deset dni smo vsak dan nabirali kondicijo. Sedaj bomo trenirali do trikrat tedensko in nato pred prvenstvom spet pospešili treninge.«

— »Kaj pričakuješ od letošnjega prvenstva?«

»Čeprav še ne razpolagam z vsemi igralci, pa sem prepričan, da bodo letos dali vse od sebe, saj je v njih vidna strast po čimvečjem uspehu. Skušal jih bom čimbolje pripraviti za prvenstvo, predvsem kar se tiče fizične zmogljivosti, ki je eden najpomembnejših faktorjev pri rokometu. Želim bi, da bi izboljšali lansko zadnjo mesto in kar bo več od tega, bo dobrodošlo. Vsekakor na tihem upam na zgornjo polovico lestvice.«

— »Kakšno so tvoji načrti za ta dva meseca, ki ti preostajajo do začetka prvenstva?«

»Odigrati bomo skušali čimveč treningov s ekipami iz matične domovine in iz tržaške pokrajine. 26. septembra bomo igrali z ekipo Triko iz Novigrada. Taka srečanja so izredno koristna tako za igralce, kot za trenerja samega, ki lahko uporabi vse

razpoložljive igralce in jim da možnost nastopati v različnih vlogah.«

— »Boš črpal sveže sile tudi iz mladinske vrste?«

»Poleg Rasenija bom skušal vključiti v prvo ekipo še nekatere najboljših mladince, da si v prvenstvu D-lige naberejo izkušenj. Ker bo članski vratar Milič včasih med prvenstvom službeno zaposlen, si moramo nabaviti še enega vrataja, v nasprotnem primeru bo moral v vrata mladinec Glavina.«

— »Boš letos še nastopal?«

»Srčno si želim, da bi se Krasovi fantje vedno izkazali, tako da bi mi ne bilo potrebno stopiti na igrišče.«

Stopili smo še do načelnika odseka Ladija Budina in ga vprašali, če je letos prišlo do kakšnih sprememb z organizacijskega vidika.

»Za letošnjo sezono smo dobili sponzorizacijo od tvrdke Trimac (stroji za leseno obdelavo), katere ime bomo tudi nosili na majicah, tako da se naša ekipa odslej imenuje Kras Trimac.«

ČLANSKA EKIPA KRASA: Bogdan BUDIN 1960, Ivan BUDIN 1956, Ladi BUDIN 1953, Boris DOLLANI 1964, Aleks MILIČ 1962, Dario MILIČ 1959, Fredi PASCULIN 1951, Giovanni SANNA 1958, Mirko SARDO 1963, Zdravko SKUPEK 1960, Franko SOSSI 1962, Flavio TRAMPUŠ 1960; TRENER: Jožef MAGLICA 1951.

Naročnina: mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir; v SFRJ številka 35.00 din, naročnina za zasebnike mesečno 250.00, letno 2.500.00 din, za organizacije in podjetja mesečno 300.00, letno 3.000.00, letno nedeljski 800.00 din.

Postni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglosi - Ob delavnih trgovski 1 in 1/2 (šir. 1 st. viš. 23 mm) 43.000 lir. Finančni in legalni oglosi 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglosi 550 lir beseda. Ob praznikih povisek 20% IVA 18% Osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. Oglosi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglosnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I. iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

20. septembra 1985

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD Stretto De Rubens 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZIT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Rock Hudson in AIDS

LOS ANGELES — Rock Hudson, za AIDS oboleli ameriški filmski igralec, je izjavil, da je zadovoljen, ker je imela njegova bolezen ugodne posledice in je javno mnenje opozoril nanjo.

»Nisem srečen zaradi bolezni,« je 59-letni Hudson sporočil udeležencem nocojšnjega slavnostnega sprejema v korist bolnikom AIDS, »in nisem niti zadovoljen, ker imam AIDS. Če pa to pomaga drugim, vsaj vem, da moja nesreča nekemu koristi.«

Nocojšnjega gala sprejema se bodo udeležili Elisabeth Taylor, Burt Reynolds, Shirley McLaine in drugi. Na njem naj bi zbrali kakšen milijon dolarjev (skoraj dve milijardi lir) v korist bolnikov AIDS.

»Žal mi je, da zaradi razlogov, ki so vam dobro znani, ne morem biti med vami,« pravi Hudson v svojem sporočilu, ki ga bo drevo prebral Burt Lancaster. Igralec namreč živi v svoji hiši v Malibuju, kjer je pod nadzorom zdravnikov.

Čudež san Gennara v Neaplju

NEAPELJ — San Gennaro, neapeljski zaščitnik, svojih ljudi tudi letos ni zapustil. Kri tega mučenika, shranjena v steklenički, se je iz trdnega spremenila v tekoče stanje ob 10. uri, pred 5.000 verniki, številnimi časnikarji in ekipo ameriške TV. Prisotnim je vest sporočil kardinal Corrado Ursi. Utekočinjenje krvi je nastopilo še pred litanijami. Tako hitro spremembo imajo za dober znak tako za mesto kot za ves svet.

Kardinal Ursi je v svoji pridigi dejal, da ne »gre za spektakel, ampak za podporo veri.« Vernike je povabil, naj »odprejo svoja srca, otrdela zaradi sebičnosti, kajti živimo v mestu, kjer ljudje izgubljajo smisel za vrednote in kjer se šopirj izprijenost.«

Kakor poroča italijanska telegrafska agencija ANSA (tudi zgornje vrstice smo povzeli po njej), postane san Gennarova kri tekoča trikrat na leto: 19. septembra, na obletnico njegove obglavitve leta 305 naše ere pri Pozzuoli; v soboto pred prvo majsko nedeljo, na obletnico prenosa relikvije v sedanji grob v katakombi; 16. decembra, ob obletnici katastrofalnega izbruha Vezuva leta 1631.

Igralci loterije vidijo v čudežu spodbudo za igranje številke »34«, ki kasni 149 tednov.

Pisanje moskovske Pravde Sovjetska zveza in religije

MOSKVA — Cerkev se spreminja, vera »postopoma izumira«, kljub temu pa je treba nadaljevati z ateistično vzgojo in propagando, je pred dnevi zapisala moskovska Pravda. V dolgem članku so med drugim navedli, da je v sovjetskih mestih le 8 do 10 odstotkov vernikov, na podeželju pa nekaj več. Ker pa kar 64 odstotkov vseh sovjetskih državljanov živi v mestih, sklepa Pravda, da vera v domovini socializma »končno izumira«. Kot vzrok temu umiranju Pravda navaja »uspehe socialistične izgradnje« in »napore v protiverstnem boju in izgradnji novega človeka«. Glasilo sovjetske partije takoj dodaja, da teh uspehov niso zabeležili z »administrativnimi ukrepi« temveč »z vzgojnim delom«. Obenem pa opozarja, da se v cerkvenih krogih vedno bolj utrjuje prepričanje, da bi lahko poiskali in dokazali koristnost vere tudi v socialistični družbi.

Pravda ima seveda v mislih skoraj izključno pravoslavno Cerkev, ki res ni skoraj nikoli povzročala večjih težav sovjetskemu oblastem. Modro pa je zamolčala vprašanje postopne islamizacije azijskih republik. Tu je položaj precej drugačen in povzroča glavobole moskovskim oblastem. O tem bomo seveda zaman iskali vesti v sovjetskih časopisih, saj je to tabu tema, o kateri je prepovedano poročati. Alarmni klic glasila obrambnega ministrstva Krasnaje zvezde, da dobršen del rekrutov ne obvlada ruščine, zgovorno dokazuje, da se na azijski periferiji dogajajo čudne stvari. Prav tako je zanimivo, da so v Afganistanu sedaj le vojaki iz evropskih republik in ne več iz azijskih, kot je bilo to v začetku, saj sovjetski muslimani v afganistanskih mudžahedinih niso videli sovražnikov, temveč brate v veri.

Zakonske zveze med otroki

AKRA — V Gani bodo vsak čas spremenili zakonska določila, ki so dovoljevala poroke med otroki. Pravosodni minister Alkin je na nekem seminarju napovedal te spremembe, ker dosedanja zakonodaja ne upošteva več globokih družbenih in gospodarskih sprememb, ki jih je Gana doživela v zadnjih letih. Poznavalci domačih razmer pa dvomijo, da bi lahko zakon preko noči odpravil ta zakoreninjeni običaj, ko starši sklepajo zakonske zveze svojih otrok iz čisto utilitarističnih in prijateljskih razlogov.

Japonski elektronski teleskop za vsak žep

TOKIO — Znameniti Halleyev komet z obhodno dobo 76 let bomo s prostim očesom spet lahko uzrli januarja 1986. Toda čemu bi toliko čakali, so si rekli tehniki japonske družbe Vixen in lepo izdelali poseben teleskop, ki tudi poprečnemu zemljanu omogoča — če ima v žepu milijon lir — da komet že zdajle gleda, pa ne samo njega, ampak še kar 400 meglenic, galaksij in podobnih zvezdnih sestavov ter skoraj 300 zvezd. Teleskop, ki mu pravijo skysensor, je opremljen z elektronskim spominom in kompjutrskim sistemom usmerjanja.

Teleskopu sporočiš naziv zvezde, nebule in siceršnjega osvetlja, ki te zanima, in skysensor ga brž poišče s pomočjo motorčka, ki ga upravlja kompjuter. Navodila daš teleskopu na podlagi že pripravljenega seznama z imeni nebesnih teles in ustreznimi koordinatami. Teleskop ima tudi polico z gumbi za memorizacijo, ki jo je moč uporabljati tudi v temi, saj razpolaga s samoosvetlitvenim aparatom.

□ KÖBENHAVN — Natanko 250 kovancev je požrl tjulen v akvariju severnodanskega mesta Hirtshals na Jyllandu. To so ugotovili po obdukciji nesrečnega tjulna, ki je iz neznanega vzrokov pričel hirati in je končno poginil. Ugonobili so ga torej kovanci, ki jih turisti mečejo v vodnjake in v bazene v želji, da bi se ponovno vrnili.

Miguel De Cercantes

30.

DON KIHOT

Kaj je pokazala triletna raziskava v ZDA

Posledice »jedrske zime«

WASHINGTON — »Sedanja lakota v Etiopiji in Sudanu bi utegnila bolje od Hirošime in Nagasakija ponazoriti, kaj bi doletelo svet v primeru jedrske vojne.«

S temi besedami je skušal strnjeno obrazložiti posledice morebitnega jedrskega spopada ameriški znanstvenik Mark Harwell na tiskovni konferenci v Washingtonu, na kateri so v teh dneh predstavili izsledke triletna raziskave o »jedrski zimi«, pri kateri so sodelovali strokovnjaki iz kakih 30 držav. Raziskovalci so potrdili marsikatero že znano, a zato nič manj srhljivo napoved. Jedrski spopad bi poleg neposrednih žrtev povzročil strahovite klimatske spremembe, ki bi katastrofalno vplivale na poljedelstvo na severni polobli. Zaradi tega bi približno 2,5 milijarde ljudi prizadela strašna lakota, po razsežnosti tisočkrat večja od tiste, ki pesti dežele na Afriškem rogu.

Zavladala bi dolga noč, ves severni del bi bil zavrt v dim in prah, ki bi povzročila takšne posledice, da jih je pravzaprav težko izmeriti. V posameznih predelih bi povprečna temperatura padla za 15 do 30 stopinj. Ta »jedrska zima« bi po najnovejših računih lahko trajala leto dni, njene posledice pa bi segle veliko dlje v času. Prav gotovo bi bil pridelek enega leta povsem uničen, kar bi povzročilo hudo lakoto, ki bi zavladala po vsem svetu.

Kot rečeno, so znanstveniki izračunali, da bi v »jedrski zimi« umrlo 2,5 milijarde ljudi, kar je več od polovice celotnega današnjega prebivalstva na svetu. Je pa tudi veliko več kot bi bilo število neposrednih žrtev jedrskih eksplozij. Teh naj bi namreč bilo kakih 500 milijonov.

Iz Avstralije uvoženi »šport«

Metanje pritlikavcev

STRASBOURG — Na pobudo komunistične evropske poslanke Vere Squarcialupi je komisija za človekove pravice pri evropskem parlamentu napovedala odločno vojno proti »športu«, ki ga imenujejo »metanje pritlikavcev.«

Ta »šport«, ki je že nekaj časa v modi v Avstraliji, bi Anglež Danny Banfor, menežer za prireditve, rad uvedel tudi v Evropi in je s tem namenom objavil oglas v reviji angleških gledaliških igralcev, ki se glasi takole: »Iščemo pritlikavce za mete. Dobro plačilo.«

Po objavi tega oglasa je odgovorna za pomoč pritlikavcem začela s preiskavo in javnost seznanila s tem novim »športom«. Paum Rutt, tako se imenuje ta ženska, je o dogodku obvestila zasebno radijsko postajo LBC v Londonu, ta postaja pa je vprašanje posvetila daljšo oddajo. Med poslušalci je bila tudi komunistična poslanka Vera Squarcialupi, ki je takoj po svojem prihodu v Strasbourg o zadevi obvestila komisijo za človekove pravice in zahtevala prepoved tega »športa«.

»Značilnost nove tekmovalne vrste je v tem, kdo čimbolj daleč zabriše človeka, ki je nenormalno majhen, se pravi pritlikavec. S tem športom se ukvarjajo posebno močni moški.«

Vera Squarcialupi najprej predlaga, naj evropski parlament ostro obsoди materialno izkoriščanje oseb, ki so prizadete zaradi nedoračenosti. Po drugi strani pa bi moral evropski parlament preprečiti, da bi iz Avstralije, kjer bo prihodnji mesec svetovno prvenstvo v metanju pritlikavcev, uvozili ta šport, in doseči, da bi odgovarjali tudi samo prireditelji v Avstraliji.

Po pripovedovanju Paum Rutt se bosta svetovnega prvenstva udeležili dve avstralski in dve angleški ekipi, vsaka s štirimi pritlikavci, ki jih bodo dnevno plačevali po 80.000 lir. Ruttova je povedala, da je tehnika tega športa zelo preprosta. Človeka, ki mu poprej namestijo čelado na glavo, moški zagrabijo za pod pazduho in ga zabriše na blazine, ki so položene naokoli. Rekord znaša kakšnih 10 metrov.

Po trditvah Dannyja Banfora se pritlikavci ne poškodujejo, v radijski oddaji LBC je celo izjavil, da jih ta šport zabava in da se med polem sramejo.

Paum Rutt ni istega mnenja. Pri padcu na blazino prihaja do pritiska na hrbtenični mozek, možni pa so tudi zlomi. Najhujše posledice pa so psihološkega značaja. Če bi se ta »šport« uveljavil tudi v Evropi, bi se hitro razpasla miselnost, da bi ljudje začeli posnemati prve in bi kar po vrsti metali pritlikavce za zabavo.

Danny Banfor si s tem ne dela skrbi. Na Finskem, v Zahodni Nemčiji, Kanadi in ameriških oporiščih v Evropi je že prikazal ta »šport«. Človeškega materiala ne manjka, pravi Paum Rutt. Brezposelnost povsod narašča, tudi med pritlikavci.